

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI ĠENERALI (It-Tielet Awla)

11 ta' Lulju 2014*

“Kompetizzjoni — Akkordji — Suq tax-xema' tal-paraffin — Suq tax-xema' ratba — Deciżjoni li tikkonstata ksur tal-Artikolu 81 KE — Iffissar tal-prezzijiet u tqassim tas-swieq — Responsabbiltà ta' kumpannija parent għall-ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni mwettaq mis-sussidjarji tagħha u minn impriża kongunta miżmuma parzjalment minnha — Influwenza determinanti eżercitata mill-kumpannija parent — Preżunzjoni fil-każ ta' zamma ta' sehem ta' 100 % — Suċċessjoni ta' impriži — Proporzjonalità — Ugwaljanza fit-trattament — Linji gwida għall-kalkolu tal-ammont tal-multi tal-2006 — Ċirkustanzi aggravanti — Rwol ta' mexxej — Limitu tal-multa — Ġurisdizzjoni shiha”

Fil-Kawża T-541/08,

Sasol, stabbilita f'Rosebank (l-Afrika t'Isfel),

Sasol Holding in Germany GmbH, stabbilita f'Hamburg (il-Ġermanja),

Sasol Wax International AG, stabbilita f'Hamburg,

Sasol Wax GmbH, stabbilita f'Hamburg,

irrapreżentati minn W. Bosch, U. Denzel, C. von Köckritz, avukati,

rikorrenti,

vs

Il-Kummissjoni Ewropea, irrapreżentata minn F. Castillo de la Torre u R. Sauer, bħala aġenti, assistiti minn M. Gray, avukat,

konvenuta,

li għandha bħala suġġett, principalment, talba għall-annullament parzjali tad-Deciżjoni tal-Kummissjoni C (2008) 5476 finali, tal-1 ta' Ottubru 2008, dwar proċedura għall-applikazzjoni tal-Artikolu 81 [KE] u tal-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE (Każ COMP/39.181 – Xema' tax-xemgħa), kif ukoll, sussidjarjament, talba għall-annullament tal-multa imposta fuq ir-rikorrenti jew għat-tnaqqis tal-ammont tagħha,

IL-QORTI ĠENERALI (It-Tielet Awla),

komposta minn O. Czúcz (Relatur), President, I. Labucka u D. Gratsias, Imħallfin,

Reġistratur: N. Rosner, Amministratur,

* Lingwa tal-kawża: l-Ingliż.

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-3 ta' Lulju 2013,
tagħti l-preżenti

Sentenza

Il-fatti li wasslu għall-kawża

1. Il-proċedura amministrattiva u l-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata

- 1 Permezz tad-Deċiżjoni C(2008) 5476 finali, tal-1 ta' Ottubru 2008, dwar proċedura għall-applikazzjoni tal-Artikolu 81 [KE] u tal-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE (Każ COMP/39.181 – Xema' tax-xemgħa) (iktar 'il quddiem id-“deċiżjoni kkontestata”), il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej ikkonstatat li r-rikorrenti, Sasol Wax GmbH, Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH u Sasol (iktar 'il quddiem “Sasol Ltd”) (iktar 'il quddiem, ir-rikorrenti meħuda flimkien, “Sasol”), kienu, flimkien ma' impriži oħra, kisru l-Artikolu 81(1) KE u l-Artikolu 53(1) tal-Ftehim ŻEE, billi pparteċipaw f'akkordju relatat mas-suq tax-xema' tal-paraffin fiż-ŻEE u mas-suq Germaniż tax-xema' ratba.
- 2 Id-destinatarji tad-deċiżjoni kkontestata huma, minbarra Sasol, il-kumpanniji segwenti: ENI SpA, Esso Deutschland GmbH, Esso Société anonyme française, ExxonMobil Petroleum and Chemical BVBA u Exxon Mobil Corp. (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “ExxonMobil”), H&R ChemPharm GmbH, H&R Wax Company Vertrieb GmbH u Hansen & Rosenthal KG (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “H&R”), Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG, MOL Nyrt., Repsol YPF Lubricantes y Especialidades SA, Repsol Petróleo SA u Repsol YPF SA (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “Repsol”), Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Ltd, The Shell Petroleum Company Ltd, Shell Petroleum NV u The Shell Transport and Trading Company Ltd (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “Shell”), RWE Dea AG u RWE AG (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “RWE”) kif ukoll Total SA u Total France SA (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, “Total”) (premissa 1 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 3 Ix-xema' tal-paraffin tiġi prodotta fir-raffinerija abbażi ta' żejt mhux maħdum. Hija tintuża għall-produzzjoni ta' prodotti bħal xemgħat, prodotti kimiċi, tajers u prodotti tal-karozzi, kif ukoll għall-industriji tal-gomma, tal-ippakkettjar, tal-adeżivi u taċ-ċuwingamm (premissa 4 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 4 Ix-xema' ratba hija l-materja prima meħtieġa għall-produzzjoni tax-xema' tal-paraffin. Hija prodotta f'raffineriji bħala prodott sekondarju fil-produzzjoni taż-żjut ta' bażi miż-żejt mhux maħdum. Hija tinbiegħ ukoll lil klijenti finali, pereżempju lil produtturi ta' particle boards (premissa 5 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 5 Il-Kummissjoni bdiet l-investigazzjoni tagħha wara li Shell Deutschland Schmierstoff informatha, permezz ta' ittra tas-17 ta' Marzu 2005, dwar l-eżistenza ta' akkordju filwaqt li rressqet quddiemha talba għal immunità abbażi tal-Avviż tagħha dwar l-immunità minn multi u tnaqqis f'multi f'każijiet ta' kartell (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 2, p. 155, iktar 'il quddiem il-“Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002”) (premissa 72 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 6 Fit-28 u fid-29 ta' April 2005, il-Kummissjoni pproċediet, skont l-Artikolu 20(4) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003, tas-16 ta' Diċembru 2002, fuq l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni mnizzlin fl-Artikoli 81 [KE] u 82 [KE] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 2, p. 205), b'verifiki fil-binjiet ta' “H & R/Tudapetrol”, ta' ENI, ta' MOL kif ukoll f'dawk tal-kumpanniji tal-gruppi Sasol, ExxonMobil, Repsol u Total (premissa 75 tad-deċiżjoni kkontestata).

- 7 Bejn il-25 u d-29 ta' Mejju 2007, il-Kummissjoni bagħtet dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet lil kull waħda mill-kumpanniji msemmija fil-punt 2 iktar 'il fuq, fosthom lir-rikorrenti wkoll (premissa 85 tad-deċiżjoni kkontestata). Permezz ta' ittra tat-13 ta' Awwissu 2007, Sasol Wax u Sasol Wax International wiegħbu flimkien għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet. (Sasol A.31) Permezz ta' ittra tal-istess jum, anki Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd. wiegħbu flimkien għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet. (Sasol A.30)
- 8 Fl-10 u fil-11 ta' Diċembru 2007, il-Kummissjoni organizzat seduta li fiha pparteċipaw ir-rikorrenti (premissa 91 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 9 Fid-deċiżjoni kkontestata, fid-dawl tal-provi li hija kellha, il-Kummissjoni qieset li d-destinatarji, li jikkostitwixxu l-parti l-kbira tal-produtturi tax-xema' tal-paraffin u tax-xema' ratba fi hdan iż-ŻEE, kienu pparteċipaw fi ksur uniku, kumpless u kontinwu tal-Artikolu 81 KE u tal-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE, li kien ikopri t-territorju taż-ŻEE. Dan il-ksur kien jikkonsisti fi ftehimiet jew fi prattiki miftiehma li jirrigwardaw l-iffissar tal-prezzijiet u l-iskambju u l-iżvelar ta' informazzjoni sensittiva fuq livell kummerċjali li jaffettwaw ix-xema' tal-paraffin (iktar 'il quddiem il-“parti prinċipali tal-ksur”). F'dak li jirrigwarda lil RWE (sussegwentement Shell), ExxonMobil, MOL, Repsol, Sasol u Total, il-ksur li jaffettwa lix-xema' tal-paraffin kien jirrigwarda wkoll it-tqassim ta' klijenti jew ta' swieq (iktar 'il quddiem it-“tieni parti tal-ksur”). Barra minn hekk, il-ksur imwettaq minn RWE, ExxonMobil, Sasol u Total kien jirrigwarda wkoll ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali fis-suq Ġermaniż (iktar 'il quddiem il-“parti dwar ix-xema' ratba tal-ksur”) (premessi 2, 95, 328 u l-Artikolu 1 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 10 Il-prattiki li jikkostitwixxu ksur seħħew matul laqgħat antikompetittivi msejha “laqgħat tekniċi” jew saħansitra laqgħat “Blauer Salon” mill-parteċipanti u matul il-“laqgħat tax-xema' ratba” ddedikati speċifikament għall-kwistjonijiet dwar ix-xema' ratba.
- 11 Il-multi imposti f'dan il-każ ġew ikkalkolati abbażi tal-Linji gwida għall-kalkolu tal-multi imposti skont l-Artikolu 23(2)(a) tar-Regolament Nru 1/2003 (ĠU 2006, C 210, p. 2, iktar 'il quddiem il-“linji gwida tal-2006”), fis-seħħ fil-mument tan-notifika tad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet lill-kumpanniji msemmija fil-punt 2 iktar 'il fuq.
- 12 Id-deċiżjoni kkontestata tinkludi b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet segwenti:

“Artikolu 1

L-impriżi segwenti kisru l-Artikolu 81(1) [KE] u, mill-1 ta' Jannar 1994, l-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE billi pparteċipaw, matul il-perijodi indikati, fi ftehim kontinwu u/jew prattika miftiehma fis-settur tax-xema' tal-paraffin fis-suq komuni u, mill-1 ta' Jannar 1994, fiż-ŻEE:

[...]

Sasol Wax GmbH: mit-3 ta' Settembru 1992 sat-28 ta' April 2005;

Sasol Wax International AG: mill-1 ta' Mejju 1995 sat-28 ta' April 2005;

Sasol Holding in Germany GmbH: mill-1 ta' Mejju 1995 sat-28 ta' April 2005;

Sasol [Ltd.]: mill-1 ta' Mejju 1995 sat-28 ta' April 2005;

[...]

Fir-rigward tal-impriżi segwenti, il-ksur jikkonċerna wkoll, għall-perijodi indikati, ix-xema' ratba mibjugħa lil klijenti finali fis-suq Ġermaniż:

[...]

Sasol Wax GmbH: mit-30 ta' Ottubru 1997 sat-12 ta' Mejju 2004;

Sasol Wax International AG: mit-30 ta' Ottubru 1997 sat-12 ta' Mejju 2004;

Sasol Holding in Germany GmbH: mit-30 ta' Ottubru 1997 sat-12 ta' Mejju 2004;

Sasol [Ltd.]: mit-30 ta' Ottubru 1997 sat-12 ta' Mejju 2004;

[...]

Artikolu 2

Il-multi segwenti huma imposti għall-ksur imsemmi fl-Artikolu 1:

ENI SpA: EUR 29 120 000;

Esso Société anonyme française: EUR 83 588 400,

li minnha flimkien u *in solidum* ma'

ExxonMobil Petroleum and Chemical BVBA u ExxonMobil Corporation għal EUR 34 670 400, li minnu flimkien u *in solidum* ma' Esso Deutschland GmbH għal EUR 27 081 600;

Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: EUR 12 000 000;

Hansen & Rosenthal KG flimkien u *in solidum* ma' H&R Wax Company Vertrieb GmbH: EUR 24 000 000,

li minnha flimkien u *in solidum* ma'

H&R ChemPharm GmbH għal EUR 22 000 000;

MOL Nyrt.: EUR 23 700 000;

Repsol YPF Lubricantes y Especialidades SA flimkien u *in solidum* ma' Repsol Petróleo SA u Repsol YPF SA: EUR 19 800 000;

Sasol Wax GmbH: EUR 318 200 000,

li minnha flimkien u *in solidum* ma'

Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH u Sasol [Ltd.] għal EUR 250 700 000;

Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited, The Shell Petroleum Company Limited, Shell Petroleum NV u The Shell Transport and Trading Company Limited: EUR 0;

RWE-Dea AG flimkien u *in solidum* ma' RWE AG: EUR 37 440 000;

Total France SA flimkien u *in solidum* ma' Total SA: EUR 128 163 000." [traduzzjoni mhux uffiċjali]

2. Fuq l-istruttura tal-grupp Sasol u ta' Vara u fuq l-imputazzjoni tar-responsabbiltà lill-kumpanniji parent fid-deċiżjoni kkontestata

- 13 Fil-premessa 449 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni l-ewwel nett identifikat, f'dak li jirrigwarda l-grupp Sasol, il-kumpannija direttament responsabbli għall-ksur. B'hekk, hija kkonkludiet li fost il-persuni li ppartecipaw għal-laqgħat tekniċi kien hemm impjegati ta' Hans-Otto Schumann GmbH & Co. KG (iktar 'il quddiem "HOS"), u dan mill-bidu tal-ksur, fit-3 ta' Settembru 1992, sat-30 ta' April 1995. Mill-1 ta' Mejju 1995 sat-31 ta' Diċembru 2002, kien hemm sussegwentement Schumann Sasol & Co. KG, li fl-2000 saret Schumann Sasol GmbH (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, "Schumann Sasol"). Mill-1 ta' Jannar 2003, il-persuna li timpjega lill-impjegati inkwistjoni kienet Sasol Wax.
- 14 Għalhekk, fil-premessa 452 tad-deċiżjoni kkontestata, Sasol Wax, suċċessura ta' HOS u ta' Schumann Sasol, inżammet responsabbli għall-ksur bħala partecipanti diretta fih għall-perijodu mit-3 ta' Settembru 1992 sat-28 ta' April 2005.
- 15 Il-Kummissjoni eżaminat ukoll l-iżvilupp *ratione temporis* taż-żamma tal-kapital ta' HOS, ta' Schumann Sasol u ta' Sasol Wax. F'dan ir-rigward hija ddistingwiet tliet perijodi (premessa 454 tad-deċiżjoni kkontestata).
- 16 Fir-rigward tal-ewwel perijodu, mit-3 ta' Settembru 1992 sat-30 ta' April 1995 (iktar 'il quddiem il-"perijodu Schumann"), il-Kummissjoni kkonstatat li HOS kienet fl-aħħar mill-aħħar ikkontrollata minn H-O. Schumann personalment, permezz ta' Vara Holding GmbH & Co. KG (iktar 'il quddiem "Vara"), li kienet l-uniku soċju akkomandanti ta' HOS (premessi 450 u 457 tad-deċiżjoni kkontestata). H-O. Schumann kien l-azzjonist maġġoritarju ta' Vara u l-azzjonisti l-oħra kienu l-membri tal-familja tiegħu. Fid-deċiżjoni kkontestata, la Vara u lanqas H-O. Schumann ma nżammew responsabbli għall-ksur imwettaq minn HOS.
- 17 It-tieni perijodu dam mill-1 ta' Mejju 1995 sat-30 ta' Ġunju 2002 (iktar 'il quddiem il-"perijodu ta' impriża kongunta"). Fl-1 ta' Mejju 1995, Sasol Ltd xtrat żewġ terzi ta' HOS. Wara riorganizzazzjoni, HOS saret Schumann Sasol u baqgħet il-kumpannija direttament responsabbli għall-ksur. Schumann Sasol kienet sussidjarja 99.9 % ta' Schumann Sasol International AG, li terz tal-kapital tagħha baqa' miżmum minn Vara u, fl-aħħar mill-aħħar, mill-familja Schumann. Żewġ terzi tal-kapital ta' Schumann Sasol International kienu miżmuma minn Sasol Holding in Germany, li min-naħa tagħha kienet sussidjarja 100 % ta' Sasol Ltd. Fir-rigward ta' dan il-perijodu, il-Kummissjoni zammet responsabbli *in solidum* lil Sasol Wax (inkwantu suċċessura fid-dritt ta' Schumann Sasol), lil Sasol Wax International (inkwantu suċċessura fid-dritt ta' Schumann Sasol International, kumpannija parent ta' Schumann Sasol), lil Sasol Holding in Germany (inkwantu kumpannija parent li għandha żewġ terzi tal-kapital ta' Schumann Sasol International) u lil Sasol Ltd (inkwantu kumpannija parent ta' Sasol Holding in Germany) (premessi 451 u 478 tad-deċiżjoni kkontestata). Fil-fatt, hija qieset li dawn l-aħħar tlieta kienu eżerċitaw influwenza determinanti fuq Schumann Sasol (premessa 453 tad-deċiżjoni kkontestata). La Vara, detentriċi ta' terz tal-kapital ta' Schumann Sasol International, u lanqas il-familja Schumann, proprjetarja ta' Vara, ma nżammew responsabbli għall-ksur imwettaq minn Schumann Sasol, li dak iż-żmien kienet miżmuma minn Schumann Sasol International (iktar 'il quddiem "Schumann Sasol International" jew l-"impriża kongunta"), il-kumpannija miżmuma konguntament minn Vara u mill-grupp Sasol.
- 18 It-tielet perijodu dam mill-1 ta' Lulju 2002 sat-28 ta' April 2005, li hija d-data ta' meta ntemm il-ksur (iktar 'il quddiem il-"perijodu Sasol"). Fit-30 ta' Ġunju 2002, il-grupp Sasol xtara t-terz li kien għad fadal mill-kapital ta' Schumann Sasol International, li sa dak iż-żmien kien miżmum minn Vara. Schumann Sasol, li isimha nbidel għal Sasol Wax, baqgħet is-sussidjarja ta' Schumann Sasol International, li min-naħa tagħha isimha nbidel għal Sasol Wax International. Il-kapital kollu ta' Sasol Wax International issa kien miżmum minn Sasol Holding in Germany u, fl-aħħar mill-aħħar, minn

Sasol Ltd. Fir-rigward ta' dan il-perijodu, il-Kummissjoni żammet lill-erba' rikorrenti responsabbli flimkien u *in solidum* għall-ksur imwettaq minn Sasol Wax, peress li qieset li l-ewwel tliet rikorrenti kienu eżerċitaw influwenza determinanti fuq Sasol Wax (premessi 451 u 453 tad-deċiżjoni kkontestata).

Il-proċedura u t-talbiet tal-partijiet

- 19 Permezz ta' rikors ipprezentat fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fil-15 ta' Diċembru 2008, ir-rikorrenti pprezentaw din l-azzjoni.
- 20 Fuq rapport tal-Imħallef Relatur, il-Qorti Ġenerali (It-Tielet Awla) iddeċidiet li tiftaħ il-proċedura orali. Fil-kuntest tal-miżuri ta' organizzazzjoni tal-proċedura previsti fl-Artikolu 64 tar-Regoli tal-Proċedura tagħha, hija stiednet lill-partijiet jirrispondu bil-miktub għal ċerti domandi u jipproduċu ċerti dokumenti. Il-partijiet issodisfaw din it-talba fit-terminu mogħti.
- 21 Is-sottomissjonijiet orali tal-partijiet u t-twegibiet tagħhom għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali nstemgħu fis-seduta tat-3 ta' Lulju 2013.
- 22 Fid-dawl tar-rabtiet fattwali mal-Kawżi T-540/08, Esso *et* vs Il-Kummissjoni, T-543/08, RWE u RWE Dea vs Il-Kummissjoni, T-544/08, Hansen & Rosenthal u H&R Wax Company Vertrieb vs Il-Kummissjoni, T-548/08, Total vs Il-Kummissjoni, T-550/08, Tudapetrol vs Il-Kummissjoni, T-551/08, H&R ChemPharm vs Il-Kummissjoni, T-558/08, ENI vs Il-Kummissjoni, T-562/08, Repsol Lubricantes y Especialidades *et* vs Il-Kummissjoni, u T-566/08, Total Raffinage Marketing vs Il-Kummissjoni, u fid-dawl tal-prossimità u tad-diffikultà tal-kwistjonijiet ġuridici mqajma, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li tagħti s-sentenza f'dawn il-kawżi relatati biss wara l-aħħar seduta, jiġifieri fit-3 ta' Lulju 2013, miżmuma fil-kuntest ta' din il-kawża.
- 23 Fir-rikors, ir-rikorrenti jitolbu li l-Qorti Ġenerali jogħgobha:
 - prinċipalment, tannulla d-deċiżjoni kkontestata sa fejn tikkoncernahom;
 - sussidjarjament, tannulla l-multa imposta fuqhom fid-deċiżjoni kkontestata jew tnaqqas b'mod xieraq l-ammont tagħha;
 - tikkundanna lill-Kummissjoni għall-ispejjeż.
- 24 Il-Kummissjoni titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħgobha:
 - tiċhad ir-rikors kollu kemm hu, inklużi t-talbiet sussidjarji;
 - tikkundanna lir-rikorrenti għall-ispejjeż.

Id-dritt

- 25 Insostenn tar-rikors tagħhom, ir-rikorrenti jinvokaw seba' motivi. L-ewwel motiv huwa bbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur imwettaq minn Schumann Sasol matul il-perijodu tal-impriza kongunta. It-tieni motiv huwa bbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur imwettaq minn Sasol Wax matul il-perijodu Sasol. It-tielet motiv huwa bbażat fuq ksur tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament sa fejn il-Kummissjoni ma żammitx lil Vara responsabbli *in solidum* għall-perijodu Schumann u għall-perijodu ta' impriza kongunta. Ir-raba' motiv huwa bbażat fuq determinazzjoni żbaljata

tal-ammont bażiku tal-multa. Il-ħames motiv huwa bbażat fuq it-teħid inkunsiderazzjoni żbaljat tar-rwol ta' mexxej ta' Sasol. Is-sitt motiv huwa bbażat fuq l-illegalità tal-limitu mingħajr differenzjazzjoni tal-ammont tal-multa fir-rigward tad-diversi perijodi tal-ksur. Is-seba' motiv huwa bbażat fuq l-ommissjoni illegali li Sasol tingħata immunità totali f'dak li jirrigwarda ċerti partijiet tal-multa.

1. *Fuq l-ewwel motiv, ibbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur f'dak li jikkonċerna l-perijodu tal-impriża kongunta*

- 26 Ir-rikorrenti jqisu li l-Kummissjoni kienet żbaljata meta ddecidiet li Sasol Ltd, permezz ta' Sasol Holding in Germany, is-sussidjarja tagħha miżmuma 100 % minnha, kienet teżercita, waħedha, influwenza determinanti fuq Schumann Sasol International u li għalhekk hija kienet żbaljata meta imputat lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International ir-responsabbiltà relatata mal-perijodu ta' impriża kongunta. Ir-rabtiet organizzattivi, ekonomiċi u ġuridiċi bejn Schumann Sasol u l-imsemmija kumpanniji, li fuqhom ibbażat ruħha l-Kummissjoni fid-deċizzjoni kkontestata, ma jsostnux tali deċizzjoni.
- 27 Ir-rikorrenti jqisu, prinċipalment, li Vara, il-kumpannija parent l-oħra, kienet l-unika waħda li eżercitat influwenza determinanti fuq Schumann Sasol International matul il-perijodu ta' impriża kongunta. Sussidjarjament huma jikkunsidraw li din l-influwenza determinanti kienet eżercitata b'mod kongunt miż-żewġ kumpanniji parent.
- 28 Il-Kummissjoni tirrispondi li Sasol tabilhaqq giet issanzjonata fid-dawl tar-responsabbiltà tagħha stess u skont il-linji gwida tal-2006. Barra minn hekk, hija ġurisprudenza stabbilita li l-Kummissjoni ma hijiex obligata timmotiva l-fatt li ma adottatx deċizzjoni ta' ksur fir-rigward ta' terzi u li impriża ma tistax tikkontesta sanzjoni imposta fuqha minħabba li impriża oħra ma gietx sugġetta għal multa.

Osservazzjonijiet preliminari

- 29 Fir-rigward tar-responsabbiltà *in solidum* ta' kumpannija parent għall-aġir tas-sussidjarja tagħha jew ta' impriża kongunta miżmuma minnha, hemm lok li jinfakkar li l-fatt li sussidjarja jew impriża kongunta għandha personalità ġuridika distinta ma huwiex biżżejjed sabiex tiġi eskluża l-possibbiltà li l-aġir tagħha jkun imputat lill-kumpannija parent (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Lulju 1972, Imperial Chemical Industries vs Il-Kummissjoni, 48/69, Ġabra p. 619, punt 132).
- 30 Fil-fatt, id-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni jinkludi l-attivitajiet tal-impriži u l-kunċett ta' impriża jinkludi kull entità li teżercita attività ekonomika, indipendentement mill-istatus ġuridiku ta' din l-entità u mill-metodu ta' finanzjament tagħha (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-10 ta' Settembru 2009, Akzo Nobel *et vs* Il-Kummissjoni, C-97/08 P, Ġabra p. I-8237, punt 54, u s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Lulju 2011, General Technic-Otis *et vs* Il-Kummissjoni, T-141/07, T-142/07, T-145/07 u T-146/07, Ġabra p. II-4977, punt 53).
- 31 Il-qorti tal-Unjoni speċifikat ukoll li l-kunċett ta' impriża, meta jitqieghed f'dan il-kuntest, għandu jinftehem bħala li jkopri unità ekonomika anki jekk, mill-perspettiva ġuridika, din l-unità ekonomika hija magħmula minn diversi persuni fiżiċi jew ġuridiċi (ara s-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-12 ta' Lulju 1984, Hydrotherm Gerätebau, 170/83, Ġabra p. 2999, punt 11, u Akzo Nobel *et vs* Il-Kummissjoni, punt 30 iktar 'il fuq, punt 55, u l-ġurisprudenza ċċitata; sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-29 ta' Ġunju 2000, DSG vs Il-Kummissjoni, T-234/95, Ġabra p. II-2603, punt 124). Hija b'hekk enfasizzat li, għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni, is-separazzjoni formali bejn żewġ kumpanniji, li tirriżulta mill-personalità ġuridika distinta tagħhom, ma hijiex determinanti, peress li dak li hu deċiżiv huwa l-unità jew le, tal-aġir tagħhom fis-suq. Għalhekk jista' jkun neċessarju li jiġi stabbilit jekk żewġ kumpanniji jew iktar li għandhom personalitajiet ġuridiċi distinti jiffurmawx

- jew jaqgħux taht l-istess impriża jew entità ekonomika waħda li tadotta aġir uniku fis-suq (sentenza *Imperial Chemical Industries vs Il-Kummissjoni*, punt 29 iktar 'il fuq, punt 140; sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Settembru 2005, *DaimlerChrysler vs Il-Kummissjoni*, T-325/01, Ġabra p. II-3319, punt 85, u *General Technic-Otis et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punt 54).
- 32 Meta tali entità ekonomika tikser ir-regoli tal-kompetizzjoni, hija għandha, skont il-prinċipju ta' responsabbiltà personali, twieġeb għal dan il-ksur (sentenza *Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punt 56, u sentenza *General Technic-Otis et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punt 55).
- 33 L-aġir ta' sussidjarja jista' jiġi imputat lill-kumpannija parent, minhabba l-appartenenza tagħhom fl-istess impriża, meta din is-sussidjarja ma tiddefinixxi b'mod indipendenti l-aġir tagħha fis-suq, għaliex din tinsab taht l-inflwenza determinanti tal-kumpannija parent f'dan ir-rigward, fid-dawl b'mod partikolari tar-rabtiet ekonomiċi, organizzattivi u ġuridiċi li jgħaqqdu lil dawn iż-żewġ entitajiet ġuridiċi. (ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punt 58, u s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-20 ta' Marzu 2002, *HFB et vs Il-Kummissjoni*, T-9/99, Ġabra p. II-1487, punt 527).
- 34 L-aġir fis-suq tas-sussidjarja huwa taht l-inflwenza determinanti tal-kumpannija parent b'mod partikolari fil-każ fejn is-sussidjarja essenzjalment tapplika l-istruzzjonijiet li jingħatawliha mill-kumpannija parent f'dan ir-rigward (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, *Imperial Chemical Industries vs Il-Kummissjoni*, punt 29 iktar 'il fuq, punti 133, 137 u 138; ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Novembru 2000, *Metsä-Serla et vs Il-Kummissjoni*, C-294/98 P, Ġabra p. I-10065, punt 27).
- 35 L-aġir fis-suq tas-sussidjarja huwa, bħala prinċipju, ukoll taht l-inflwenza determinanti tal-kumpannija parent meta hija jkollha biss is-setgħa li tiddefinixxi jew tapprova ċerti deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi, jekk ikun neċessarju permezz tar-rappreżentanti tagħha fil-korpi tas-sussidjarja, filwaqt li s-setgħa ta' definizzjoni tal-politika kummerċjali *strictu sensu* tas-sussidjarja hija ddelegata lill-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija inkarigati mill-ġestjoni operattiva tagħha, magħzula mill-kumpannija parent u li jirrappreżentaw u jippromwovu l-interessi kummerċjali tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali, tad-9 ta' Settembru 2011, *Alliance One International vs Il-Kummissjoni*, T-25/06, Ġabra p. II-5741, punti 138 u 139, ikkonfermata bid-digriet tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-13 ta' Dicembru 2012, *Alliance One International vs Il-Kummissjoni*, C-593/11 P u C-654/11 P, punt 30).
- 36 Meta l-uniformità tal-aġir fis-suq tas-sussidjarja u tal-kumpannija parent tagħha hija żgurata, b'mod partikolari fil-każijiet deskritti fil-punti 34 u 35 iktar 'il fuq, jew permezz ta' rabtiet ekonomiċi, organizzattivi u ġuridiċi ohra li jgħaqqdu lill-kumpannija inkwistjoni, dawn jiffurmaw parti mill-istess unità ekonomika u, għaldaqstant, jiffurmaw impriża waħda, skont il-ġurisprudenza msemmija fil-punt 31 iktar 'il fuq. Il-fatt li kumpannija parent u s-sussidjarja tagħha jikkostitwixxu impriża waħda fis-sens tal-Artikolu 81 KE jippermetti lill-Kummissjoni tindirizza deċiżjoni li timponi multi lill-kumpannija parent, mingħajr ma huwa meħtieġ li tiġi stabbilita l-implikazzjoni personali ta' din tal-aħħar fil-ksur (ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punt 59).
- 37 Il-ġurisprudenza msemmija fil-punti 29 sa 36 iktar 'il fuq tapplika wkoll għall-imputazzjoni tar-responsabbiltà lil kumpannija parent waħda jew iktar għal ksur imwettaq mill-impriża kongunta tagħhom (sentenza *General Technic-Otis et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, punti 52 sa 56).

38 Huwa fid-dawl ta' dawn ir-regoli li għandhom jiġu eżaminati l-argumenti tar-rikorrenti u l-eżattezza tal-konstatazzjonijiet li jinsabu fid-deċiżjoni kkontestata f'dak li jikkonċerna l-imputazzjoni lir-rikorrenti tar-responsabbiltà għall-ksur inkwistjoni minhabba l-aġir ta' Schumann Sasol u tal-kumpannija parent tagħha Schumann Sasol International, miżmuma, matul il-perijodu ta' impriża kongunta, b'zewġ terzi minn Sasol Holding in Germany u b'terz minn Vara.

Id-deċiżjoni kkontestata

39 Fid-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ċaħdet l-argument tar-rikorrenti intiż li juri li, matul il-perijodu ta' impriża kongunta, Schumann Sasol International kienet effettivament ikkontrollata minn Vara. Hija essenzjalment ibbażat din id-deċiżjoni fuq il-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

“[...]

(471) Il-Kummissjoni tikkunsidra li Sasol, permezz tas-sussidjarja 100 % tagħha Sasol Holding in Germany GmbH, kienet teżerċita influwenza determinanti fuq Schumann Sasol International.

(472) Kif tispjega Sasol, [il-bord tad-diretturi], responsabbli mill-attivitajiet ta' kuljum, kien kompost minn rappreżentant ta' Sasol, minn rappreżentant ta' Vara u minn president. Skont ir-regoli tal-[bord tad-diretturi], dan tal-aħħar jiddeċiedi, sa fejn possibbli, unanimament jew inkella b'maġġoranza sempliċi. Fil-każ li l-voti jkunu ndaq, il-president tal-[bord tad-diretturi] għandu vot deċiżiv. Sasol tallega li l-president kien, għall-parti l-kbira tal-perijodu ta' impriża kongunta, rappreżentant ta' Vara. Wara riċerki iktar fil-fond, il-Kummissjoni tikkuntesta l-allegazzjonijiet ta' Sasol fuq dan il-punt. It-titolu ta' president tal-persuna inkwistjoni iktar kien dovut għall-għarfien tiegħu tal-attività u għall-fatt li anki Sasol xtaqitu jippresiedi l-[bord tad-diretturi] tal-impriża kongunta. Kien importanti għal Sasol, inkwantu azzjonista maġġoritarja, li fuq il-[bord tad-diretturi] jkollha persuna li diġa kienet taf l-attivitajiet preċedenti ta' HOS. Il-persuna inkwistjoni kienet ħadmet f'isem il-predeċessur Germaniż ta' Schumann Sasol International u konsegwentement kienet taf perfettament il-funzjonament tal-kumpannija, li sussegwentement giet assorbita minn Sasol. Barra minn hekk, fiż-żmien meta l-persuna inkwistjoni saret president (fit-2 ta' Mejju 1995), hija ma kinitx impjegata minn Vara. Fil-fatt, din il-persuna ma kinitx impjegata minn Vara qabel l-1997. Hija kienet president tal-impriża kongunta mit-2 ta' Mejju 1995 sat-30 ta' Gunju 2001, id-data ta' meta giet issostitwita minn [D. S. R.], ta' Sasol.

(473) Il-bord ta' sorveljanza tal-impriża kongunta kien kompost minn sitt membri, erba' rappreżentanti ta' Sasol u tnejn ta' Vara. Kif spjegat Sasol, il-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni konkluz bejn Sasol u Vara kien jipprevedi li Sasol u Vara kellhom jadottaw id-deċiżjonijiet unanimament, peress li kull waħda minnhom kellha vot, u għalhekk il-maġġoranza ta' Sasol fi ħdan il-bord ta' sorveljanza kienet imnehħija. Fl-assenza ta' qbil, il-proposta kienet titqies miċħuda. Madankollu, il-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni kien jistabbilixxi wkoll, fl-Artikolu 3 tiegħu dwar ir-riżoluzzjonijiet tal-bord ta' sorveljanza, li l-Artikolu 1 tal-ftehim kien applikabbli *mutatis mutandis*. L-Artikolu 1.5 tal-ftehim jipprevedi li jekk ma tistax tinkiseb deċiżjoni unanima dwar il-kwistjonijiet elenkati fil-punti a) sa d) tal-imsemmi artikolu, il-proposta ta' Sasol, sakemm din ikollha iktar minn 50 % tal-kapital tal-kumpannija, tiegħu l-preċedenza u li Vara għandha tivvota skont id-deċiżjoni ta' Sasol. Il-kwistjonijiet li għalihom isir riferiment fl-Artikolu 1.5 (a) sa (d) huma s-segwenti: l-istabbiliment tal-kontijiet annwali, il-ħatra ta' awdituri, il-ħatra ta' awdituri speċjali u l-approvazzjoni tal-investimenti [f'kapital mill-kumpannija] jew minn xi waħda mas-sussidjarji tagħha.

(474) [F'dak li jirrigwarda l-assemblea ġenerali] Sasol tispjega li Vara kellha minorità li tista' timblokka, peress li r-risoluzzjonijiet kienu jeħtieġu maġġoranza ta' tliet kwarti tal-voti mitfugħa u peress li Vara kellha terz tal-voti. Barra minn hekk, skont Sasol, il-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni kien jipprovdi li Sasol u Vara jimpenjaw ruħhom li jadottaw b'mod kongunt kull deċiżjoni ta' azzjonarjat u li jivvotaw b'mod unanimu fiċ-ċirkustanzi kollha, peress li kull waħda minnhom għandha vot, u li jekk ma tistax tintlaħaq l-unanimità, la Sasol u lanqas Vara ma kellhom jaġixxu, u għalhekk Vara ma setgħetx titpogġa f'minoranza. Madankollu, kif spjegat iktar 'il fuq, il-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni jipprovdi, fl-Artikolu 1.5, li japplika għall-assemblea [ġenerali], lista ta' ċerti suġġetti li fir-rigward tagħhom kellhom jieħdu preċedenza x-xewqat ta' Sasol [ara l-premessa 473].

(475) Fir-rigward tas-sitwazzjoni deskritta fil-premessi (472)-(474) u, b'mod partikolari, tal-fakultà ta' Sasol li timponi r-rieda tagħha fil-kuntest ta' deċiżjonijiet strateġiċi importanti fil-każ fejn ma jintlaħaqx ftehim unanimu, kif elenkati fl-Artikolu 1.5 tal-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni (pereżempju, l-approvazzjoni tal-investimenti f'kapital), Sasol għandha titqies li kienet *de facto* kkontrollat lill-impriża kongunta. Il-fatt li, kif tallega Sasol, id-diretturi ta' [Schümann Sasol] kienu preċedentement hađmu fi ħdan HOS ma jikkonfutax din il-konklużjoni, peress li l-awtorizzazzjoni tal-bord ta' sorveljanza kienet meħtieġa għal tali deċiżjonijiet ta' reklutaġġ fir-rigward ta' pożizzjonijiet għolja ta' tmexxija (Artikolu 2(2)(c) tar-regoli tal-bord tad-diretturi), u peress li Sasol kienet, għalhekk, f'pożizzjoni li topponi dawn id-deċiżjonijiet.

[...]

(481) Għar-raġunijiet żviluppati iktar 'il fuq, il-Kummissjoni ma żzommx biss lill-kumpannija direttament involuta, [Schümann Sasol], iżda anki lill-kumpanniji parent tagħha Sasol International AG, Sasol Ltd u Sasol Holding in Germany GmbH bhala responsabbli matul il-perijodu ta' impriża kongunta, sa fejn il-kontroll ta' Sasol fuq l-impriża kongunta ġie stabbilit [...] Kif huwa stabbilit fil-premessi (329)-(333), diversi kumpanniji appartenenti għall-istes grupp jiffurmaw unità ekonomika waħda u, konsegwentement, impriża fis-sens tal-Artikolu 81 [KE], jekk il-kumpanniji kkonċernati ma jiddeċidux b'mod awtonomu dwar l-aġir tagħhom fis-suq. Fil-każ ta' impriża kongunta, jista' jiġi konkluż li l-impriża kongunta u l-kumpanniji parent jiffurmaw unità ekonomika għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 81 [KE] jekk l-impriża kongunta ma ddeċidietx b'mod awtonomu dwar l-aġir tagħha fis-suq. Jekk l-impriża kongunta għandiex jew le titqies li hija impriża kongunta li topera b'mod sħiħ [huwa irrelevant] f'dan il-kuntest, [peress li] l-provi fattwali juru l-eżerċizzju ta' influwenza determinanti. Il-fatt li l-kumpanniji parent ta' impriża kongunta jkunu jistgħu jinżammu responsabbli huwa konformi mal-prassi tal-Kummissjoni dwar din il-kwistjoni speċifika, skont il-prinċipji legali ġenerali spjegati fil-premessa (340) u ddefiniti mill-qradi Komunitarji. Il-fatt li f'ċirkustanzi oħra d-deċiżjoni ma ġietx indirizzata lill-kumpanniji parent ta' impriża kongunta ma jfissirx, fiċ-ċirkustanzi ta' dan il-każ, li Sasol International AG, Sasol Ltd u Sasol Holding in Germany GmbH, inkwantu kumpanniji parent appartenenti għall-grupp Sasol, ma jistgħux jinżammu responsabbli għall-attivitajiet tas-sussidjarja tagħhom, peress li l-Kummissjoni effettivament għandha marġni ta' diskreżżjoni dwar id-deċiżjoni tagħha li timputa r-responsabbiltà għal ksur lil ċerti entitajiet ta' impriża u tagħmel l-evalwazzjonijiet tagħha każ b'każ." [traduzzjoni mhux uffċjali]

Fuq id-differenza bejn il-kuncett ta' kontroll u dak tal-eżercizzju effettiv ta' influwenza determinanti, kif applikata fil-kuntest tal-Artikolu 81 KE

- 40 Preliminarjament, għandu jiġi indikat li, matul l-eżami tal-imputabbiltà tal-ksur imwettaq minn Schumann Sasol, sussidjarja tal-impriża kongunta, il-Kummissjoni ma għamlitx distinzjoni esplicita bejn il-kuncetti ta' "kontroll" u "setgħa ta' kontroll", minn naħa, u ta' "unità ekonomika" u ta' "eżercizzju effettiv ta' influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali", min-naħa l-oħra.
- 41 Ir-rikorrenti jsostnu li dan l-approċċ ma huwiex korrett peress li l-kuncett ta' kontroll ma jimplikax eżercizzju effettiv ta' influwenza determinanti.
- 42 L-ewwel nett, hemm lok li jtfakkar li, skont l-Artikolu 3(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004, tal-20 ta' Jannar 2004, dwar il-kontroll ta' koncentrazzjonijiet bejn impriži (ir-Regolament tal-KE dwar l-Għaqdiet) (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 3, p. 40-61), "[k]ontroll għandu jkun permezz ta' drittijiet, kuntratti, jew permezz ta' kull mezz ieħor li, separatament jew flimkien, fil-kuntest tal-fatti u tal-liġijiet involuti, jikkonferixxu l-possibbiltà li tkun eżercitata influwenza deċiżiva fuq l-impriża".
- 43 Skont il-ġurisprudenza, il-Kummissjoni ma tistax, sabiex timputa l-aġir antikompetittiv ta' kumpannija lil oħra skont l-Artikolu 81 KE, tibbaża ruħha fuq is-sempliċi kapaċità ta' influwenza determinanti, kif ikkunsidrata fil-kuntest tal-applikazzjoni tar-Regolament Nru 139/2004 waqt l-istabbiliment tal-kontroll, mingħajr ma jkun hemm bżonn li jiġi vverifikat jekk din l-influwenza ġietx effettivament eżercitata (sentenza General Technic-Otis *et vs* Il-Kummissjoni, punt 30 iktar 'il fuq, punt 69).
- 44 Għall-kuntrarju, hija għandha, bħala principju, turi tali influwenza determinanti abbażi ta' numru ta' fatti (ara s-sentenza tal-Qorti Ġenerali, tas-27 ta' Settembru 2006, Avebe *vs* Il-Kummissjoni, T-314/01, Ġabra p. II-3085, punt 136, u l-ġurisprudenza ċċitata). Dawn il-fatti jinkludu l-kumulu ta' pożizzjonijiet, mill-istess persuni fiżiċi, fit-tmexxija tal-kumpannija parent u f'dik tas-sussidjarja jew tal-impriża kongunta tagħha (sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Lulju 2011, Fuji Electric *vs* Il-Kummissjoni, T-132/07, Ġabra p. II-4091, punt 184; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-28 ta' Ġunju 2005, Dansk Rørindustri *et vs* Il-Kummissjoni, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P sa C-208/02 P u C-213/02 P, Ġabra p. I-5425, punti 119 u 120), jew il-fatt li dawn il-kumpanniji kienu obbligati jsegwu d-direttivi maħruġa mill-bord tad-diretturi uniku tagħhom mingħajr ma setgħu jadottaw aġir indipendenti fis-suq (ara, f'dan is-sens, is-sentenza HFB *et vs* Il-Kummissjoni, punt 33 iktar 'il fuq, punt 527).
- 45 F'dan il-każ, il-Kummissjoni ma bbażatx ruħha fuq tali dimostrazzjoni diretta tal-eżercizzju ta' influwenza determinanti minn Sasol Ltd u minn Sasol Holding in Germany fuq Schumann Sasol International.
- 46 Fil-fatt, il-Kummissjoni essenzjalment eżaminat is-setgħa deċiżjonali li Sasol setgħet teżercita fi hdan il-korpi tal-impriża kongunta permezz tar-rappreżentanti tagħha. L-analizi f'dan ir-rigward hija essenzjalment imsejsa fuq eżami astratt tal-modalitajiet ta' teħid ta' deċiżjoni fi hdan l-imsemmija korpi, ibbażat fuq id-dispożizzjonijiet tal-ftehim bejn l-azzjonisti u tar-regoli tal-bord tad-diretturi, li jirriproduċu l-modalitajiet ta' votazzjoni previsti fl-istatuti ta' assoċjazzjoni tal-istruttura kongunta. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tibbaża d-deċiżjoni tagħha dwar l-imputazzjoni lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd. International tar-responsabbiltà għall-aġir ta' Schumann Sasol International b'mod partikolari fuq id-dikjarazzjoni li tgħid li "il-kontroll ta' Sasol fuq l-impriża kongunta [ġie] stabbilit" [traduzzjoni mhux ufficjali] (premessa 481 tad-deċiżjoni kkontestata).

- 47 Minn dan jirriżulta li, f'dan il-każ, il-Kummissjoni kkonludiet li kien hemm eżerċizzju ta' influwenza determinanti minn Sasol Ltd u Sasol Holding in Germany fuq l-aġir kummerċjali ta' Schümann Sasol International essenzjalment fuq il-bażi ta' analiżi astratta tad-dokumenti ffirmati qabel ma bdiet tiffunzjona Schümann Sasol International, l-istess bħal analiżi magħmula skont ir-regoli li jirregolaw l-awtorizzazzjoni tal-konċentrazzjonijiet.
- 48 It-tieni nett, il-Qorti Ġenerali hija għaldaqstant mitluba teżamina sa fejn tali analiżi astratta u prospettiva, imwettqa fil-qasam tal-konċentrazzjonijiet fejn l-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' awtorizzazzjoni tippreċedi l-bidu tal-funzjonament tal-impriża kongunta, tista' sservi wkoll sabiex tinghata prova tal-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali tal-impriża kongunta f'deċiżjoni li timputa lill-kumpanniji parent ir-responsabbiltà għal ksur tal-Artikolu 81 KE mwettaq fil-passat minn din l-impriża kongunta.
- 49 F'dan ir-rigward, mill-ġurisprudenza jirriżulta li, anki jekk is-setgħa jew il-possibbiltà li jiġu ddeterminati d-deċiżjonijiet kummerċjali tal-impriża kongunta taqa' biss, fiha nnifisha, taht is-sempliċi kapacià ta' eżerċizzju ta' influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali tagħha u, għaldaqstant, taht il-kuncett ta' "kontroll" fis-sens tar-Regolament Nru 139/2004, il-Kummissjoni u l-qorti tal-Unjoni jistgħu jippreżumu li d-dispożizzjonijiet leġislattivi u l-istipulazzjonijiet tal-ftehimiet relatati mal-funzjonament ta' din l-impriża, b'mod partikolari dawk tal-kuntratt li jistabbilixxi l-impriża kongunta u tal-ftehim bejn l-azzjonisti fuq il-voti, ġew implementati u osservati. F'dan il-każ, l-eżami tal-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali tal-impriża kongunta jista' jikkonsisti f'analizi astratta tad-dokumenti ffirmati qabel il-bidu tal-funzjonament tagħha, bħall-analiżi li tikkonċerna l-kontroll. B'mod partikolari, meta dawn id-dispożizzjonijiet u dawn l-istipulazzjonijiet jipprevedu li l-voti ta' kull kumpannija parent kienu neċessarji għall-adozzjoni ta' riżoluzzjoni fi hdan korp tal-impriża kongunta, il-Kummissjoni u l-qorti tal-Unjoni jistgħu jistabbilixxu, fl-assenza ta' prova kuntrarja, li dawn ir-riżoluzzjonijiet ġew iddeterminati b'mod kongunt mill-kumpanniji parent (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Avebe vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 137 sa 139; Fuji Electric vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 186 sa 193, u General Technic-Otis *et vs* Il-Kummissjoni, punt 30 iktar 'il fuq, punti 112 u 113). Bl-istess mod, meta l-istipulazzjonijiet inkwistjoni jippermettu lil kumpannija parent waħda biss tiddetermina d-deċiżjonijiet tal-korpi tal-impriża kongunta, il-Kummissjoni u l-qorti tal-Unjoni jistgħu jistabbilixxu, fl-assenza ta' prova kuntrarja, li l-imsemmija kumpannija parent kienet teżerċita influwenza determinanti fuq l-imsemmija deċiżjonijiet.
- 50 Madankollu, peress li l-eżami dwar l-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti huwa retrospettiv u jista' għaldaqstant ikun ibbażat fuq elementi konkreti, kemm il-Kummissjoni kif ukoll il-partijiet ikkonċernati jistgħu jipproduċu l-prova li d-deċiżjonijiet kummerċjali tal-impriża kongunta ġew iddeterminati skont modalitajiet differenti minn dawk li kienu jirriżultaw mill-eżami astratt biss tal-ftehimiet relatati mal-funzjonament tal-impriża kongunta (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Fuji Electric vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 194 u 195, u General Technic-Otis *et vs* Il-Kummissjoni, punt 30 iktar 'il fuq, punti 115 sa 117). B'mod partikolari, il-Kummissjoni jew il-partijiet ikkonċernati jistgħu jipproduċu l-prova li, minkejja s-setgħa ta' kumpannija parent waħda li tadotta d-deċiżjonijiet inkwistjoni permezz tar-rappreżentanti tagħha li għandhom pożizzjonijiet fil-korpi tal-impriża kongunta, dawn ittiehdu, fil-fatt, minn diversi jew mill-kumpanniji parent kollha b'mod unanimu.

Fuq il-fondatezza tal-konstatazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-imputazzjoni lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd tal-ksur imwettaq minn Schümann Sasol International

- 51 Ir-rikorrenti essenzjalment jikkontestaw fuq żewġ punti l-analiżi tal-Kummissjoni dwar l-imputazzjoni lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd tal-ksur imwettaq minn Schümann Sasol International. Minn naħa, huma jqisu li l-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni meta ma rrikonossiet li B. I., president tal-bord tad-diretturi ta' Schümann Sasol International, kien ir-rappreżentant ta' Vara. Fil-fatt, skonthom, Vara setgħet, permezz tar-rappreżentant tagħha, B. I., tiddetermina waħedha

d-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi matul il-parti l-kbira tal-perijodu ta' impriża kongunta, peress li, skont ir-regoli tal-bord tad-diretturi, il-president kellu vot deċiżiv fil-każ li l-voti tal-membri fi ħdan l-imsemmi bord tad-diretturi jkunu ndaqs. Min-naħa l-oħra, huma jsostnu li, skont l-istatuti ta' assoċjazzjoni tal-impriża kongunta u skont il-ftehim bejn l-azzjonisti, Vara setgħet timblokka l-parti l-kbira tad-deċiżjonijiet fi ħdan l-assemblea ġenerali u fi ħdan il-bord ta' sorveljanza tal-impriża kongunta, b'tali mod li Sasol Holding in Germany ma setgħetx tadotta dawn id-deċiżjonijiet waħedha, permezz tal-vot tar-rappreżentanti tagħha. Fuq din il-bażi, ir-rikorrenti jqisu li Sasol Holding in Germany ma setgħetx teżercita influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali ta' Schümann Sasol International.

- 52 Preliminarjament, għandu jifakkar li, fir-rigward tal-imputazzjoni lil diversi kumpanniji parent tar-responsabbiltà għal ksur imwettaq minn impriża kongunta, il-Kummissjoni tista' turi l-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti billi tistabbilixxi t-tmexxija kongunta tal-impriża kongunta mill-kumpanniji parent tagħha. Fir-rigward tan-natura tat-tmexxija kongunta, fis-sentenza tagħha Avebe vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq (punti 136 sa 138), il-Qorti Ġenerali qieset bħala rilevanti l-indizji bbażati fuq il-fatt li l-membri tal-korpi tal-impriża kongunta mahtura minn kull waħda mill-kumpanniji parent, li jirrappreżentaw l-interessi kummerċjali tagħhom, kellhom jaħdmu f'kollaborazzjoni stretta waqt id-definizzjoni u l-implementazzjoni tal-politika kummerċjali tal-impriża kongunta u li d-deċiżjonijiet adottati minnhom kellhom neċessarjament jirriflettu konkordanza tar-ridiet ta' kull waħda mill-kumpanniji parent miżmuma responsabbli mill-Kummissjoni. Il-Qorti Ġenerali ma eżaminatx biss it-teħid tad-deċiżjonijiet strateġiċi fi ħdan l-impriża kongunta, iżda wkoll il-ġestjoni tal-affarijiet ta' kuljum u indikat li ż-żewġ diretturi mahtura miż-żewġ kumpanniji parent kellhom jaħdmu f'kollaborazzjoni stretta wkoll f'dan ir-rigward (sentenza Avebe vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 136 sa 138).
- 53 Madankollu, f'din il-kawża, il-Kummissjoni ma attribwietx ir-responsabbiltà għall-ksur imwettaq minn Schümann Sasol International liż-żewġ kumpanniji parent, iżda biss lil Sasol Holding in Germany u lil kumpannija parent tagħha Sasol Ltd.
- 54 Issa, fil-każ fejn il-Kummissjoni timputa r-responsabbiltà għall-ksur imwettaq minn impriża kongunta lil waħda biss mill-kumpanniji parent tagħha, hija għandha turi li l-influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali tal-impriża kongunta kienet eżerċitata unilateralment minn din il-kumpannija parent.
- 55 Mid-deċiżjoni kkontestata u mis-sottomissjonijiet bil-miktub tal-Kummissjoni fil-kuntest tal-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali jirrizulta li l-Kummissjoni tqis li r-rekwizit deskritt fil-punt 54 iktar 'il fuq kien issodisfatt f'dan il-każ. Fil-fatt, fil-premessa 471 tad-deċiżjoni kkontestata hija kkonstatat li "Sasol [Ltd.], permezz tas-sussidjarja 100% tagħha Sasol Holding in Germany GmbH, kienet teżercita influwenza determinanti fuq Schümann Sasol International AG" [traduzzjoni mhux ufficjali]. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tiddikjara, fil-punt 49 tar-risposta tagħha, li "Sasol [Ltd] (permezz ta' Sasol Holding) kienet eżerċitat kontroll esklużiv fuq [Schümann Sasol International]" u, fil-punt 67 tal-istess risposta, li "l-ksur ma kellux jiġi imputat lil Vara peress li Sasol kienet l-unika waħda li eżerċitat influwenza determinanti fuq l-impriża kongunta".
- 56 Għalhekk, għandu jiġi eżaminat jekk il-Kummissjoni setgħetx validament tikkonkludi, abbażi tal-elementi miġbura fid-deċiżjoni kkontestata u minkejja l-argumenti tar-rikorrenti esposti matul il-proċedura amministrattiva f'dak li jirrigwarda l-importanza ta' Vara fit-tmexxija tal-impriża kongunta, li Sasol eżerċitat unilateralment influwenza determinanti fuq Schümann Sasol International.

Fuq il-bord tad-diretturi ta' Schümann Sasol International

- 57 Ir-rikorrenti josservaw li r-rizoluzzjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schümann Sasol International kienu adottati b'maġġoranza sempliċi u li, fil-każ li l-voti jkunu ndaqs, il-vot tal-president tal-bord tad-diretturi kien deċiżiv. Issa, il-president tal-bord tad-diretturi, B. I., kien irrappreżenta l-interessi ta' Vara.
- 58 Huma essenzjalment isostnu li l-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni tal-provi li hija kellha, sa fejn ikkonkludiet li B. I. ma kienx jirrappreżenta lil Vara, iżda kien jippresjedi l-impriza kongunta fuq talba ta' Sasol. Il-Kummissjoni bbażat il-konstatazzjoni tagħha fuq id-dikjarazzjoni ta' Vara tal-11 ta' Ottubru 2007, li fiha B. I. irrisponda f'isem Vara għall-mistoqsijiet tal-Kummissjoni u allegatament iddikjara paradossalment, minkejja li huwa kien ippreżenta ruħu bħala rappreżentant ta' Vara fir-rigward ta' kull mistoqsija oħra li l-Kummissjoni jista' jkollha, li ma kienx irrappreżenta lil Vara matul il-perijodu ta' impriza kongunta.
- 59 Barra minn hekk, ir-rikorrenti jagħmlu riferiment għad-dikjarazzjoni tagħhom tat-18 ta' April 2008, li tgħid li fil-verità B. I. dejjem aġixxa bħala l-id il-leminja ta' H-O. Schümann u kien irrappreżenta lil Vara fl-impriza kongunta ma' Sasol. Qabel il-perijodu ta' impriza kongunta, B. I. kien il-persuna fiżika li kienet teżerċita funzjoni dominanti fi ħdan HOS, ikkontrollata minn Vara, li tagħha huwa kien direttur ġenerali sa mill-1987, u kien aġixxa bħala l-persuna ta' fiduċja ta' H-O. Schümann. Barra minn hekk, B. I. kien ukoll eżerċita pożizzjonijiet ta' tmexxija f'Vara u f'kumpanniji oħra miżmuma minn H-O. Schümann matul u wara l-perijodu ta' impriza kongunta. Ir-rabta stretta ta' B. I. ma' Vara u ma' H-O. Schümann tirriżulta wkoll mill-avviż ta' stabbiliment tal-istruttura kongunta tas-6 ta' Ġunju 1995.
- 60 Ir-rikorrenti jiddikjaraw li l-Kummissjoni kienet taf dwar dawn il-fatti matul il-proċedura amministrattiva, iżda li, madankollu, hija injorathom u mingħajr ebda raġuni ffavorixxiet id-dikjarazzjoni ta' Vara, magħmula personalment minn B. I., jiġifieri persuna li hija nnifisha kellha parti mill-kapital ta' Vara bħala soċju akkomandanti.
- 61 Il-Kummissjoni l-ewwel nett tinvoka l-fatt li l-kunċett ta' influwenza determinanti ma jirrigwardax il-ġestjoni operattiva tal-impriza kongunta, iżda l-linji gwida fundamentali li jikkonċernaw il-politika kummerċjali tagħha. Issa, kif jirriżulta mill-istatuti ta' assoċjazzjoni ta' Schümann Sasol International, il-bord tad-diretturi kien jaġixxi taħt il-kontroll tal-bord ta' sorveljanza u l-atti tal-bord tad-diretturi dwar aspetti importanti tal-politika kummerċjali tagħha kienu suġġetti għall-approvazzjoni minn qabel tal-bord ta' sorveljanza.
- 62 Sussegwentement, il-Kummissjoni ssostni li B. I. ma kienx irrappreżenta lil Vara, iżda li t-titolu tiegħu kien dovut għall-għarfien li kellu fil-qasam li fih kienet attiva Schümann Sasol u li l-ħatra tiegħu kienet tikkorrispondi mar-rieda ta' Sasol. Permezz tad-dikjarazzjoni tagħha tal-11 ta' Ottubru 2007 Vara informat lill-Kummissjoni li B. I. kien ġie maħtur bħala direttur ta' Sasol International għaliex Sasol xtaqet tisfrutta l-għarfien fil-fond tiegħu tal-attivitajiet ta' HOS u għalhekk xtaqet tqiegħdu fuq il-bord tad-diretturi. Skont il-Kummissjoni, din l-informazzjoni hija kredibbli, peress li Sasol kellha interess partikolari li tara li l-impriza kongunta tkun iġġestita tajjeb u peress li xtaqet tiżgura l-kontinwità fil-ġestjoni tagħha billi tafda t-tmexxija ta' kuljum tagħha lil membru tal-bord tad-diretturi li kellu għarfien dwar is-settur tax-xema' tal-paraffin u, b'mod partikolari, dwar l-attivitajiet il-qodma ta' HOS. F'kull każ, fil-punt 10 tal-kontroreplika, il-Kummissjoni kkunsidrat li l-konstatazzjonijiet tagħha, kif esposti fil-premessa 472 tad-deċiżjoni kkontestata, kienu jimplikaw li B. I. kien irrappreżenta lil Sasol u mhux lil Vara fuq il-bord tad-diretturi ta' Schümann Sasol International.
- 63 Il-Qorti Ġenerali tqis li huwa utli li qabel kollox teżamina r-rwol li B. I. kellu fil-bord tad-diretturi ta' Schümann Sasol International u, sussegwentement, il-kwistjoni iktar ġenerika ta' jekk Sasol setgħetx tiddetermina unilateralment ir-rizoluzzjonijiet adottati fi ħdan l-imsemmi bord tad-diretturi.

Fuq ir-rwol ta' B. I.

- 64 Għandu jittfakkar li kważi matul il-perijodu ta' impriża kongunta kollu, B. I. kien il-president tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International.
- 65 Matul il-proċedura amministrattiva, ir-rikorrenti ddikjaraw li B. I. kien rappreżentant ta' Vara, filwaqt li Vara ddikjarat li l-hatra tiegħu kienet tikkorrispondi għar-rieda ta' Sasol, b'tali mod li huwa ma kienx jirrapreżentaha.
- 66 Preliminarjament, għandu jiġi osservat li l-konstatazzjonijiet esposti fil-premessa 472 tad-deċiżjoni kkontestata jirriflettu b'mod preċiż il-kontenut ta' dikjarazzjoni ta' Vara tal-11 ta' Ottubru 2007. Min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni injorat kemm il-pożizzjoni esposta fid-dikjarazzjoni ta' Sasol tat-18 ta' April 2008 li tgħid li B. I. kien jirrapreżenta lil Vara kif ukoll id-dokumenti li jsostnu din id-dikjarazzjoni.
- 67 Fir-rigward tal-kontenut tad-dikjarazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar ir-rwol ta' B. I., ir-rikorrenti essenzjalment isostnu li l-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni meta ma rrikonossiet li huwa kien jirrapreżenta lil-Vara fuq il-bord tad-diretturi.
- 68 Fl-ewwel lok, għandu jiġi osservat li B. I. kellu pożizzjonijiet importanti fil-kumpanniji miżmuma minn H-O. Schumann u mill-grupp Vara qabel, matul u wara l-perijodu ta' impriża kongunta.
- 69 Għandu jittfakkar li fid-29 ta' Novembru 1996 B. I. sar soċju akkomandanti ta' Vara, waħda mill-kumpanniji parent diretti ta' Schumann Sasol International. Din il-kwalità kienet timplika li huwa kellu parti mill-kapital ta' Vara, fejn il-proprjetarji l-oħra ta' Vara kienu l-membri tal-familja Schumann. F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali tqis li ż-żamma ta' parti mill-kapital azzjonarju tikkostitwixxi ċirkustanza li tista' turi li B. I. seta' jidentifika ruhu mal-interessi kummerċjali speċifiċi ta' Vara.
- 70 Bl-istess mod, għal mill-inqas parti mill-perijodu ta' impriża kongunta u b'mod parallel mal-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu bħala president tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International, B. I. kien direttur ġenerali ta' Vara.
- 71 Issa, mill-ġurisprudenza jirriżulta li l-kumulu ta' pożizzjonijiet ta' tmexxija f'waħda mill-kumpanniji parent u fl-impriża kongunta ta' dawn tal-aħħar jikkostitwixxi indizzju importanti tal-fatt li l-imsemmija kumpannija parent teżerċita influwenza fuq id-deċiżjonijiet kummerċjali tal-impriża kongunta, permezz tal-eżerċizzju tas-setgħa deċiżjonali li għandu tali membru tal-bord tad-diretturi tal-impriża kongunta (ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Fuji Electric vs Il-Kummissjoni*, punt 44 iktar 'il fuq, punt 199).
- 72 Barra minn dan, mill-15 ta' Ġunju 1995 B. I. kien membru tal-bord tad-diretturi ta' Vara Beteiligungsgesellschaft mbH. Skont waħda mill-provi prodotti mir-rikorrenti, huwa kien għadu jokkupa din il-pożizzjoni fl-2011, flimkien ma H-O. Schumann. Barra minn hekk, huwa kien membru tal-bord tad-diretturi ta' Beteiligungsgesellschaft Hans-Otto Schumann mbH mill-4 ta' April 1989 sad-data tax-xoljiment ta' din il-kumpannija, fit-13 ta' Settembru 1996. Anki din il-kumpannija hija marbuta ma' H-O. Schumann, fundatur u proprjetarju prinċipali ta' Vara.
- 73 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li, fl-1 ta' Lulju 2001, meta D. S. R. issostitwixxa lil B. I. bħala president tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International, dan sar wieħed mis-sitt membri tal-bord ta' sorveljanza tal-imsemmija kumpannija. Billi għamel dan, B. I. issostitwixxa lil E. B. R, li skont il-Kummissjoni wkoll kien rappreżentant ta' Vara (risposta, punt 27), filwaqt li mill-bqija l-kompożizzjoni tal-bord ta' sorveljanza ma nbidlitx. Dan jindika li B. I. kien jirrapreżenta lil Vara fi hdan il-bord ta' sorveljanza. Barra minn hekk, dan l-element huwa suffiċjenti, waħdu, sabiex tiġi

miċhuda t-teżi tal-Kummissjoni li tgħid li B. I. kien jirrappreżenta lil Sasol fi hdan il-bord tad-diretturi, peress li huwa inkonċepibbli li, f'tali każ, immedjatament wara t-tmiem tal-mandat tiegħu, huwa setgħa jibda jirrappreżenta lil Vara fi hdan il-bord ta' sorveljanza.

- 74 Fl-aħħar nett, għandu jiġi osservat li fl-ittra tat-2 ta' Frar 1995 indirizzata lill-impjegati kollha ta' HOS, H-O. Schumann u B. I. informaw lill-imsemmija impjegati bin-negozjati li huma kien qed ikollhom ma' Sasol. Fiha huma jindikaw: “[F]il-futur aħna nkunu nistgħu neżerċitaw l-influenza tagħna fuq [il-bord tad-diretturi l-ġdid tal-impriża kongunta] l-istess bħalma konna ngħamlu fil-passat”.
- 75 Fuq din il-bażi, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li sa mill-istadju tal-proċedura amministrattiva r-rikorrenti pproduċew provi li jistgħu juru li B. I. kellu rabtiet stretti mal-grupp Vara u ma' H-O. Schumann, li huwa seta' jidentifika ruħu mal-interessi kummerċjali speċifiċi ta' Vara, b'mod partikolari minhabba l-kwalità tiegħu ta' soċju akkomandanti, u li Vara setgħet teżerċita influwenza kunsiderevoli fuq id-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi tal-impriża kongunta minhabba l-kumulu tal-pożizzjonijiet minn B. I., fatt li seta jikkawża li l-politika kummerċjali ta' Schumann Sasol International tkun tirrifletti dik ta' Vara.
- 76 Għalhekk, il-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni meta fl-analiżi tagħha ma haditx inkunsiderazzjoni dawn il-provi rilevanti kollha u enfasizzat biss, fid-deċiżjoni kkontestata, li l-hatra ta' B. I. kienet tirrifletti r-rieda ta' Sasol. Tali prezentazzjoni tagħti immagni distorta taċ-ċirkustanzi rilevanti tal-każ u ma tosservax il-kriterju li jgħid li r-responsabbiltà għal ksur tal-Artikolu 81 KE għandha tiġi stabbilita fuq il-bażi ta' provi preċiżi u konkordanti, u li jgħid li l-Kummissjoni għandha tiegħu inkunsiderazzjoni, b'mod imparzjali, il-punti ta' liġi u ta' fatt kollha prodotti quddiemha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-27 ta' Settembru 2006, *Dresdner Bank et vs Il-Kummissjoni*, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP u T-61/02 OP, *Gabra* p. II-3567, punti 59 sa 63; ara, b'analogija, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-17 ta' Mejju 2001, *IECC vs Il-Kummissjoni*, C-450/98 P, *Gabra* p. I-3947, punt 57, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 77 L-argumenti tal-Kummissjoni ma jistgħux jikkonfutaw din il-konklużjoni.
- 78 L-ewwel nett, il-Kummissjoni tagħmel riferiment għall-fatt li Sasol tat il-kunsens tagħha għall-hatra ta' B. I. bħala president tal-bord tad-diretturi.
- 79 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li, skont l-istatuti ta' assoċjazzjoni ta' Schumann Sasol International u skont il-ftehim bejn l-azzjonisti, il-membri kollha tal-bord tad-diretturi u l-president tiegħu kellhom jinhatru mill-bord ta' sorveljanza, b'vot unanimu mir-rappreżentanti ta' Vara u ta' Sasol. Għalhekk, minn naħa, il-kompożizzjoni tal-bord tad-diretturi kellha tirrifletti qbil bejn iż-żewġ kumpanniji parent, jiġifieri r-rieda ta' kull waħda minnhom. Min-naħa l-oħra, Vara kellha wkoll tagħti l-kunsens tagħha għall-hatra tal-membri, innominati minn Sasol, li l-Kummissjoni kkunsidrat bħala r-rappreżentanti ta' din tal-aħħar.
- 80 Konsegwentement, il-fatt li Sasol tat il-kunsens tagħha għall-hatra ta' B. I. bħala president tal-bord tad-diretturi la jippermetti li jiġi kkonstatat li huwa rrappreżenta l-interessi kummerċjali ta' Sasol, lil hinn minn dak li huwa meħtieġ fil-kuntest ta' ġestjoni leali ta' impriża kongunta miżmuma minn żewġ kumpanniji parent, u lanqas li jiġu kkonfutati l-provi prodotti mir-rikorrenti li juru li Vara kienet teżerċita influwenza fi hdan il-bord tad-diretturi permezz tas-setgħa deċiżjonali ta' B. I.
- 81 It-tieni nett, għandu jiġi osservat li l-unika prova konkreta li fuqha l-Kummissjoni bbażat il-konklużjoni tagħha li B. I. ma rrapprezentax lil Vara, iżda li l-hatra tiegħu kienet tirrifletti r-rieda ta' Sasol, hija d-dikjarazzjoni ta' Vara tal-11 ta' Ottubru 2007, imsemmija fil-punt 66 iktar 'il fuq.

- 82 Skont il-Kummissjoni, din id-dikjarazzjoni hija partikolarment affidabbli, peress li din intbagħtet b'risposta għal talba għal informazzjoni tal-Kummissjoni. Issa, Vara kellha interess primordjali li tippreżenta s-sitwazzjoni b'mod korrett, peress li dikjarazzjoni falza setgħet tiġi ssanzjonata b'multa proċedurali, kif previst fl-Artikolu 23(1) tar-Regolament Nru 1/2003.
- 83 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li l-ewwel paġna tar-risposta tal-11 ta' Ottubru 2007 għat-talba għall-informazzjoni, li tinkludi d-dikjarazzjoni inkwistjoni, tindika li l-persuna responsabbli għat-tweġibiet kien, fl-ewwel lok, B.I. Huwa wkoll paċifiku, kif josservaw ir-rikorrenti, li, f'dak il-mument B. I. kien għadu soċju akkomandanti ta' Vara.
- 84 Barra minn hekk, għandu jiġi kkonstatat li l-Kummissjoni ma ddefiniex, la fit-talba tagħha għall-informazzjoni indirizzata lil Vara u, barra minn hekk, lanqas fid-deċizzjoni kkontestata, dak li hija kienet tifhem bil-kelma "rappreżentazzjoni". Għalhekk, peress li B. I. ma kienx formalment ingħata mandat sabiex jirrappreżenta lil Vara fuq il-bord tad-diretturi tal-impriża kongunta, Vara setgħet tiddikjara, fid-dikjarazzjoni tagħha, l-assenza ta' rappreżentazzjoni mingħajr ir-riskju li tehel multa proċedurali.
- 85 Barra minn hekk, għandu jiġi enfasizzat li l-eżami tar-rabtiet organizzattivi bejn l-impriża kongunta u l-kumpannija parent mhux neċessarjament jirrigwarda l-kwistjoni tar-rappreżentazzjoni tal-kumpannija parent li tirrizulta minn mandat formali mogħti minn din tal-aħħar lill-membru tal-eżekuttiv u tat-tmexxija tal-impriża kongunta. Iktar huwa rilevanti li tittiehed inkunsiderazzjoni r-rappreżentazzjoni, f'sens wiesa', tal-interessi kummerċjali tal-kumpannija parent (ara l-punt 35 iktar 'il fuq) u l-influwenza fuq id-deċiżjonijiet tal-korpi tal-impriża kongunta sabiex il-politika kummerċjali tal-imsemmija impriża tkun tirrifletti dik tal-kumpannija parent, li tagħha huma xhieda, b'mod partikolari, kemm il-kumulu ta' pożizzjonijiet fit-tmexxija tal-kumpannija parent u tal-impriża kongunta, kif ukoll iż-żamma ta' parti mill-kapital tal-kumpannija parent minn membru tal-eżekuttiv u tat-tmexxija tal-impriża kongunta (ara l-punt 44 iktar 'il fuq).
- 86 Minn din il-perspettiva, għandu jingħad ukoll li l-kwistjoni tar-rappreżentanza tal-interessi kummerċjali ta' kumpannija parent fi hdan il-bord tad-diretturi ta' impriża kongunta ma huwiex sempliċi fatt li n-negazzjoni tiegħu tista' raġonevolment twassal għal multa proċedurali, bla hsara għall-kazijiet fejn ikun hemm żnaturament tal-fatti. Bil-kontra ta' dan, din il-kwistjoni taqa' taħt l-evalwazzjoni li l-Kummissjoni għandha twettaq billi tiegħu inkunsiderazzjoni, b'mod imparzjali, il-punti kollha ta' liġi u ta' fatt rilevanti li ġew prodotti quddiemha mill-kumpannija parent li ta' spiss ikollhom interessi kunfliġġenti li jwassluhom jenfasizzaw wiehed jew ieħor mill-elementi rilevanti. Barra minn hekk għandu jiġi osservat li, fil-kawża preżenti, il-Kummissjoni la imponiet multa proċedurali fuq Sasol u lanqas fuq Vara, anki jekk fuq dan il-punt huma għamli dikjarazzjonijiet bil-miktub li huma kompletament opposti.
- 87 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, għandu jiġi eżaminat jekk l-iżball ta' evalwazzjoni mwettaq mill-Kummissjoni waqt l-eżami tar-rwol ta' B. I. (ara l-punt 76 iktar 'il fuq) jistax jaffettwa l-evalwazzjoni tal-influwenza eżerċitata minn Sasol fuq il-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International.

Fuq id-determinazzjoni tad-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International

- 88 Ir-rikorrenti jsostnu li, minhabba r-rwol dominanti tal-membri tal-bord tad-diretturi li jirrappreżentaw lil Vara, b'mod partikolari dak ta' B. I., Sasol Ltd u Sasol Holding in Germany ma setgħux jiddeterminaw id-deċiżjonijiet tal-imsemmi bord tad-diretturi.
- 89 Fl-ewwel lok, għandu jiġi osservat li, fl-avviż tiegħu tas-6 ta' Ġunju 1995 lill-kollaboraturi ta' Schumann Sasol AG (li saret Schumann Sasol International), B. I. iddeskriva r-rwoli tal-bord tad-diretturi tal-impriża kongunta. Huwa ppreciza li "huwa [kien ser] jibqa' responsabbli, minbarra

għall-koordinazzjoni tax-xogħol tal-bord tad-diretturi, għall-marketing, għall-bejgħ u għax-xiri u għall-kontroll tas-sussidjarji”, filwaqt li D. S. R. (ta’ Sasol) kellu jzomm il-pożizzjoni tiegħu fl-Afrika t’Isfel u kellu jieħu hsieb il-produzzjoni u l-aspetti tekniċi, B. I. indika wkoll li tiolet membru kellu jissejjaħ f’Hamburg (il-Ġermanja).

- 90 Għandu bilfors jiġi kkonstatat li l-kompetenzi deċiżjonali ta’ B. I. huma indizju tar-rwol ċentrali tiegħu fuq il-bord tad-diretturi ta’ Schumann Sasol International.
- 91 Fit-tieni lok, għandu jiġi osservat li, fl-ittra tat-2 ta’ Frar 1995 indirizzata lill-impjegati kollha ta’ HOS, H-O. Schumann u B. I. indikaw li ser ikunu jistgħu jinfluwenzaw il-bord tad-diretturi l-ġdid tal-impriza kongunta, l-istess bħalma kienu jagħmlu fil-passat, meta Vara kienet l-unika azzjonista ta’ HOS (ara l-punt 74 iktar ’il fuq).
- 92 Minn din l-ittra jirriżulta wkoll li, skont l-aspettattivi ta’ B. I. u ta’ H-O. Schumann, dan tal-aħħar u Vara seta’ jkollhom, permezz ta’ B. I., rwol ċentrali fit-tmexxija ta’ Schumann Sasol International.
- 93 Fit-tiolet lok, għandu jiġi osservat li fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ma semmiet ebda element li jista’ juri li, minkejja l-kompetenzi deċiżjonali ta’ B. I. u l-vot deċiżiv tiegħu fil-każ ta’ ugwaljanza ta’ voti li jirriżulta mill-pożizzjoni tiegħu ta’ president, Sasol setgħet unilateralmment tiddefinixxi d-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi, fil-każ fejn jiġri li, fil-verità B. I. kien jirrapprezenta lil Vara u lil H-O. Schumann fi hdan il-bord tad-diretturi ta’ Schumann Sasol International.
- 94 Ir-raba’ nett, tali kapacità ta’ Sasol li tiddetermina b’mod deċiżiv id-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi lanqas ma tirriżulta mill-elementi dwar id-diversi kompożizzjonijiet tal-bord tad-diretturi li ġew ipprezentati mir-rikorrenti matul il-proċedura amministrattiva.
- 95 Bejn it-2 ta’ Mejju u l-31 ta’ Ottubru 1995, il-bord tad-diretturi ta’ Schumann Sasol International kien kompost minn B. I. u minn D. S. R., rappreżentant ta’ Sasol. Kif ġustament josservaw ir-rikorrenti, B. I. seta’ jimponi d-deċiżjonijiet tiegħu stess fuq il-bord tad-diretturi minhabba l-vot deċiżiv tiegħu.
- 96 Matul il-perijodu ta’ bejn l-1 ta’ Novembru 1995 u t-30 ta’ Ġunju 2001, il-bord tad-diretturi ta’ Schumann Sasol International kien kompost mill-president, jiġifieri B. I., minn D. S. R. u minn H. G. B. Ir-rikorrenti jikkunsidraw li dan tal-aħħar kien ir-rappreżentant ta’ Vara, filwaqt li l-Kummissjoni ssostni li dan kien ir-rappreżentant ta’ Sasol.
- 97 Għandu jiġi kkonstatat li, fid-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ma ezaminatx il-kwistjoni ta’ jekk H. G. B. kienx, fil-fatt, irrappreżenta l-interessi kummerċjali ta’ waħda jew ta’ oħra mill-kumpannija parent. Barra minn hekk, hemm indikazzjonijiet li juru li H. G. B. kien jirrapprezenta l-interessi ta’ Vara (ara l-punt 99 iktar ’il quddiem). Għalhekk, lanqas din il-kompożizzjoni tal-bord tad-diretturi ma tippermetti li jiġi konkluż li Sasol iddeterminat unilateralmment id-deċiżjonijiet tal-imsemmi bord.
- 98 Bejn l-1 ta’ Lulju 2001 u s-16 ta’ Mejju 2002, D. S. R. (ta’ Sasol) kien president tal-bord tad-diretturi, fejn il-membri l-iehor kien H. G. B.
- 99 L-ewwel nett, għandu jiġi osservat li din il-kompożizzjoni tal-bord tad-diretturi hija prova tal-fatt li H. G. B. kien ir-rappreżentant ta’ Vara. Fil-fatt, ma huwiex raġonevoli li jiġi preżunt li Vara, li kellha terz tal-kapital ta’ Schumann Sasol International, kienet tat il-kunsens tagħha sabiex il-bord tad-diretturi jkun kompost biss minn rappreżentanti ta’ Sasol.
- 100 Ir-rikorrenti jsostnu li, matul dan il-perijodu, ir-rizoluzzjonijiet kollha tal-bord tad-diretturi ttieħdu bl-unanimità.

- 101 Għandu jiġi enfasizzat li d-deċiżjoni kkontestata ma tinkludi l-ebda analiżi fir-rigward tal-perijodu inkwistjoni. Peress li r-responsabbiltà kollha għall-ksur imwettaq mill-impriża kongunta ġiet imputata fuq Sasol waħedha, il-Kummissjoni kellha turi li Sasol kienet, unilateralment, eżerċitat influwenza determinanti fuq il-politika kummerċjali ta' Schumann Sasol International (ara l-punt 54 iktar 'il fuq).
- 102 Madankollu, għandu jifakkar (ara l-punt 52 iktar 'il fuq) li t-teħid ta' rizzoluzzjonijiet bl-unanimità fi ħdan il-bord tad-diretturi huwa xhieda ta' kollaborazzjoni stretta bejn ir-rappreżentanti tal-kumpanniji parent u, għalhekk, ta' tmexxija kongunta tal-impriża kongunta, u dan huwa indikazzjoni tal-eżerċizzju kongunt ta' influwenza determinanti u mhux tal-eżerċizzju ta' influwenza determinanti minn waħda biss mill-kumpanniji parent (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Avebe vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 137 u 138, u Fuji Electric vs Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punt 194).
- 103 Għalhekk, din il-kompożizzjoni tal-bord tad-diretturi lanqas ma tista' sservi bħala bażi għall-konkluzjoni li tghid li Sasol kienet iddefinixxiet unilateralment id-deċiżjonijiet ta' Schumann Sasol International.
- 104 Fl-aħħar nett, bejn is-17 ta' Mejju u l-24 ta' Settembru 2002, il-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International kien kompost minn D. S. R., minn H. G. B. u minn C. D. I.
- 105 Ir-rikorrenti jsostnu li l-aħħar żewġ membri tal-bord tad-diretturi msemmija iktar 'il fuq kienu r-rappreżentanti ta' Vara, b'tali mod li huma setgħu jqiegħdu lil D. S. R., minkejja li kien il-president, f'minoranza.
- 106 Għandu jiġi kkonstatat li d-deċiżjoni kkontestata ma tinkludi l-ebda eżami dwar l-eżerċizzju ta' influwenza determinanti minn waħda jew oħra mill-kumpanniji parent permezz ta' H. G. B. u ta' C. D. I., saħansitra din lanqas ma tinkludi l-preżentazzjoni ġenerali ta' din il-kompożizzjoni tal-bord tad-diretturi. Barra minn hekk, jeżistu indikazzjonijiet li juru li H. G. B. kien jirrappreżenta l-interessi ta' Vara (ara l-punt 99 iktar 'il fuq). Għalhekk, mid-deċiżjoni kkontestata ma jirriżultax li matul il-perijodu inkwistjoni, Sasol setgħet unilateralment tiddefinixxi, permezz tar-rappreżentanti tagħha fuq il-bord tad-diretturi, id-deċiżjonijiet ta' dan il-bord.
- 107 Fid-dawl tal-eżami magħmul iktar 'il fuq, għandu jiġi kkonstatat li fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ma wrietx li, fid-dawl tas-setgħa deċiżjonali ta' B. I. u tal-membri l-oħra tal-bord tad-diretturi li setgħu jiġu assoċjati ma' Vara, Sasol kienet, fil-fatt, ddefinixxiet unilateralment il-kontenut tad-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International permezz tal-membri li kienu jirrappreżentaw l-interessi kummerċjali tagħha u li kienu attenti sabiex l-aġir ta' Schumann Sasol International ikun jirrifletti dak ta' Sasol. Id-deċiżjoni kkontestata lanqas ma tinkludi provi diretti (ara l-punt 44 iktar 'il fuq) li jistgħu juru tali influwenza determinanti min-naħa ta' Sasol.

Fuq ir-rilevanza tal-ġestjoni operattiva

- 108 Il-Kummissjoni tinwoka l-fatt li l-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International kien inkarigat mill-ġestjoni tal-attivitajiet ta' kuljum ta' din il-kumpannija. Issa, skont is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Dicembru 2007, Akzo Nobel *et vs* Il-Kummissjoni (T-112/05, Ġabra p. II-5049, punti 63 sa 65, 82 u 83), il-ġestjoni operattiva ta' sussidjarja hija irrilevanti fil-kontest tal-evalwazzjoni tal-eżistenza ta' unità ekonomika bejn sussidjarja u l-kumpannija parent tagħha, peress li l-kontroll eżerċitat fuq il-politika kummerċjali *stricto sensu* ma huwiex rekwiżit neċessarju sabiex jiġi kkunsidrat li kumpannija parent tiffirma impriża ma' sussidjarja. Bil-kontra ta' dan, huwa suffiċjenti li l-kumpannija parent ikollha rwol sinjifikattiv fil-kwistjonijiet li jiddefinixxu l-politika kummerċjali tas-sussidjarja.
- 109 Għandu jiġi enfasizzat li s-sentenza li għaliha tagħmel riferiment il-Kummissjoni tikkonċerna sitwazzjoni fattwali fejn il-kumpannija parent kellha 100 % tal-kapital tas-sussidjarja.

- 110 Huwa veru li l-kwistjoni tat-tmexxija operattiva tista' tkun irrilevanti fil-każ ta' sussidjarja miżmuma 100 % minn kumpannija parent waħda, peress li d-dimostrazzjoni tal-awtonomija operattiva tas-sussidjarja ma tistax fiha nnifisha tikkonfuta l-preżunzjoni ta' eżerċizzju ta' influwenza determinanti (ara l-gurisprudenza ċċitata fil-punt 153 iktar 'il quddiem)
- 111 Madankollu, fil-każ ta' azzjonist wieħed, id-deċiżjonijiet kollha — inklużi dawk relatati mat-tmexxija operattiva tas-sussidjarja — huma meħuda minn ġestjonarji li huma maħtura u nnominati jew direttament jew indirettament (mill-korpi li l-membri tagħhom inħatru mill-kumpannija parent) mill-unika kumpannija parent. Bl-istess mod, fl-assenza ta' azzjonist ieħor, l-uniċi interessi kummerċjali li jirriżultaw fi hdan is-sussidjarja huma bħala prinċipju dawk tal-azzjonist uniku. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tista' tippreżumi l-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti anki fil-każijiet fejn it-tmexxija operattiva hija mwettqa mill-ġestjonarji tas-sussidjarja b'mod awtonomu.
- 112 Min-naħa l-oħra, fil-każ tal-impriża kongunti, hemm numru ta' azzjonisti involuti u d-deċiżjonijiet tal-korpi tal-impriża kongunta huma meħuda mill-membri li jirrappreżentaw l-interessi kummerċjali tad-diversi kumpanniji parent, li jistgħu jikkoinċidu, iżda li jistgħu wkoll ikun diverġenti. Għaldaqstant tibqa' rilevanti l-kwistjoni dwar jekk il-kumpannija parent eżerċitatx influwenza reali fuq it-tmexxija operattiva tal-impriża kongunta, b'mod partikolari permezz tal-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija li nħatru minnha jew li kienu jokkupaw fl-istess hin pożizzjonijiet fit-tmexxija tal-kumpannija parent
- 113 Fl-aħħar nett, għandu jittfakkar li l-Qorti Ġenerali eżaminat fid-dettall il-modalitajiet ta' teħid ta' deċiżjonijiet li jaqgħu taħt it-tmexxija operattiva fis-sentenzi *Fuji Electric vs Il-Kummissjoni*, punt 44 iktar 'il fuq (punt 195), u *General Technic-Otis et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq (punti 112 sa 117), sabiex tevalwa l-eżerċizzju ta' influwenza determinanti min-naħa tar-rikorrenti fl-imsemmija kawżi fid-dawl tal-aġir fis-suq tal-impriża kongunti tagħhom.
- 114 Konsegwentement, l-argument tal-Kummissjoni li jgħid li d-determinazzjoni tal-politika kummerċjali *stricto sensu* tal-impriża kongunta mill-kumpannija parent ma hijiex rilevanti fil-kuntest tal-eżami tal-eżistenza ta' unità ekonomika bejniethom, għandu jiġi miċhud.

Konkluzjoni fuq il-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International

- 115 L-ewwel nett, għandu jittfakkar li fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni meta eżaminat ir-rwol ta' B. I. (ara l-punt 76 iktar 'il fuq). Ma huwiex eskluż li, fl-assenza ta' dan l-iżball, hija kienet tikkonkludi li Vara kienet teżerċita influwenza determinanti fuq id-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International matul parti kunsiderevoli tal-perijodu ta' impriża kongunta. It-tieni nett, f'kull każ, il-Kummissjoni ma wrietx li Sasol kienet, fil-fatt, iddefinixxiet unilateralmment il-kontenut tad-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International (ara l-punt 107 iktar 'il fuq). It-tielet nett, għandu jiġi enfasizzat li l-influwenza eżerċitata fuq id-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi tal-impriża kongunta hija kompletament rilevanti mill-perspettiva tal-imputabbiltà lill-kumpannija parent tagħha tar-responsabbiltà għal ksur imwettaq minnha (ara l-punt 114 iktar 'il fuq).

Fuq il-bord ta' sorveljanza u fuq l-assemblea ġenerali ta' Schumann Sasol International

- 116 Ir-rikorrenti jsostnu li l-Kummissjoni ma setgħetx validament tiddeċiedi li Sasol kienet influwenzat b'mod deċiżiv id-deċiżjonijiet meħuda fi hdan il-bord ta' sorveljanza u fi hdan l-assemblea ġenerali ta' Schumann Sasol International minħabba s-setgħat deċiżjonali li kellha Vara.
- 117 Għandu jiġi osservat li l-elementi li l-Kummissjoni ġabret fil-premessi 473 u 474 tad-deċiżjoni kkontestata jindikaw li kemm Sasol kif ukoll Vara setgħu jimblokkaw id-deċiżjonijiet kollha fi hdan l-assemblea ġenerali u fi hdan il-bord ta' sorveljanza ta' Schumann Sasol International, hliet għal dawk li jaqgħu taħt l-Artikolu 1.5 tal-ftehim bejn l-azzjonisti.

- 118 Fost id-deċiżjonijiet msemmija fl-Artikolu 1.5 tal-ftehim bejn l-azzjonisti, hija biss l-approvazzjoni tal-investimenti li taqa' taħt il-kategorija ta' deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi li jaffettwaw lill-impriża kongunta skont l-Avviż ġurisdizzjonali konsolidat tal-Kummissjoni taħt ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004 (ĠU 2008, C 95, p. 1).
- 119 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li, skont il-punt 69 tal-Avviż ġurisdizzjonali konsolidat tal-Kummissjoni taħt ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004, l-iktar drittijiet ta' veto importanti huma dawk li jikkoncernaw id-deċiżjonijiet dwar il-ħatra u t-tneħħija ta' manigers fi grad għoli u l-approvazzjoni tal-baġit tal-impriża kongunta. F'dan il-punt huwa wkoll ippreċiżat li s-setgħa ta' parteċipazzjoni fid-deċiżjonijiet dwar l-istruttura tal-manigers fi grad għoli (bhal pereżempju l-membri tal-bord tad-diretturi), ġeneralment tagħti lid-detentur tagħha s-setgħa li jeżerċita influwenza determinanti fuq il-politika kummerċjali ta' impiża. L-istess jgħodd fir-rigward ta' deċiżjonijiet dwar il-baġit għaliex il-baġit jiddetermina l-qafas preċiż tal-attivitajiet tal-impriża kongunta u, b'mod partikolari, l-investimenti li hija tista' tagħmel.
- 120 Issa, skont id-dispożizzjonijiet leġislattivi u l-istipulazzjonijiet tal-ftehimiet li jirregolaw il-funzjonament tal-impriża kongunta Schumann Sasol International, Sasol Holding in Germany kellha s-setgħa li tiddetermina, b'mod unilaterali, biss id-deċiżjonijiet dwar l-approvazzjoni tal-investimenti u mhux l-iktar deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi importanti, jiġifieri dawk dwar il-baġit, il-ħatra u t-tneħħija tal-manigers jew dawk dwar il-pjan azjendali.
- 121 Għalhekk, il-Kummissjoni ma wrietx, permezz ta' analiżi astratta bbażata fuq il-leġislazzjoni u l-istipulazzjonijiet tal-ftehimiet li jirregolaw il-funzjonament tal-impriża kongunta (ara l-punt 49 iktar 'il fuq), li Sasol setgħet tiddetermina, waħedha, fi ħdan il-bord ta' sorveljanza u fi ħdan l-assemblea ġenerali ta' Schumann Sasol International, id-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi kollha li jaffettwaw lill-impriża kongunta. Bil-kontra ta' dan, mill-analiżi astratta jirriżulta li l-maġġoranza ta' dawn id-deċiżjonijiet kellhom jiġu adottati b'mod kongunt minn Sasol Holding in Germany u minn Vara.
- 122 Barra minn hekk, id-deċiżjoni kkontestata ma tinkludi l-ebda dimostrazzjoni bbażata fuq elementi konkreti (ara l-punt 50 iktar 'il fuq) li minnha jirriżulta li, effettivament, Sasol Ltd u Sasol Holding in Germany kienu ddeterminaw waħedhom, minkejja s-setgħa ta' imblokkar ta' Vara, id-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi tal-impriża kongunta Schumann Sasol International.
- 123 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tiddeċiedi li l-Kummissjoni ma wrietx li Sasol kienet iddeterminat unilateralmment il-maġġoranza tad-deċiżjonijiet tal-bord ta' sorveljanza u tal-assemblea ġenerali ta' Schumann Sasol International u, b'mod partikolari, id-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi li jirrigwardaw il-baġit, il-pjan azjendali u l-ħatra ta' manigers fi grad għoli tal-imsemmija impiża.

Fuq l-eżerċizzju effettiv minn Sasol Holding in Germany ta' influwenza determinanti fuq l-aġir fis-suq ta' Schumann Sasol International

- 124 Għandu jifakkar li, skont il-premessa 475 tad-deċiżjoni kkontestata “[f]id-dawl tas-sitwazzjoni deskritta fil-premessi (472)-(474) u, b'mod partikolari, tal-fakultà ta' Sasol li timponi r-rieda tagħha fil-kuntest ta' deċiżjonijiet strateġiċi importanti fil-każ fejn ma jintlaħaqx ftehim unanimu, kif elenkati fl-Artikolu 1.5 tal-ftehim bejn l-azzjonisti dwar id-drittijiet ta' votazzjoni (pereżempju, l-approvazzjoni tal-investimenti f'kapital), Sasol għandha titqies li kienet de facto tikkontrolla lill-impriża kongunta” [traduzzjoni mhux ufficjali]. Fil-premessa 481 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni sostniet li “l-kontroll ta' Sasol fuq l-impriża kongunta [kien] ġie stabbilit” [traduzzjoni mhux ufficjali] u li “l-provi fattwali [kienu] juru l-eżerċizzju ta' influwenza determinanti” [traduzzjoni mhux ufficjali] minn Sasol Holding in Germany fuq Schumann Sasol International.

- 125 Mill-analiżi magħmula iktar 'il fuq jirriżulta li fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ma wrietx li Sasol kienet iddeterminat, b'mod unilaterali, ir-riżoluzzjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International u l-maġġoranza tad-deċiżjonijiet strateġiċi adottati mill-assemblea ġenerali u mill-bord ta' sorveljanza tagħha (ara l-punti 115 u 123 iktar 'il fuq).
- 126 Bl-istess mod, għandu jittfakkar li l-Kummissjoni ma wrietx, permezz ta' provi diretti, l-eżistenza ta' influwenza determinanti minn Sasol Holding in Germany u minn Sasol Ltd fuq l-aġir kummerċjali ta' Schumann Sasol International.
- 127 Konsegwentement, l-analiżi tal-Kummissjoni li wasslet sabiex ir-responsabbiltà tal-ksur imwettaq minn Schumann Sasol, sussidjarja ta' Schumann Sasol International, tiġi imputata lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd hija vvizzjata minn żbalji ta' evalwazzjoni. Għalhekk, l-ewwel motiv għandu jiġi milqugħ u d-deċiżjoni kkontestata għandha tiġi annullata sa fejn din timputa lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd ir-responsabbiltà għall-ksur imwettaq minn Schumann Sasol.
- 128 Għalhekk, id-deċiżjoni kkontestata għandha tiġi annullata sa fejn il-Kummissjoni kkonstatat li Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd kienu pparteċipaw fil-ksur qabel l-1ta' Lulju 2002.

Fuq l-offerta ta' produzzjoni ta' prova tar-rikorrenti

- 129 Ir-rikorrenti jipproponu li C. D. I. (membru attwali tal-bord tad-diretturi ta' Sasol Wax International) jinstema' bhala xhud tal-fatt li, matul il-perijodu ta' impriża kongunta, id-direzzjoni fundamentali tal-istrategija u tal-operazzjonijiet kummerċjali tal-istruttura kongunta kienet stabbilita minn Vara, permezz ta' H-O. Schumann u ta' B. I.
- 130 Fid-dawl tal-analiżi esposta hawn fuq, il-Qorti Ġenerali tqis li din ix-xhieda ma hijiex neċessarja, b'tali mod li l-offerta ta' produzzjoni ta' prova hija miċhuda.

2. Fuq it-tieni motiv, ibbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur f'dak li jirrigwarda l-perijodu Sasol

- 131 Ir-rikorrenti jsostnu li f'dak li jirrigwarda l-perijodu Sasol, mill-1 ta' Lulju 2002 sat-28 ta' April 2005, l-imputazzjoni, min-naħa tal-Kummissjoni, tar-responsabbiltà għall-aġiri ta' Sasol Wax lill-kumpannija parent tagħha, Sasol Wax International, lill-kumpannija parent ta' din tal-aħħar, Sasol Holding in Germany, u lill-kumpannija holding finali tal-grupp, Sasol Ltd, kienet illegali.

Fuq l-ewwel parti, ibbażata fuq żball ta' liġi f'dak li jirrigwarda l-possibbiltà li ksur imwettaq minn sussidjarja jiġi imputat lill-kumpannija parent tagħha biss abbażi tal-preżunzjoni bbażata fuq iż-żamma ta' 100 % tal-kapital

- 132 Fil-premessa 494 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni qieset dan li ġej:

“[i]l-ġurisprudenza stabbiliet li l-Kummissjoni tista' tippreżumi li l-kumpannija parent jeżerċitaw influwenza determinanti fuq is-sussidjarji li huma 100 % tagħhom. Meta tali preżunzjoni tkun aplikabbli, bhall f'dan il-każ f'dak li jirrigwarda lil Sasol Wax International AG, lil Sasol Holding in Germany GmbH u lil Sasol Ltd, huma l-kumpannija parent li għandhom jikkonfutaw il-preżunzjoni billi jipproduċu l-provi li s-sussidjarja tagħhom iddeċidiet l-aġir tagħha fis-suq b'mod awtonomu.”

- 133 Skont ir-rikorrenti, il-Kummissjoni wettqet żball ta' liġi sa fejn hija applikat regola ġuridika żbaljata. Ebda bażi ġuridika valida ma tippermetti li jiġi preżunt li sehem ta' 100 % huwa biżżejjed, waħdu, sabiex jiġi stabbilit li kumpannija parent hija responsabbli għall-akkordju li fih ipparteċipat is-sussidjarja tagħha. Tali preżunzjoni tikser il-prinċipju ta' responsabbiltà legali individwali u l-preżunzjoni ta' innoċenza.
- 134 Għandu jittfakkar li fil-każ speċifiku fejn kumpannija parent tkun 100 % proprjetarja tal-kapital tas-sussidjarja tagħha li wettqet ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, minn naħa, din il-kumpannija parent tista' teżercita influwenza determinanti fuq l-aġir ta' din is-sussidjarja u, min-naħa l-oħra, teżisti preżunzjoni konfutabbli li l-imsemmija kumpannija parent effettivament teżercita influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha. F'dawn iċ-ċirkustanzi, huwa biżżejjed li l-Kummissjoni tipprova li l-kapital kollu tas-sussidjarja huwa miżmum mill-kumpannija parent tagħha sabiex jiġi preżunt li din tal-aħħar teżercita influwenza determinanti fuq il-politika kummerċjali ta' din is-sussidjarja. Il-Kummissjoni tkun f'pożizzjoni, sussegwentement, li tikkunsidra lill-kumpannija parent responsabbli *in solidum* għall-hlas tal-multa imposta fuq is-sussidjarja tagħha, sakemm l-imsemmija kumpannija parent, li għandha l-oneru li tikkonfuta din il-preżunzjoni, ma tipproduċix provi suffiċjenti li jstgħu juru li s-sussidjarja tagħha taġixxi b'mod awtonomu fis-suq (ara s-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009, Akzo Nobel *et* vs Il-Kummissjoni, punt 30 iktar 'il fuq, punti 60 u 61, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 135 Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza, il-preżunzjoni ta' responsabbiltà bbażata fuq iż-żamma, minn kumpannija, tal-kapital kollu ta' kumpannija oħra, tapplika mhux biss fil-każijiet fejn teżisti relazzjoni diretta bejn il-kumpannija parent u s-sussidjarja tagħha, iżda wkoll fil-każijiet fejn, bħal f'din il-kawża, din ir-relazzjoni hija indiretta fid-dawl tal-interpożizzjoni ta' kumpannija oħra. (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-20 ta' Jannar 2011, General Química *et* vs Il-Kummissjoni, C-90/09 P, Ġabra p. I-1, punt 90).
- 136 Għalhekk, il-Kummissjoni ma wettqitx żball ta' liġi meta qieset li, fil-każ li l-kumpannija parent ikollha 100 % tal-kapital tas-sussidjarja hija tista' tippreżumi li l-imsemmija kumpannija parent u l-kumpannija parent indiretti effettivament eżercitaw influwenza determinanti fuq il-politika kummerċjali tas-sussidjarja.
- 137 Meta l-preżunzjoni li l-kumpannija parent teżercita influwenza determinanti fuq is-sussidjarja ma tiġix ikkonfutata, il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi li s-sussidjarja u l-kumpannija parent diretti u indiretti jiffirmaw parti mill-istess unità ekonomika u, għaldaqstant jiffirmaw impriża waħda fis-sens tal-ġurisprudenza msemmija fil-punt 31 iktar 'il fuq. Il-fatt li l-kumpannija parent u s-sussidjarja jikkostitwixxu impriża waħda fis-sens tal-Artikolu 81 KE jippermetti li l-Kummissjoni tindirizza deċiżjoni li timponi multi lill-kumpannija parent, mingħajr ma jkun meħtieġ li jiġi stabbilit l-involvement personali ta' dawn tal-aħħar fil-ksur (ara l-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 36 iktar 'il fuq).
- 138 Tali proċess ma jiksirx il-prinċipju ta' responsabbiltà personali. Fil-fatt, Sasol Wax International, Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd kienu individwalment issanzjonati għall-ksur li huma stess huma meqjusa li wettqu minhabba r-rabtiet ekonomiċi u ġuridiċi stretti li jgħaqqduhom ma' Sasol Wax u li jirriżultaw miż-żamma tat-totalità tal-kapital ta' din tal-aħħar (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Metsä-Serla *et* vs Il-Kummissjoni, punt 34 iktar 'il fuq, punt 34).
- 139 F'dak li jirrigwarda l-allegat ksur tal-prinċipju ta' preżunzjoni ta' innoċenza, għandu jittfakkar li, skont dan il-prinċipju, kull persuna akkużata għandha titqies li hija innoċenti sakemm ma tiġix pprovata l-htija tagħha skont il-liġi. Din il-preżunzjoni b'hekk tipprekludi kull konstatazzjoni formali, u saħansitra kull allużjoni, dwar ir-responsabbiltà ta' persuna akkużata bi ksur partikolari f'deċiżjoni li ttemm l-azzjoni, mingħajr ma din il-persuna tkun setgħet tibbenefika mill-garanziji kollha inerenti għall-eżercizzju tad-drittijiet tad-difiża fil-kuntest ta' proċedura li tissokta b'mod normali u li twassal għal deċiżjoni dwar il-mertu tal-kwistjoni (sentenza tal-Qorti Ġenerali, tat-12 ta' Ottubru 2007, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse vs Il-Kummissjoni, T-474/04, Ġabra p. II-4225, punt 76).

- 140 L-applikazzjoni tal-prinċipju ta' preżunzjoni ta' innoċenza fil-qasam tad-dritt tal-kompetizzjoni għandu jiġi adattat għall-fatt li, bil-kontra tal-proċeduri kriminali li neċessarjament jikkonċernaw persuna (persuna fiżika jew persuna ġuridika), id-dritt tal-kompetizzjoni japplika għall-impriza, li hija unità ekonomika magħmula, jekk ikun il-każ, minn diversi persuni ġuridici. Barra minn hekk, il-kumpanniji li jinsabu f'ras il-grupp huma liberi li jirriorganizzaw l-istrutturi interni tagħhom, b'mod partikolari billi joħolqu kumpanniji li jkollhom personalità ġuridika distinta għal ċerti attivitajiet.
- 141 F'tali ċirkustanzi, sabiex tiġi ppreżervata l-effettività tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, is-sempliċi fatt li kumpannija parent żżomm b'100 %, jew kwazi, sussidjarja li pparteċipat direttament fil-ksur jista' jkun suffiċjenti sabiex il-Kummissjoni żżomm il-kumpannija parent responsabbli. Ladarba l-Kummissjoni tikkomunika dan l-ilment, hija l-kumpannija parent li għandha tipproduċi l-provi kuntrarji sabiex tipprova l-assenza ta' unità ekonomika bejnha u bejn is-sussidjarja tagħha. F'dan il-każ, il-Kummissjoni segwiet dan l-approċċ, billi eżaminat bir-reqqa l-provi prodotti mir-rikorrenti, u għalhekk osservat il-prinċipju ta' preżunzjoni ta' innoċenza.
- 142 Minn dan isegwi li l-ewwel parti tat-tieni motiv għandha tiġi miċhuda.

Fuq it-tieni parti, ibbazata fuq il-konstatazzjoni allegatament żbaljata tal-assenza ta' konfutazzjoni tal-preżunzjoni

- 143 Ir-rikorrenti jqisu li, bil-provi li jinsabu fir-risposti tagħhom għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, huma wrew li, effettivament, Sasol Wax International ma kinitx eżerċitat influwenza determinanti fuq Sasol Wax, peress li hija la kienet indaħlet fid-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi u lanqas fit-tmexxija operattiva tagħha.

Fuq id-deċiżjoni kkontestata

- 144 F'dak li jirrigwarda l-provi prodotti mir-rikorrenti fil-kuntest tar-risposti tagħhom għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ddikjarat dan li ġej:

“[...]

(498) F'dak li jirrigwarda l-amministraturi ġestjonarji u l-kompożizzjoni u r-rwol tal-bord ta' sorveljanza ta' Sasol Wax GmbH, Sasol tammetti li Sasol Wax International AG kellha l-awtorità li taħtar l-amministraturi ġestjonarji u l-membri tal-bord ta' sorveljanza ta' Sasol Wax GmbH. Huwa wkoll ikkonfermat li diversi membri tal-bord ta' sorveljanza ta' Sasol Wax GmbH kienu matul is-snin membri tal-bord tad-diretturi ta' Sasol Wax International AG. Madankollu, Sasol tallega li dawn il-fatti huma infondati, peress li l-bord ta' sorveljanza ma kellux rwol importanti (ebda kontroll effettiv fuq il-ġestjoni u/jew l-istrategija ta' Sasol Wax GmbH), li dan kien jinsab f'idejn ex impjegati ta' Vara u li dan ma kien jeżerċita l-ebda influwenza fuq l-aġir ta' Sasol Wax GmbH. Fl-ewwel lok, huwa biżżejjed li Sasol International AG kellha l-awtorità li taħtar l-amministraturi ġestjonarji u l-membri tal-bord ta' sorveljanza sabiex il-kwistjoni ta' jekk dan baqax jiddependi fuq ex impjegati ta' Vara ssir bla skop. It-tieni nett, f'dak li jirrigwarda r-rwol tal-bord ta' sorveljanza, l-istatuti ta' assoċjazzjoni jipprovdu lista ta' ċerti kwistjonijiet li jaqgħu taħt il-kompetenza tal-bord ta' sorveljanza, pereżempju l-ħatra, it-tneħħija u s-supervizzjoni tat-tmexxija, l-approvazzjoni tal-kontijiet annwali u tal-baġits, l-approvazzjoni tal-investimenti ta' iktar minn EUR 0.5 miljun u tal-bidliet li jirrigwardaw l-organizzazzjoni kummerċjali. Ghalkemm Sasol tallega li ebda waħda minn dawn is-setgħat ma kellha rwol sinjifikattiv fl-aġir kummerċjali ta' Sasol Wax GmbH, li qatt ma kien hemm xi eżempju ta' ċirkustanza fejn il-bord ta' sorveljanza eżerċita xi tip ta' influwenza fuq il-ġestjoni tal-attivitajiet ta' Sasol Wax GmbH u li l-amministraturi ta' Sasol Wax GmbH kellhom l-abitudni li jiddeciedu dwar miżuri essenzjali għall-aġir kummerċjali strateġiku ta' Sasol Wax GmbH mingħajr ma jitolbu l-kunsens tal-bord ta' sorveljanza, is-setgħat mogħtija lill-bord ta' sorveljanza juru li kien

previst li l-bord ta' sorveljanza effettivament ikollu rwol strateġiku u finanzjarju u li jeżerċita responsabbiltajiet distinti mill-ġestjoni tal-affarijiet ta' kuljum tal-kumpannija li normalment jiġu ġġestiti mill-bord tad-diretturi u mill-amministraturi tal-kumpannija.

(499) Sasol targumenta wkoll li l-assenza ta' influwenza ta' Sasol Wax International AG hija kkonfermata mill-fatt li r-rappreżentanti ta' Sasol preżenti għal-laqgħat tekniċi baqgħu jkunu ex impjegati ta' Vara u li l-ġestjonarji tal-unitajiet kummerċjali li l-attivitajiet tagħhom kienu affettwati mil-laqgħat tekniċi ma kellhom l-ebda relazzjoni ma' Sasol Ltd. F'dak li jirrigwarda l-aġir tal-hekk imsejha ex impjegati ta' Vara, dawn il-persuni kienu, meta wettqu l-attivitajiet illegali, impjegati tal-grupp Sasol, u l-fatt li kienu ex impjegati ta' Vara u li l-persuna li timpjegahom direttament kienet sussidjarja ta' Sasol Wax International AG, ta' Sasol Holding in Germany GmbH jew ta' Sasol Ltd huwa irrilevanti sa fejn huwa possibbli li jiġi pprovat li l-kumpannija parent kienu jeżerċitaw influwenza determinanti fuq din is-sussidjarja.” [traduzzjoni mhux ufficjali]

Osservazzjonijiet ġenerali

- ¹⁴⁵ Skont il-ġurisprudenza, sabiex jikkonfutaw il-preżunzjoni li l-kumpannija parent eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha, deskritta fil-punt 134 iktar 'il fuq, ir-rikorrenti kellhom jipproduċu kull prova relatata mar-rabtiet organizzattivi, ekonomiċi u ġuridiċi eżistenti bejn Sasol Wax u bejn Sasol Wax International li huma kienu jqisu bħala li huma tali li juru li huma ma kinux jikkostitwixxu entità ekonomika waħda. Fl-evalwazzjoni tagħha, il-Qorti Ġenerali għandha fil-fatt tiehu inkunsiderazzjoni l-provi kollha prodotti, li n-natura u l-importanza tagħhom jistgħu jvarjaw skont il-karatteristiċi speċifiċi għal kull każ inkwistjoni (sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Diċembru 2007, *Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni*, punt 108 iktar 'il fuq, punt 65, ikkonfermata bis-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009, *Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni*, punt 30 iktar 'il fuq, u tat-13 ta' Lulju 2011, *Eni vs Il-Kummissjoni*, T-39/07, *Ġabra p. II-4457*, punt 95).
- ¹⁴⁶ Il-preżunzjoni inkwistjoni hija bbażata fuq il-konstatazzjonijiet li, minn naħa, hliet f'ċirkustanzi għall-kollox eċċezzjonali, kumpannija li żżomm il-kapital kollu ta' sussidjarja tista', fid-dawl ta' dan is-sehem kapitali biss, teżerċita influwenza determinanti fuq l-aġir ta' din is-sussidjarja u, min-naħa l-oħra, l-assenza ta' eżerċizzju effettiv ta' din is-setgħa ta' influwenza tista' normalment titfittex b'mod l-iktar utli fil-qasam tal-entitajiet li kontribom tapplika l-preżunzjoni (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-29 ta' Settembru 2011, *Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni*, C-521/09 P, *Ġabra p. I-8947*, punt 60).
- ¹⁴⁷ Barra minn hekk, l-applikazzjoni ta' tali preżunzjoni hija ġġustifikata mill-fatt li, meta l-kumpannija parent hija l-unika azzjonista tas-sussidjarja, hija għandha l-istrumenti kollha possibbli sabiex tiżgura li l-aġir kummerċjali tas-sussidjarja jirrifletti dak tagħha. B'mod partikolari, huwa l-azzjonist uniku li bħala prinċipju jiddefinixxi l-portata tal-awtonomija tas-sussidjarja permezz tal-istabbiliment tal-istatut ta' assoċjazzjoni tagħha, li jagħzel il-ġestjonarji tagħha, u li jiehu jew japprova d-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi tas-sussidjarja, jekk ikun il-każ, permezz tal-preżenza tar-rappreżentanti tiegħu fi hdan il-korpi tagħha. Bl-istess mod, l-unità ekonomika bejn il-kumpannija parent u s-sussidjarja tagħha hija normalment imharsa iktar permezz ta' obbligi li jirriżultaw mid-dritt tal-kumpannija tal-Istati Membri, bħaż-żamma ta' kontijiet ikkonsolidati, l-obbligu għas-sussidjarja li perjodikament tagħti rendikont tal-attivitajiet tagħha lill-kumpannija parent, kif ukoll permezz tal-approvazzjoni tal-kontijiet annwali tas-sussidjarja mill-assemblea ġenerali kkostitwita mill-kumpannija parent biss, fatt li neċessarjament jimplika li l-kumpannija parent issegwi, tal-inqas f'termini wiesgħa, l-attivitajiet kummerċjali tas-sussidjarja.
- ¹⁴⁸ Barra minn hekk, għandu jiġi enfasizzat li, fil-każ ta' sussidjarja miżmuma 100 %, jew kważi, minn kumpannija parent waħda, hemm bħala regola ġenerali interess kummerċjali wiehed u l-membri tal-korpi tas-sussidjarja huma mahtura u nnominati mill-azzjonist uniku, li jista' jagħtihom istruzzjonijiet għall-inqas b'mod informali u jimponilhom kriterji ta' rendiment. Għalhekk, f'tali każ,

hemm neċessarjament relazzjoni ta' fiduċja bejn il-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija tas-sussidjarja u dawk tal-kumpannija parent u l-imsemmija membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija jaġixxu neċessarjament billi jirrapprezentaw u billi jippromwovu l-uniku interess kummerċjali li jeżisti, jiġifieri dak tal-kumpannija parent (ara, ukoll, il-punt 35 iktar 'il fuq). Għalhekk, l-unicità ta' aġir fis-suq tal-kumpannija parent u tas-sussidjarja tagħha hija żgurata minkejja kull awtonomija mogħtija lill-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija tas-sussidjarja f'dak li jirrigwarda t-tmexxija operattiva ta' din tal-aħħar, li taqa' taht id-definizzjoni tal-politika kummerċjali *stricto sensu* tagħha. Barra minn hekk, bħala regola ġenerali, huwa l-azzjonist uniku li jiddefinixxi waħdu u skont l-interessi tiegħu l-modalitajiet ta' teħid tad-deċiżjoni tas-sussidjarja u li jiddeciedi dwar il-portata tal-awtonomija operattiva tagħha, fatt li huwa jista' jbidel skont ir-rieda tiegħu billi jbidel ir-regoli li jirregolaw il-funzjonament tas-sussidjarja jew fil-kuntest ta' ristrutturazzjoni, jew saħansitra permezz tal-ħolqien ta' strutturi informali ta' teħid ta' deċiżjoni.

- 149 Għalhekk, l-applikazzjoni tal-preżunzjoni li l-kumpannija parent fil-fatt teżercita influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali tas-sussidjarja tagħha hija ġġustifikata sa fejn din tkopri sitwazzjonijiet karatteristiċi f'dak li jirrigwarda r-relazzjonijiet bejn sussidjarja u l-kumpannija parent unika tagħha, billi tipprovi li ż-żamma tat-totalità jew tal-kważi totalità tal-kapital tas-sussidjarja minn kumpannija parent waħda timplika bħala prinċipju l-unicità tal-aġir tagħhom fis-suq.
- 150 Xorta jibqa' l-fatt li l-kumpannija kkonċernata, wara d-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, għandhom kull opportunità juru li l-mekkanizmi deskritti fil-punti 147 u 148 iktar 'il fuq, li jwasslu normalment sabien l-aġir kummerċjali tas-sussidjarja jirrifletti dak tal-kumpannija parent, ma ħadmux bħas-soltu, b'mod li l-unità ekonomika tal-grupp intemmet.

Fuq it-tmexxija operattiva ta' Sasol Wax

- 151 Ir-rikorrenti jqisu li wrew li l-politika tal-grupp Sasol kienet li ma jindaħalx fl-aġir awtonomu tas-sussidjarja tagħha Sasol Wax. F'dan ir-rigward huma jinvokaw avviż li l-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija ta' Sasol Wax International iffirmaw fid-9 ta' April 2001.
- 152 Għalhekk, skont ir-rikorrenti, "is-sugġetti li jiffurmaw parti mill-attivitajiet operattivi ta' kuljum għandhom jiġu ttrattati minn Wax [...] bħala unità awtonoma", filwaqt li l-"pjanijiet, il-missjonijiet u l-istrategiji" kellhom jiġu żviluppjati minn Sasol Wax International. Barra minn hekk, il-ġestjonarji ta' Sasol Wax fl-ebda mument ma kienu ffaċċjati bl-eżercizzju ta' veto minn Sasol Wax International u l-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija ta' din tal-aħħar, matul il-perijodu Sasol, ma jiftakru dwar l-ebda istruzzjoni mogħtija lill-ġestjonarji ta' Sasol Wax.
- 153 F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali diġà ddecidiet li l-fatt li sussidjarja għandha t-tmexxija lokali tagħha u l-mezzi tagħha ma jaġhtix prova, fih innifsu, li hija tiddefinixxi l-aġir tagħha fis-suq b'mod awtonomu meta mqabbla mal-kumpannija parent tagħha. It-tqassim tal-kompiti bejn is-sussidjarji u l-kumpannija parent tagħhom, u, b'mod partikolari, il-fatt li t-tmexxija operattiva tingħata lill- membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija lokali ta' sussidjarja miżuma 100 %, hija prassi normali tal-impriżi ta' daqs kbir u li huma komposti minn diversi sussidjarji miżuma, fl-aħħar mill-aħħar, mill-istess kumpannija holding finali. Għalhekk, fil-każ taż-żamma tat-totalità jew tal-kważi totalità tal-kapital tas-sussidjarja direttament involuta fil-ksur, il-provi prodotti f'dan ir-rigward ma jistgħux jikkonfutaw il-preżunzjoni ta' eżercizzju effettiv ta' influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja mill-kumpannija parent u mill-kumpannija holding finali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Alliance One International vs Il-Kummissjoni, punt 35 iktar 'il fuq, punti 130 u 131).
- 154 Tali soluzzjoni hija barra minn hekk iġġustifikata mill-kunsiderazzjonijiet esposti fil-punti 35, 147 u 148 iktar 'il fuq, li minnhom jirriżulta li l-membri tal-eżekuttiv u tat-tmexxija tas-sussidjarja miżmuma 100 % jew kważi minn kumpannija parent waħda, normalment jaġixxu billi jirrapprezentaw

u billi jippromwovu biss l-interessi kummerċjali attwali, jiġifieri dawk tal-unika kumpannija parent. Huma jiżguraw b'dan il-mod il-konformità tal-aġir kummerċjali tas-sussidjarja ma' dak tal-bqija tal-grupp fl-eżerċizzju tal-kompetenzi awtonomi tagħhom.

155 Minn dan jirriżulta li l-argumenti tar-rikorrenti bbażati fuq l-awtonomija operattiva ta' Sasol Wax, li ma jistgħux juru li l-unità ekonomika bejnha u bejn Sasol Wax International intemmet, għandhom jiġu miċhuda.

Fuq id-deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi

156 Fl-ewwel lok, ir-rikorrenti josservaw li Sasol Wax International ma użatx is-setgħa tagħha li tahtar il-ġestjonarji ta' Sasol Wax u ma kinitx issostitwixxiet it-tmexxija preċedenti ta' HOS. Sasol Wax kienet immexxija bħala unità ekonomika indipendenti fit-tradizzjoni tal-familja Schumann minn tliet ġestjonarji miruta minn HOS. Il-Kummissjoni wettqet żball ta' liġi meta ċaħdet ir-rilevanza ta' dan l-element fid-deċiżjoni kkontestata u meta kkunsidrat li kien biżżejjed li Sasol Wax International kellha s-setgħa li tahtar il-ġestjonarji.

157 Għandu jiġi osservat li tali argument diġà gie miċhud mill-Qorti Ġenerali fis-sentenza tagħha Alliance One vs Il-Kummissjoni, punt 35 iktar 'il fuq (punt 137). Fid-dawl tas-setgħa tal-uniku soċju, f'dan il-każ Sasol Wax International, li jagħzel il-ġestjonarji ta' Sasol Wax wara l-kisba tal-kapital kollu tagħha, iż-żamma fis-servizz tal-imsemmija ġestjonarji tista' tiġi attribwita biss għal deċiżjoni tal-unika kumpannija parent u tindika li l-imsemmija ġestjonarji kienu affiljati magħha. Għalhekk, dan l-element ma jistax jikkonfuta l-preżunzjoni li l-kumpannija parent effettivament eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha.

158 It-tieni nett, ir-rikorrenti jenfasizzaw li pproduċew il-minuti tal-laqgħat kollha tal-bord ta' sorveljanza ta' Sasol Wax u ta' Sasol Wax International. L-ebda wiehed minn dawn id-dokumenti ma fih indikazzjoni ta' xi influwenza sinjifikattiva eżerċitata fuq Sasol Wax mill-kumpanniji parent diretti u indiretti tagħha. Barra minn hekk, il-ġestjonarji ta' Sasol Wax kellhom l-abitudni li jieħdu inizjattivi f'dak li jirrigwarda l-aġir kummerċjali strateġiku ta' din tal-aħhar, mingħajr ma jitolbu l-kunsens tal-bord ta' sorveljanza jew tas-soċji. Dan kien il-każ fir-rigward tal-kuntratti ta' provvista fit-tul ma' ExxonMobil u Shell, li ġew innegozjati u konkluzi biss mill-ġestjonarji ta' Sasol Wax, fir-rigward tal-assenjazzjoni tal-persunal taċ-ċentri ta' profitt ta' Sasol Wax, kif ukoll fir-rigward ta' programm ta' tnaqqis tal-ispejjeż u ta' sub-appaltar lil terzi tas-servizzi loġistiċi ta' Sasol Wax.

159 Għandu jiġi kkonstatat li l-inizjattivi tal-ġestjonarji ta' Sasol Wax ma jikkonċernawx l-iktar deċiżjonijiet kummerċjali strateġiċi importanti mill-perspettiva tal-evalwazzjoni tal-unicità tal-aġir fis-suq tas-sussidjarja u tal-kumpannija parent tagħha, bħal dawk dwar il-baġit, fuq il-pjan azjendali, fuq l-investimenti kbar jew fuq il-hatra ta' manijers fi grad għoli. Bl-istess mod, ir-rikorrenti ma jikkontestawx li l-bord ta' sorveljanza kellu l-kompetenza li japprova l-kontijiet annwali ta' Sasol Wax.

160 Għalhekk, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar 'il fuq, għandu jiġi deċiż li l-argumenti tar-rikorrenti ma jurux li l-mekkanizmi abitwali li jiżguraw l-unicità tal-aġir fis-suq tal-kumpannija parent u tas-sussidjarja tagħha miżmuma 100 % minnha, fatt li jipprovdi l-bażi għall-preżunzjoni ta' eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti, kienu ntemmu (ara l-punti 147 u 148 iktar 'il fuq), b'tali mod li l-Kummissjoni setgħet validament tistabbilixxi l-preżenza ta' entità ekonomika li tikkorrispondi mal-kunċett ta' impriża, kif previst fl-Artikolu 81 KE.

Fuq in-natura inkonfutabbli tal-preżunzjoni

- 161 Skont ir-rikorrenti, fil-każ fejn jitqies li, minkejja l-elementi kollha prodotti mir-rikorrenti, dawn ma humiex biżżejjed sabiex tiġi kkonfutata l-preżunzjoni li l-kumpannija parent effettivament eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha, din il-preżunzjoni hija *de facto* inkonfutabbli, bi ksur tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 1/2003, tal-obbligu ta' motivazzjoni, tal-prinċipju ta' responsabbiltà personali u tal-preżunzjoni ta' innoċenza.
- 162 F'dan ir-rigward, għandu jiġi nnotat li l-argumenti tar-rikorrenti miġbura sabiex jikkonfutaw il-preżunzjoni inkwistjoni jiddeskrivu l-funzjonament abitwali ta' impriża kbira internazzjonali li l-unità lokali tagħha, Sasol Wax, hija mmexxija minn ġestjonarji li nżammew fil-pożizzjoni tagħhom b'deċiżjoni ta' Sasol Wax International, il-kumpannija parent li għandha 100 % tal-kapital tagħha, li ddeċidiet ukoll li tiddelega lill-imsemmija ġestjonarji s-setgħa li jiddefinixxu l-politika kummerċjali *stricto sensu* u zammet għaliha s-setgħa li tadotta d-deċiżjonijiet strateġiċi kummerċjali fi hdan il-bord ta' sorveljanza u fi hdan l-assemblea ġenerali ta' Sasol Wax.
- 163 Il-konfutazzjoni tal-preżunzjoni li l-kumpannija parent effettivament eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha madankollu ma hijiex kwistjoni ta' kwantità u ta' dettall tal-provi fil-każ fejn dawn jesponu sitwazzjoni abitwali ta' organizzazzjoni f'impriża internazzjonali kbira, fejn is-setgħat tat-tmexxija operattiva huma ddelegati lill-ġestjonarji tal-unitajiet lokali tagħha. Sabiex din il-preżunzjoni tiġi kkonfutata, għandhom jiġu pprezentati ċirkustanzi inabitwali li juru li, minkejja li l-kapital kollu tas-sussidjarji tal-grupp huwa miżmum mil-kumpanniji parent tagħhom, l-unità ekonomika tal-grupp intemmet, peress li l-mekkanizmi li jiżguraw li l-aġir kummerċjali tas-sussidjarji jkun jirrifletti dak tal-kumpanniji parent ma kinux jiffunzjonaw b'mod ordinarju.
- 164 Issa, f'dan il-każ ir-rikorrenti ma pproduċewx tali elementi.
- 165 Għandu wkoll jittfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali diġà kkonstataw li l-preżunzjoni li l-kumpannija parent eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja tagħha ma hijiex inkonfutabbli. Skont il-ġurisprudenza preżunzjoni, anki jekk ikun diffiċli li tiġi kkonfutata, tibqa' fil-limiti aċċettabbli sakemm tkun proporzjonata mal-għan leġittimu segwit, sakemm teżisti l-possibbiltà li tiġi prodotta l-prova kuntrarja u sakemm jiġu ggarantiti d-drittijiet tad-difiża (sentenza Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni, punt 146 iktar 'il fuq, punt 62, u sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-27 ta' Settembru 2012, Shell Petroleum et vs Il-Kummissjoni, T-343/06, punt 54). Dan huwa l-każ f'dak li jirrigwarda l-preżunzjoni dwar l-eżistenza ta' unità ekonomika bejn is-sussidjarja u l-kumpannija parent unika tagħha, anki fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti fil-punti 147 sa 150 iktar 'il fuq.
- 166 Għalhekk, l-ilment tar-rikorrenti bbażat fuq in-natura inkonfutabbli tal-preżunzjoni inkwistjoni għandu jiġi miċhud.

Konkluzjoni

- 167 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, għandu jiġi deċiż li l-Kummissjoni kienet iġġustifikata meta ddeċidiet li Sasol Wax u Sasol Wax International kienu jiffirmaw unità ekonomika fis-sens tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 36 iktar 'il fuq, peress li l-kumpanniji li jiffirmaw din l-unità setgħu jinżammu responsabbli *in solidum* għall-ksur inkwistjoni.
- 168 Mill-kumpliment, għandu jiġi osservat li r-rikorrenti ma jressqu l-ebda argument speċifiku f'dak li jirrigwarda l-konfutazzjoni tal-preżunzjoni ta' eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti fuq l-aġir kummerċjali ta' Sasol Wax International la minn Sasol Holding in Germany u lanqas minn Sasol Ltd fuq din tal-aħħar.

169 Għaldaqstant, it-tieni motiv għandu jiġi miċċud kollu kemm hu.

Fuq l-offerta ta' produzzjoni ta' prova tar-rikorrenti

170 Ir-rikorrenti jipproponu li C. D. I. u R. G. S., ġestjonarji ta' Sasol Wax matul il-perijodu Sasol, jinstemgħu bħala xhieda dwar il-fatt li la Sasol Wax International u lanqas Sasol Ltd ma taw instruzzjonijiet lis-sussidjarja tagħhom, u li Sasol Wax iddeterminat b'mod awtonomu l-aġir kummerċjali tagħha.

171 Fid-dawl tal-analizi magħmula iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tikkunsidra li l-imsemmija xhieda ma tistax tinfluwenza l-kwistjoni tal-imputazzjoni lil Sasol Wax International, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd tal-ksur imwettaq minn Sasol Wax. Għalhekk, ma hemmx lok li l-offerta ta' produzzjoni ta' prova tar-rikorrenti tiġi milqugħa.

3. Fuq it-tielet motiv, dwar l-assenza ta' responsabbiltà in solidum ta' Vara matul il-perijodu Schümann u matul il-perijodu ta' impriza kongunta

172 Ir-rikorrenti josservaw li, matul il-perijodu Schümann, il-kumpannija direttament involuta fil-ksur, HOS, kienet ikkontrollata minn Vara u fl-aħħar mill-aħħar minn H-O. Schümann personalment. Bl-istess mod, matul il-perijodu ta' impriza kongunta, Vara kienet ukoll eżerċitat, minn tal-inqas, kontroll kongunt fuq l-entità operattiva, Schümann Sasol. Billi ma imputatx lil Vara r-responsabbiltà għall-aġiri ta' HOS u ta' Schümann Sasol u billi ddeċidiet li Sasol biss kienet responsabbli *in solidum* għall-perijodu ta' impriza kongunta, il-Kummissjoni wettqet diskriminazzjoni kontra Sasol meta mqabbla ma' Vara.

173 Il-Kummissjoni bl-ebda mod ma tispjega r-raġunijiet li għalihom hija ttrattat b'mod differenti lil Sasol, minn naħa, u lil Vara/H-O Schümann, min-naħa l-oħra. Barra minn hekk, ir-rikorrenti jfakkru l-prinċipji li rriżultaw mis-sentenza HFB *et vs* Il-Kummissjoni, punt 33 iktar 'il fuq (punt 105).

174 Dan l-aġir tal-Kummissjoni jikkomprometti b'mod serju r-rimedji li Sasol Ltd, Sasol Holding in Germany u Sasol Wax International għandhom sabiex jibdeu azzjoni ta' rkupru kontra H-O. Schümann jew kontra Vara, peress li Sasol jkollha turi li dawn tal-aħħar ipparteċipaw fil-ksur. Issa, tali dimostrazzjoni tkun partikolarment diffiċli, peress li r-rikorrenti jkollhom jispjegaw ir-raġunijiet li għalihom il-Kummissjoni ma żammet responsabbli la lil Vara u lanqas lil H-O. Schümann. Barra minn hekk, il-konstatazzjoni tar-responsabbiltà *in solidum* ta' dawn tal-aħħar kienet tkun iktar u iktar importanti għal Sasol peress lil-akkordju kien inbeda, b'mod partikolari, minn HOS u minn H-O. Schümann, f'mument meta Sasol ma kienet teżerċita l-ebda attività fis-settur Ewropew tax-xema' tal-paraffin.

175 Fl-aħħar nett, minhabba n-nuqqas ta' konstatazzjoni li Vara hija responsabbli *in solidum*, il-Kummissjoni ma applikatx il-limitu massimu ta' 10 % previst fl-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003 fir-rigward tad-dhul mill-bejgħ ta' Vara.

176 Il-Kummissjoni ssotni li hija għandha setgħa diskrezzjonali sabiex tiddeċiedi liema entitajiet ta' impriza hija żzomm responsabbli għal ksur, peress li l-evalwazzjoni tagħha ssir każ b'każ, u peress li ma hijiex obligata timmotiva l-fatt li fir-rigward ta' terzi ma adottatx atti simili għal dawk indirizzati lill-entitajiet miżmuma responsabbli.

177 F'kull każ, il-Kummissjoni tosserva li, skont il-ġurisprudenza, meta impriza, bl-aġir tagħha stess, tikser l-Artikolu 81(1) KE, hija ma tistax tevita kwalunkwe sanzjoni għar-raġuni li impriza oħra ma ġietx suġġetta għal multa. Anki li kieku l-Kummissjoni wettqet żball, billi ma imputatx il-ksur lil Vara,

l-osservanza tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament għandha tkun irrikonċiljata mal-osservanza tal-prinċipju ta' legalità li jgħid li hadd ma jista' jinvoka, għall-benefiċċju tiegħu, illegalità mwettqa fil-konfront ta' haddiehor.

- 178 Preliminarjament, għandu jiġi osservat li, peress li l-ewwel motiv gie milqugħ, ma hemmx lok li l-ksur tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament jiġi eżaminat f'dak li jirrigwarda l-perijodu ta' impriza kongunta, peress li d-deċiżjoni kkontestata hija annullata f'dan ir-rigward.
- 179 Fil-kunsiderazzjonijiet li ġejjin, il-Qorti Ġenerali ser teżamina biss l-ilment tar-rikorrenti dwar id-diskriminazzjoni tagħhom meta mqabbla ma' Vara u ma' H-O. Schumann f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.
- 180 L-ewwel nett, għandu jiġi osservat li l-Kummissjoni ammettiet esplicitament, fil-premessa 457 tad-deċiżjoni kkontestata, li "HOS, il-kumpannija direttament involuta fil-ksur, kienet fl-aħħar mill-aħħar miżmuma minn [...] Schumann personalment u li r-responsabbiltà għall-ksur imwettaq matul dan il-perijodu [kienet], fl-aħħar mill-aħħar, ta' H-O. Schumann" [traduzzjoni mhux uffiċjali]. Madankollu, il-Kummissjoni ma kkundannat *in solidum*, għall-ksur imwettaq minn HOS, la lil Vara, il-kumpannija parent diretta tagħha, u lanqas lil H-O. Schumann.
- 181 Skont il-ġurisprudenza, il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, li jehtieg li sitwazzjonijiet paragonabbli ma jiġux ittrattati b'mod differenti u li sitwazzjonijiet differenti ma jiġux ittrattati bl-istess mod, sakemm tali trattament ma jkunx oġġettivament iġġustifikat, jikkostitwixxi prinċipju ġenerali tad-dritt tal-Unjoni, stabbilit fl-Artikoli 20 u 21 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (digriet tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-15 ta' Ġunju 2012, *Otis Luxembourg et vs Il-Kummissjoni*, C-494/11 P, punt 53; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Settembru 2010, *Akzo Nobel Chemicals u Akros Chemicals vs Il-Kummissjoni et*, C-550/07 P, Ġabra p. I-8301, punti 54 u 55).
- 182 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li l-possibbiltà, prevista fil-ġurisprudenza msemmija fil-punt 36 iktar 'il fuq, li s-sanzjoni għall-aġir illegali tas-sussidjarja tiġi imposta fuq il-kumpannija parent ma tipprekludix, fiha nfisha, li s-sussidjarja stess tkun issanzjonata. Fil-fatt, impriza — jiġifieri unità ekonomika li tinkludi elementi personali, tangibbli u intangibbli (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-13 ta' Lulju 1962, *Mannesmann vs l-Awtorità Għolja*, 19/61, Ġabra p. 675, 705 u 706) — hija amministrata mill-korpi previsti mill-istatut ta' assoċjazzjoni tagħha u kull deċiżjoni li timponilha multa tista' tiġi indirizzata lit-tmexxija prevista fl-istatut ta' assoċjazzjoni tal-impriza (il-bord tad-diretturi, il-kumitat ta' amministrazzjoni, il-president, il-ġestjonarju, eċċ.), anki jekk il-konsegwenzi finanzjarji huma finalment sostnuti mill-proprjetarji tagħha. Din ir-regola ma tkunx osservata jekk il-Kummissjoni, meta ffaċċjata bl-aġir illegali ta' impriza, tintalab tivverifika dejjem min huwa l-proprjetarju li jeżerċita influwenza deċiżiva fuq l-impriza, sabiex tkun tista' tissanzjona lil dan il-proprjetarju biss (ara f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-29 ta' April 2004, *Tokai Carbon et vs Il-Kummissjoni*, T-236/01, T-239/01, T-244/01 sa T-246/01, T-251/01 u T-252/01, Ġabra p. II-1181, punti 279 sa 281). Għalhekk, peress li l-fakultà li l-kumpannija parent tiġi sanzjonata għall-aġir ta' sussidjarja ma taffettwax il-legalità ta' deċiżjoni indirizzata lill-unika sussidjarja li pparteċipat fil-ksur, il-Kummissjoni għandha l-għażla li tissanzjona kemm lis-sussidjarja li pparteċipat fil-ksur, kif ukoll lill-kumpannija parent li kkontrollatha matul dan il-perijodu (sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-14 ta' Dicembru 2006, *Raiffeisen Zentralbank Österreich et vs Il-Kummissjoni et*, T-259/02 sa T-264/02 u T-271/02, Ġabra p. II-5169, punt 331).
- 183 Din l-għażla hija wkoll tal-Kummissjoni fil-każ ta' suċċessjoni ekonomika fil-kontroll tas-sussidjarja. Għalkemm, f'dan il-każ, il-Kummissjoni tista' timputa l-aġir tas-sussidjarja lill-ex kumpannija parent, għall-perijodu preċedenti għat-trasferiment, u lill-kumpannija parent il-ġdida għall-bqija, hija ma hijiex obligata tagħmel dan u tista' tagħzel li tissanzjona biss lis-sussidjarja għall-aġir tagħha stess (sentenza *Raiffeisen Zentralbank Österreich et vs Il-Kummissjoni*, punt 182 iktar 'il fuq, punt 332).

- 184 F'dan il-każ, ir-rikorrenti ma jikkontestawx l-imputazzjoni tal-ksur imwettaq minn HOS lil Sasol Wax minhabba s-successjoni legali bejn kumpanniji. Tali imputazzjoni hija barra minn hekk iġġustifikata mill-ġurisprudenza li tgħid li, meta entità li wettqet ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni tkun is-sugġett ta' tibdil ġuridiku jew organizzattiv, dan it-tibdil ma għandux neċessarjament bħala effett li johloq impriża ġdida hielsa mir-responsabbiltà għall-aġiri kuntrarji għar-regoli tal-kompetizzjoni mwettaq mill-entità preċedenti jekk, mill-perspettiva ekonomika, hemm identità bejn iż-żewġ entitajiet (ara, s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-24 ta' Settembru 2009, Erste Group Bank *et vs* Il-Kummissjoni, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P u C-137/07 P, Ġabra p. I-8681, punt 79, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 185 Madankollu, ir-rikorrenti jqisu li, peress li l-Kummissjoni zammet lil Sasol Wax International, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd responsabbli *in solidum* ma' Sasol Wax fir-rigward tal-perijodu Sasol, hija ma setgħetx, mingħajr ma tikser il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, teżonera lill-kumpanniji parent ta' HOS mir-responsabbiltà *in solidum* f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.
- 186 Għandu jiġi kkonstatat li Sasol Wax International, Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd, sa fejn dawn kellhom il-kapital kollu tal-kumpannija direttament involuta fil-ksur matul il-perijodu Sasol, kienu jinsabu f'sitwazzjoni identika għal dik ta' Vara u ta' H-O. Schumann f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.
- 187 Għalhekk, il-Kummissjoni ttrattat żewġ sitwazzjonijiet paragonabbli b'mod differenti.
- 188 L-argumenti l-oħra tal-Kummissjoni ma jistgħux jikkonfutaw din il-konstatazzjoni.
- 189 Fl-ewwel lok, il-Kummissjoni ssostni li r-regoli dwar il-preskrizzjoni previsti fl-Artikolu 25 tar-Regolament Nru 1/2003 ipprekludewha milli tistabbilixxi r-responsabbiltà *in solidum* ta' Vara u ta' H-O. Schumann għall-ksur imwettaq minn HOS, peress li dawn kellhom il-kapital kollu ta' HOS biss sat-30 ta' April 1995.
- 190 F'dan ir-rigward, mingħajr ma l-Qorti Ġenerali ma jkollha għalfejn tiddetermina, fil-kuntest ta' din il-proċedura, ir-responsabbiltà ta' Vara u ta' H-O. Schumann għall-ksur imwettaq minn Schumann Sasol, għandu jiġi osservat li huwa possibbli li l-kwistjoni tal-eżistenza ta' tali responsabbiltà giet eżaminata mill-Kummissjoni, fil-każ fejn ma twettqux żbalji ta' evalwazzjoni bħal dawk li ġew osservati waqt l-eżami tal-ewwel motiv. Issa, li kieku l-Kummissjoni ddeċidiet li r-responsabbiltà ta' Vara u ta' H-O. Schumann kienet tikkonċerna l-perijodu ta' impriża kongunta, f'dan il-każ sat-30 ta' Ġunju 2002, ebda wiehed mit-termini ta' preskrizzjoni previsti fl-Artikolu 25 tar-Regolament Nru 1/2003 ma kien ikun skada fis-17 ta' Marzu 2005 meta l-Kummissjoni giet informata bl-akkordju u bl-involvement ta' HOS.
- 191 Minn dan isegwi li l-argumenti tal-Kummissjoni bbażati fuq il-preskrizzjoni għandhom jiġu miċhuda, peress li hija ma tistax validament tinvoka, sabiex tiġġustifika inugwaljanza fit-trattament, differenza bejn is-sitwazzjoni ta' Vara u ta' H-O. Schumann, minn naħa, u s-sitwazzjoni tar-rikorrenti, min-naħa l-oħra, differenza li ma kinitx tkun teżisti fl-assenza ta' żbalji ta' evalwazzjoni mwettqa minnha.
- 192 It-tieni nett, il-ġurisprudenza invokata mill-Kummissjoni ma tistax tirrimedja għall-inugwaljanza fit-trattament osservata fil-punt 187 iktar 'il fuq. Fil-fatt, fis-sentenza tagħha Raiffeisen Zentralbank Österreich *et vs* Il-Kummissjoni, punt 182 iktar 'il fuq (punt 331), il-Qorti Ġenerali kkonfermat li l-Kummissjoni setgħet validament iżzomm responsabbli "kemm il-kumpannija sussidjarja li pparteċipat għall-ksur, kif ukoll lill-kumpannija ewlenija [parent] li kkontrollata matul dan il-perijodu", iżda ma semmietx li l-Kummissjoni setgħet iżzomm responsabbli *in solidum* lill-kumpannija parent il-ġdida, għall-perijodu ta' wara t-trasferiment tas-sussidjarja u, fl-istess ħin, teżenta lill-ex kumpannija parent mir-responsabbiltà *in solidum* għall-perijodu preċedenti għat-trasferiment. Bl-istess mod, il-ġurisprudenza tippermetti l-prattika li l-Kummissjoni iżzomm responsabbli jew biss lill-kumpannija li pparteċipat direttament fl-akkordju, jew kemm lill-ex kumpannija parent u lill-kumpannija parent

- il-ġdida, *in solidum* mas-sussidjarja (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Settembru 2010, Trioplast Industrier vs Il-Kummissjoni, T-40/06, Ġabra p. II-4893, punt 72, u tat-3 ta Marzu 2011, Areva et vs Il-Kummissjoni, T-117/07 u T-121/07, Ġabra p. II-633, punt 137). Min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni ma tinvoka l-ebda precedent ta' ġurisprudenza li jikkonferma tqassim tar-responsabbiltà bħal dak li hija applikat fil-każ inkwistjoni hawnhekk.
- 193 Għalhekk, għandhom jiġu eżaminati l-konsegwenzi tal-inugwaljanza fit-trattament ikkonstatata fil-punt 187 iktar 'il fuq.
- 194 Skont il-ġurisprudenza l-osservanza tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament għandha tkun irrikonċiljata mal-osservanza tal-prinċipju ta' legalità, li jimplika li hadd ma jista' jinvoka, għall-benefiċċju tiegħu, illegalità mwettqa fil-konfront ta' haddiehor. Fil-fatt, illegalità eventwali mwettqa fil-konfront ta' impriża oħra, li ma hijiex parti fil-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali, ma tistax twassal lill-Qorti Ġenerali sabiex tikkonstata diskriminazzjoni u, għaldaqstant, illegalità fir-rigward tar-rikorrenti. Tali approċċ ikun ekwivalenti għall-istabbiliment tal-prinċipju ta' "ugwaljanza fit-trattament fl-illegalità" u għall-impożizzjoni fuq il-Kummissjoni tal-obbligu li jiġu injorati l-provi li hija għandha biex tissanzjona lill-impriża li wettqet ksur punibbli, għall-unika raġuni li impriża oħra li tinsab eventwalment f'sitwazzjoni paragonabbli tkun, illegalment, evitat tali sanzjoni. Barra minn hekk, ladarba impriża, bl-aġir tagħha, tkun kisret l-Artikolu 81(1) KE, hija ma tistax tevita kull sanzjoni minhabba li operaturi ekonomiċi oħra ma jkunx ingħataw multa, meta, bħal f'dan il-każ, is-sitwazzjoni ta' dawn tal-aħħar lanqas ma tkun tressqet quddiem il-qorti tal-Unjoni (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-31 ta' Marzu 1993, Ahlström Osakeyhtiö et vs Il-Kummissjoni, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 u C-125/85 sa C-129/85, Ġabra p. I-1307, punt 197, u s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-16 ta' Novembru 2006, Peróxidos Orgánicos vs Il-Kummissjoni, T-120/04, Ġabra p. II-4441, punt 77).
- 195 Issa, għandu jiġi kkonstatat li l-Kummissjoni validament ikkonstatat li Sasol Wax kienet responsabbli għall-ksur imwettaq minn HOS, li tagħha hija kienet is-suċċessura bħala l-kumpannija li pparteċipat direttament fil-ksur (ara l-punt 184 iktar 'il fuq), b'tali mod li din setgħet b'mod legittimu tiġi kkundannata għall-perijodu ta' bejn it-3 ta' Settembru 1992 u t-28 ta' April 2005.
- 196 Bl-istess mod, kif jirriżulta mill-eżami tat-tieni motiv, il-Kummissjoni ma wettqitx żball meta imputat ir-responsabbiltà għall-ksur imwettaq direttament minn Sasol Wax matul il-perijodu Sasol lil Sasol Wax International, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd. Konsegwentement, il-Kummissjoni kienet iġġustifikata meta żammithom responsabbli, *in solidum*, għall-perijodu ta' bejn l-1 ta' Lulju 2002 u t-28 ta' April 2005, b'tali mod li dan il-motiv għandu, għalhekk, jiġi miċhud.
- 197 Madankollu, l-inugwaljanza fit-trattament ikkonstatata fil-punt 187 iktar 'il fuq tiġġustifika l-bdil tad-deċiżjoni kkontestata sa fejn ir-riżultat tagħha huwa l-aggravar tar-responsabbiltà ta' Sasol Wax International, ta' Sasol Holding in Germany u ta' Sasol Ltd f'dak li jirrigwarda l-parti tal-multa imposta abbażi tal-perijodu Schumann (ara l-punt 452 iktar 'il quddiem).
- 198 Barra minn hekk, għandu jiġi enfasizzat li l-assenza ta' annullament tad-deċiżjoni kkontestata f'dak li jirrigwarda l-fatt li Vara u H-O. Schumann ma ġewx ikkundannati għall-aġiri ta' HOS ma taffettwax l-eventwali dritt tar-rikorrenti li jressqu azzjoni ta' rkupru quddiem qorti nazzjonali.
4. *Fuq ir-raba' motiv, ibbażat fuq determinazzjoni żbaljata tal-ammont baziku tal-multa*
- Fuq l-ewwel parti, ibbażata fuq l-assenza ta' bażi legali valida tad-deċiżjoni kkontestata*
- 199 Fl-ewwel lok, ir-rikorrenti jsostnu li l-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003 ma jikkostitwixxix bażi legali valida għall-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata.

- 200 Fil-fatt, din id-dispożizzjoni ma tissodisfax ir-rekwiżit li d-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni ta' natura repressiva għandu jkollhom "bażi ċara u mhux ambigwa", b'mod partikolari fid-dawl tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, iffirmata f'Ruma fl-4 ta' Novembru 1950, (iktar 'il quddiem il-"KEDB") u fid-dawl tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, peress li din tħalli lill-Kummissjoni kompletament libera li timponi multi fil-limitu massimu ta' 10 % tad-dhul mil-bejgħ tal-impriza kkonċernata.
- 201 Għandu jtifakkar li l-Qorti Ġenerali diġà eżaminat u ċaħdet tali argumenti.
- 202 L-ewwel nett, għandu jiġi osservat li l-argument tar-rikorrenti dwar l-assenza ta' "bażi legali ċara u mhux ambigwa" għandu jinftiehem fis-sens li r-rikorrenti qed jinvokaw il-prinċipju ta' legalità tad-delitti u tal-pieni (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), kif stabbilit b'mod partikolari fl-Artikolu 49(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali. Dan il-prinċipju jeżiġi li leġislażzjoni tal-Unjoni tiddefinixxi b'mod ċar il-ksur u s-sanzjonijiet (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-29 ta' Marzu 2011, ThyssenKrupp Nirosta vs Il-Kummissjoni, C-352/09 P, Ġabra p. I-2359, punt 80).
- 203 Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza, meta tadotta deċiżjonijiet li jimponu multi minhabba parteċipazzjoni f'akkordji illegali, il-Kummissjoni ma għandhiex margni ta' diskrezzjoni illimitat għall-iffissar tal-ammont ta' tali multa, sa fejn id-dispożizzjonijiet applikabbli jipprevedu limitu massimu tal-multi skont id-dhul mill-bejgħ tal-imprizi kkonċernati, jiġifieri, skont kriterju oġġettiv. Għalhekk, għalkemm ma jeżisti l-ebda limitu massimu assolut applikabbli għall-ksur kollu tar-regoli tal-kompetizzjoni, il-multi li tista' tiġi imposta hija madankollu limitata minn limitu ċifrabbli u assolut, ikkalkolat skont kull impriza, għal kull każ ta' ksur, b'tali mod li l-ammont massimu tal-multi li tista' tiġi imposta fuq impriza partikolari jista' jiġi ddeterminat minn qabel (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-5 ta' April 2006, Degussa vs Il-Kummissjoni, T-279/02, Ġabra p. II-897, punti 74 sa 76; tat-8 ta' Ottubru 2008, Schunk u Schunk Kohlenstoff-Technik vs Il-Kummissjoni, T-69/04, Ġabra p. II-2567, punti 35 u 36, u tat-12 ta' Diċembru 2012, Ecka Granulate u non ferrum Metallpulver vs Il-Kummissjoni, T-400/09, punt 28).
- 204 Barra minn hekk, anki jekk jiġi aċċettat li l-kriterji tal-gravità u tat-tul tal-ksur imsemmija fl-Artikolu 23(3) tar-Regolament Nru 1/2003, jagħtu lill-Kummissjoni margni ta' diskrezzjoni wiesa', dawn huma kriterji magħżula minn leġislaturi oħra għal dispożizzjonijiet li jixxiebhu, fatt li jippermettilha tadotta sanzjonijiet billi tiehu inkunsiderazzjoni l-grad tal-illegalità tal-aġir inkwistjoni (sentenzi Degussa vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 76, Schunk u Schunk Kohlenstoff-Technik vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 37, u Ecka Granulate u non ferrum Metallpulver vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 29).
- 205 Barra minn hekk, biex tiffissa multi bħal dawk inkwistjoni f'dan il-każ, il-Kummissjoni kienet obbligata tosserva l-prinċipji ġenerali tad-dritt, b'mod partikolari l-prinċipji ta' ugwaljanza fit-trattament u ta' proporzjonalità, kif żviluppata mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja. Bl-istess mod, il-prassi amministrattiva tal-Kummissjoni hija suġġetta għall-istħarriġ sħiħ tal-qorti tal-Unjoni. Dan l-istħarriġ ippermetta speċifikament, permezz ta' ġurisprudenza stabbilita u ppubblikata, li jiġu ppreċiżati l-kunċetti mhux iddeterminati li setgħu jinsabu fl-Artikolu 23(2) u (3) tar-Regolament Nru 1/2003 (sentenzi Degussa vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punti 77 u 79; Schunk u Schunk Kohlenstoff-Technik vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 41, u Ecka Granulate u non ferrum Metallpulver vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 30).
- 206 Barra minn hekk, għandu jiġi enfasizzat, li anki jekk id-dritt tal-kompetizzjoni huwa, ċertament, ta' natura kważi kriminali, madankollu dan ma jifformax parti mill-"qalba" tad-dritt kriminali. Issa, lil hinn min-"nukleu" tad-dritt kriminali, il-garanziji fil-qasam kriminali stipulati fl-Artikolu 6 tal-KEDB ma għandhomx neċessarjament jiġu applikati fis-severità kollha tagħhom (ara l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, sentenza Jussila vs Il-Finlandja, tat-23 ta' Novembru 2006, Ġabra ta' sentenzi u ta' deċiżjonijiet, 2006-XIV, § 43).

- 207 F'dan il-kuntest, għandu wkoll jiġi osservat li, fil-qasam tad-dritt tal-kompetizzjoni u b'kuntrastr mad-dritt kriminali, kemm il-benefiċċji kif ukoll is-sanzjonijiet tal-attivitajiet illegali huma purament pekunjarji, l-istess bħalma hija l-motivazzjoni tal-persuni li jwettqu l-ksur li barra minn hekk isegwu logika ekonomika fl-azzjonijiet tagħhom. Għalhekk, il-prevedibbiltà approssimattivament preċiża tal-ammont tal-multa li għandha tiġi imposta minhabba parteċipazzjoni f'akkordju illegali jkollha konsegwenzi dannużi ħafna fuq l-effettività tal-politika tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, sa fejn l-impriżi li jwettqu l-ksur ikunu jstgħu jqabblu direttament l-ispejjeż u l-benefiċċji tal-attivitajiet illegali tagħhom, kif ukoll jieħdu inkunsiderazzjoni l-possibbiltajiet li jinqabdu, u għalhekk jippruvaw jiżguraw il-profittabbiltà tal-imsemmija attivitajiet (ara, f'dan is-sens, sentenzi *Degussa vs Il-Kummissjoni*, punt 203 iktar 'il fuq, punt 83; *Schunk u Schunk Kohlenstoff-Technik vs Il-Kummissjoni*, punt 203 iktar 'il fuq, punt 45, u *Ecka Granulate u non ferrum Metallpulver vs Il-Kummissjoni*, punt 203 iktar 'il fuq, punt 32).
- 208 Fuq il-bażi tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar 'il fuq, għandu jiġi kkunsidrat li l-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003 jikkostitwixxi kemm mezz li jippermetti lill-Kummissjoni timplimenta l-politika tal-kompetizzjoni tal-Unjoni bl-effettività neċessarja, kif ukoll bażi legali suffiċjentement ċara u preċiża għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet li jimponu multi fuq il-parteeċipanti fl-akkordji. Għalhekk, l-ilment tar-rikorrenti f'dan ir-rigward għandu jiġi miċħud.
- 209 Fit-tieni lok, ir-rikorrenti jqisu li l-Kummissjoni kisret il-prinċipju ta' nuqqas ta' retroattività billi applikat il-linji gwida tal-2006 fid-deċiżjoni kkontestata, filwaqt li l-ksur inkwistjoni ntemm f'April 2005.
- 210 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li l-fatt li l-Kummissjoni kienet applikat, fil-pasat, multi ta' ċertu livell għal ċertu tipi ta' ksur ma jistax iċaħħadha mill-possibbiltà li tgħolli dan il-livell sal-limiti indikati fir-Regolament Nru 1/2003, jekk dan ikun neċessarju sabiex tiżgura l-implementazzjoni tal-politika tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Fil-fatt, l-applikazzjoni effikaċi tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni jehtieġu li l-Kummissjoni tkun tista', f'kull mument, tadatta l-livell tal-multi għall-bżonnijiet ta' din il-politika (sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-7 ta' Ġunju 1983, *Musique Diffusion française et vs Il-Kummissjoni*, 100/80 sa 103/80, Ġabra p. 1825, punt 109; tat-2 ta' Ottubru 2003, *Aristrain vs Il-Kummissjoni*, C-196/99 P, Ġabra p. I-11005, punt 81, u *Dansk Rørindustri et vs Il-Kummissjoni*, punt 44 iktar 'il fuq, punt 169).
- 211 Fil-fatt, ir-rwol ta' sorveljanza mogħti lill-Kummissjoni taħt l-Artikoli 81 KE u 82 KE ma jnvolvix biss il-kompitu li tinvestiga u tikkastiga każijiet ta' ksur individwali, iżda jinkludi wkoll id-dmir li ssegwi politika ġenerali intiża li jiġu applikati, fil-qasam tal-kompetizzjoni, il-prinċipji stabbiliti fit-Trattat u li torjenta l-aġir tal-impriżi f'din id-direzzjoni (sentenzi *Musique Diffusion française et vs Il-Kummissjoni*, punt 210 iktar 'il fuq, punt 105, u *Dansk Rørindustri et vs Il-Kummissjoni*, punt 44 iktar 'il fuq, punt 170).
- 212 Konsegwentement, l-impriżi inkwistjoni għandhom jieħdu inkunsiderazzjoni l-possibbiltà li, f'kull mument, il-Kummissjoni tiddeċiedi li tgħolli l-livell tal-ammont tal-multi meta mqabbel ma' dak applikat fl-imġhoddi. Dan jgħodd mhux biss meta l-Kummissjoni tipproċedi li tgħolli l-livell tal-ammont tal-multi billi tiddeċiedi multi f'deċiżjonijiet individwali, iżda wkoll jekk din iż-żieda ssir bl-applikazzjoni, għal każijiet speċifiċi, ta' regoli ta' kondotta li għandhom portata ġenerali bħal-linji gwida (sentenza *Dansk Rørindustri et vs Il-Kummissjoni*, punt 44 iktar 'il fuq, punti 229 u 230).
- 213 Għalhekk, is-sostituzzjoni tal-linji gwida tal-1998 b'metodu ġdid ta' kalkolu tal-multi, li jinsab fil-linji gwida tal-2006, jekk jitqies li dan kellu effett aggravanti fir-rigward tal-livell tal-multi imposti, kienet raġonevolment prevedibbli għall-parteeċipanti fl-akkordju fid-dawl taż-żmien ta' meta dan ġie implementat. Barra minn hekk, għandu jifakkar li, skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 206 iktar 'il fuq, il-garanziji fil-qasam kriminali stipulati fl-Artikolu 6 tal-KEDB ma għandhomx neċessarjament jiġu applikati fis-severità kollha tagħhom fil-qasam tad-dritt tal-kompetizzjoni. Il-portata ta' din il-ġurisprudenza għandha tiġi estiża, b'analogija, għall-artikolu 7 tal-KEDB. F'kull każ l-introduzzjoni

ta' linji gwida godda ma biddlitx il-livell massimu tal-multa, previst fl-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003, li huwa l-uniku kuntest leġislativ applikabbli. Għaldaqstant, billi applikat il-linji gwida tal-2006 fid-deċiżjoni kkontestata għal ksur imwettaq qabel l-adozzjoni tagħhom, il-Kummissjoni ma kisritx il-prinċipju ta' nuqqas ta' retroattività (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja Dansk Rørindustri *et vs* Il-Kummissjoni, punt 44 iktar 'il fuq, punti 231 u 232).

- 214 Fl-aħħar nett, għandu jiġi osservat li, li kieku l-Kummissjoni kellha l-obbligu li tapplika l-linji gwida fis-seħh fiż-żmien ta' meta twettaq il-ksur, li dam għaddej tlettax-il sena fil-kawża inkwistjoni, tali obbligu jirrendi bla effett id-dritt tal-Kummissjoni, irrikonoxxut mill-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 210 iktar 'il fuq, li tadatta l-metodi ta' kalkolu tal-multa fid-dawl tal-obbligu tagħha ta' applikazzjoni effikaċi tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.
- 215 Minn dan isegwi li peress li anki t-tieni lment tar-rikorrenti għandu jiġi miċhud, l-ewwel parti tar-raba' motiv għandha tiġi miċhuda kollha kemm hija.

Fuq it-tieni parti, ibbażata fuq l-inklużjoni żbaljata tal-bejgħ tal-mikroxema' fil-valur tal-bejgħ ta' Sasol

- 216 Skont il-punt 13 tal-linji gwida tal-2006, sabiex jiġi ddeterminat l-ammont bażiku tal-multa li għandha tiġi imposta, il-Kummissjoni għandha tuża l-valur tal-bejgħ ta' beni jew ta' servizzi, magħmul mill-impriża, fil-kuntest dirett jew indirett tal-ksur, fis-settur ġeografiku kkonċernat, fit-territorju taż-ŻEE. Skont in-nota ta' qiegħ il-paġna relatata ma' dan il-punt, il-bejgħ indirett jittiehed inkunsiderazzjoni, pereżempju, għall-ftehimiet fuq il-prezz orrizontali li jirrigwardaw prodott speċifiku, meta l-prezz ta' dan il-prodott iservi sussegwentement bħala bażi għall-prezz ta' prodotti ta' kwalità superjuri jew inferjuri.
- 217 Ir-rikorrenti jqisu li l-mikroxema' ma kinitx ikkonċernata mill-akkordju, b'tali mod li l-Kummissjoni żbaljat meta inkludiet id-dhul mill-bejgħ relatat ma' dawn il-prodotti fil-valur tal-bejgħ mehud inkunsiderazzjoni għall-finijiet tal-kalkolu tal-multa.

Fuq il-prinċipji ta' evalwazzjoni tal-provi

- 218 Skont il-ġurisprudenza, il-Kummissjoni għandha tipproduċi l-prova tal-ksur li hija tikkonstata u għandha tistabbilixxi l-provi li huma kapaċi juru, suffiċjentement skont il-liġi, l-eżistenza tal-fatti li jikkostitwixxu ksur (ara s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-17 ta' Diċembru 1998, Baustahlgewebe vs Il-Kummissjoni, C-185/95 P, Ġabra p. I-8417, punt 58, u s-sentenza Dresdner Bank *et vs* Il-Kummissjoni, punt 76 iktar 'il fuq, punt 59, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 219 Fir-rigward tal-portata tal-istharrig ġudizzjarju, skont ġurisprudenza stabbilita, meta l-Qorti Ġenerali jkollha quddiemha rikors għall-annullament ta' deċiżjoni ta' applikazzjoni tal-Artikolu 81(1) KE, hija għandha teżercita, b'mod ġenerali, s'harrig shih sabiex issir taf jekk il-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-Artikolu 81 KE ġewx issodisfatti jew le (ara s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-26 ta' Ottubru 2000, Bayer vs Il-Kummissjoni, T-41/96, Ġabra p. II-3383, punt 62, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 220 F'dan il-kuntest, l-eżistenza ta' dubju f'moħħ il-qorti għandha tkun ta' benefiċċju għall-impriża destinatarka tad-deċiżjoni li tikkonstata ksur. Għaldaqstant, il-qorti ma tistax tikkonkludi li l-Kummissjoni stabbilixxiet l-eżistenza tal-ksur inkwistjoni suffiċjentement skont il-liġi jekk f'moħħha jibqa' dubju dwar din il-kwistjoni, b'mod partikolari fil-kuntest ta' rikors għall-annullament ta' deċiżjoni li timponi multa (sentenzi tal-Qorti Ġenerali Dresdner Bank *et vs* Il-Kummissjoni, punt 76 iktar 'il fuq, punt 60, u tat-12 ta' Lulju 2011, Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, T-112/07, Ġabra p. II-3871, punt 58).

- 221 Fil-fatt, fis-sitwazzjoni msemmija l-aħħar, huwa neċessarju li jittiehed inkunsiderazzjoni l-prinċipju ta' preżunzjoni ta' innoċenza, kif jirriżulta b'mod partikolari mill-Artikolu 6(2) tal-KEDB, li jiffirma parti mid-drittijiet fundamentali li jikkostitwixxu l-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni. Fid-dawl tan-natura tal-ksur inkwistjoni kif ukoll tan-natura u tal-livell ta' severità tas-sanzjonijiet li huma marbutin magħhom, il-prinċipju ta' preżunzjoni ta' innoċenza huwa applikabbli b'mod partikolari għall-proċeduri li jirrigwardaw ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni applikabbli għall-impriżi li jistgħu jwasslu għall-impożizzjoni ta' multi jew ta' pagamenti ta' penali (sentenza *Hitachi et vs Il-Kummissjoni*, punt 220 iktar 'il fuq, punt 59; ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Dresdner Bank et vs Il-Kummissjoni*, punt 76 iktar 'il fuq, punt 61, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 222 Għalhekk, huwa neċessarju li l-Kummissjoni tagħti provi preċiżi u li jaqblu sabiex tistabbilixxi l-eżistenza tal-ksur. Madankollu, għandu jiġi enfazzjat li kull prova prodotta mill-Kummissjoni ma għandhiex neċessarjament tissodisfa dawn il-kriterji għal kull element tal-ksur. Huwa biżżejjed li s-sensjela ta' indizji invokata mill-istituzzjoni, evalwata globalment, tissodisfa dan ir-rekwiżit (ara s-sentenza *Dresdner Bank et vs Il-Kummissjoni*, punt 76 iktar 'il fuq, punti 62 u 63, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 223 L-indizji li l-Kummissjoni tinvoka fid-deċiżjoni kkontestata sabiex tipprova l-eżistenza ta' ksur minn naħa ta' impriża tal-Artikolu 81(1) KE ma għandhomx jiġu evalwati b'mod iżolat, iżda flimkien (ara s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-8 ta' Lulju 2008, *BPB vs Il-Kummissjoni*, T-53/03, *Ġabra p. II-1333*, punt 185, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 224 Għandu jiġi osservat ukoll li, fil-prattika, il-Kummissjoni hija ta' spiss obligata tipprova l-eżistenza ta' ksur f'ċirkustanzi li ma tantx huma xierqa għal dan il-kompitu, sa fejn setgħu għaddew diversi snin wara ż-żmien tal-fatti li jikkostitwixxu l-ksur u li diversi mill-impriżi li kienu s-suġġett tal-investigazzjoni ma kkooperawx b'mod attiv magħha. Għalkemm il-Kummissjoni għandha neċessarjament tistabbilixxi li ġie konkluż ftehim illegali ta' ffissar ta' prezzijiet, madankollu jkun eċċessiv li, barra minn hekk, hija tintalab tipproduċi prova tal-mekkanizmu speċifiku li bih kellu jintlaħaq dan l-għan. Fil-fatt, ikun faċli wisq għal impriża li wettqet ksur li tevita kull sanzjoni jekk hija tkun tista' tislet argument min-natura vaga tal-informazzjoni ppreżentata f'dak li jirrigwarda l-funzjonament ta' ftehim illegali f'sitwazzjoni li fiha l-eżistenza tal-ftehim u l-għan antikompetittiv tiegħu jkunu madankollu stabbiliti b'mod suffiċjenti. L-impriża jistgħu jiddefendu ruhhom b'mod utli f'tali sitwazzjoni, sakemm huma jkollhom il-possibbiltà li jikkumentaw fuq il-provi kollha invokati fil-konfront tagħhom mill-Kummissjoni (sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-8 ta' Lulju 2004, *JFE Engineering et vs Il-Kummissjoni*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 u T-78/00, *Ġabra p. II-2501*, punt 203).
- 225 Fir-rigward tal-provi li jistgħu jiġu invokati sabiex jiġi stabbilit ksur tal-Artikolu 81 KE, il-prinċipju prevalenti fid-dritt tal-Unjoni huwa dak tal-produzzjoni libera tal-provi (sentenzi tal-Qorti Ġenerali, tat-8 ta' Lulju 2004, *Dalmine vs Il-Kummissjoni*, T-50/00, *Ġabra p. II-2395*, punt 72, u *Hitachi et vs Il-Kummissjoni*, punt 220 iktar 'il fuq, punt 64).
- 226 Fir-rigward tal-valur probatorju tad-diversi provi, l-uniku kriterju rilevanti sabiex jiġu evalwati l-provi prodotti jinsab fil-kredibbiltà tagħhom (sentenza *Dalmine vs Il-Kummissjoni*, punt 225 iktar 'il fuq, punt 72).
- 227 Skont ir-regoli ġenerali fil-qasam tal-prova, il-kredibbiltà u, għaldaqstant, il-valur probatorju ta' dokument jiddependu mill-orijini tiegħu, miċ-ċirkustanzi tat-tfassil tiegħu, mid-destinatarju tiegħu u mill-kontenut tiegħu (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Marzu 2000, *Cimenteries CBR et vs Il-Kummissjoni*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 sa T-32/95, T-34/95 sa T-39/95, T-42/95 sa T-46/95, T-48/95, T-50/95 sa T-65/95, T-68/95 sa T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 u T-104/95, *Ġabra p. II-491*, punti 1053 u 1838) u *Hitachi et vs Il-Kummissjoni*, punt 220 iktar 'il fuq, punt 70).

- 228 Meta l-Kummissjoni tibbaża ruħha biss fuq l-aġir tal-imprizi inkwistjoni fis-suq sabiex tikkonkludi li jeżisti ksur, huwa biżżejjed għal dawn tal-aħħar li juru l-eżistenza ta' fatti li jittgħu dawl differenti fuq il-fatti stabbiliti minnha u li jippermettu għalhekk li spjegazzjoni oħra plawżibbli tal-fatti tissostitwixxi dik użata minnha sabiex tikkonkludi li hemm ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punt 186).
- 229 Min-naħa l-oħra, fil-kazijiet li fihom il-Kummissjoni tkun ibbażat ruħha fuq provi dokumentali, l-imprizi kkonċernati għandhom mhux biss jipprezentaw alternattiva plawżibbli għat-teżi tal-Kummissjoni, iżda saħansitra jqajmu l-insuffiċjenza tal-provi użati fid-deċiżjoni kkontestata biex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' ksur (sentenza JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punt 187). Tali produzzjoni tal-provi ma tiksirx il-prinċipju tal-preżunzjoni ta' innoċenza (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Lulju 1999, Montecatini vs Il-Kummissjoni, C-235/92 P, Ġabra p. I-4539, punt 181).
- 230 Fid-dawl tan-notorjetà tal-projbizzjoni ta' ftehimiet antikompetittiv, ma jistax jiġi rikjest mill-Kummissjoni li tipproduci provi li juru b'mod esplicitu kuntatt bejn l-operaturi kkonċernati. L-elementi frammentarji u mifruxa li hija jista' jkollha għad-dispożizzjoni tagħha għandhom, f'kull każ, ikunu jistgħu jiġu kkompletati b'deduzzjonijiet li jippermettu r-rikostruzzjoni taċ-ċirkustanzi rilevanti. L-eżistenza ta' Prattika jew ta' ftehim antikompetittiv tista' għaldaqstant tiġi dedotta minn ċertu numru ta' koinċidenzi u ta' indizji li, meħuda flimkien, jistgħu jikkostitwixxu, fin-nuqqas ta' spjegazzjoni oħra plawżibbli, evidenza ta' ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-7 ta' Jannar 2004, Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P u C-219/00 P, Ġabra p. I-123, punti 55 sa 57; ara, ukoll, is-sentenza Dresdner Bank *et vs* Il-Kummissjoni, punt 76 iktar 'il fuq, punti 64 u 65, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 231 Fl-evalwazzjoni tal-valur probatorju tal-provi dokumentali, għandha tingħata importanza kbira għall-fatt li dokument gie stabbilit b'rabta immedjata mal-fatti (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-11 ta' Marzu 1999, Ensidesa vs Il-Kummissjoni, T-157/94, Ġabra p. II-707, punt 312, u tas-16 ta' Diċembru 2003, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied u Technische Unie vs Il-Kummissjoni, T-5/00 u T-6/00, Ġabra p. II-5761, punt 181) jew minn xhud dirett ta' dawn il-fatti (sentenza JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punt 207)).
- 232 L-assenza ta' data jew ta' firma ta' dokument jew il-fatt li ma nkitibx tajjeb ma tneħħilux is-saħħa probatorja kollha tiegħu, b'mod partikolari meta l-origini tiegħu, id-data probabbli tiegħu u l-kontenut tiegħu jistgħu jiġu ddeterminati b'ċertezza suffiċjenti (sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Diċembru 2006, FNCBV vs Il-Kummissjoni, T-217/03 u T-245/03, Ġabra p. II-4987, punt 12; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-10 ta' Marzu 1992, Shell vs Il-Kummissjoni, T-11/89, Ġabra p. II-757, punt 86).
- 233 Mill-prinċipju tal-produzzjoni libera tal-provi jirriżulta li, minkejja li l-assenza ta' provi dokumentali tista' tkun rilevanti fil-kuntest tal-evalwazzjoni globali tas-sensiela ta' indizji invokati mill-Kummissjoni, waħedha, hija ma għandhiex il-konsegwenza li tippermetti li l-impriza kkonċernata tikkonfuta l-allegazzjonijiet tal-Kummissjoni billi tipprezenta spjegazzjoni alternattiva tal-fatti. Dan ikun il-każ biss meta l-provi prodotti mill-Kummissjoni ma jippermettux li tiġi stabbilita l-eżistenza tal-ksur mingħajr ekwivoku u mingħajr ma tkun neċessarja interpretazzjoni (sentenza Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, punt 220 iktar 'il fuq, punt 65; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Settembru 2007, Coat Holdings u Coats vs Il-Kummissjoni, T-36/05, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 74).
- 234 Barra minn hekk, l-ebda dispożizzjoni u l-ebda prinċipju ġenerali tad-dritt tal-Unjoni ma jipprojbixxu lill-Kummissjoni milli tinqeda, fil-konfront ta' impriza, b'dikjarazzjonijiet ta' imprizi oħra li huma akkużati li pparteċipaw fl-akkordju. Li kieku dan ma kienx il-każ, l-oneru tal-prova ta' aġiri li jmorru

kontra l-Artikolu 81 KE, li jaqa' fuq il-Kummissjoni, ikun insostenibbli u inkompatibbli mal-missjoni tagħha ta' sorveljanza tal-applikazzjoni tajba ta' dawn id-dispożizzjonijiet (sentenzi JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punt 192, u Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, punt 220 iktar 'il fuq, punt 67).

- 235 Valur probatorju partikolarment għoli jista' jiġi rrikonoxxut lid-dikjarazzjonijiet li, l-ewwel nett, huma affidabbli, it-tieni nett, isiru f'isem impriza, it-tielet nett, ikunu ġejjin minn persuna li hija marbuta bl-obbligu professjonali li taġixxi fl-interess ta' din l-impriza, ir-raba' nett, imorru kontra l-interessi tad-dikjarant, il-ħames nett, ġejjin minn xhud dirett tal-fatti msemmija fihom u, is-sitt nett, ġew ipprovduti bil-miktub, b'mod intenzjonali u wara riflessjoni fil-fond (sentenza Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, punt 220 iktar 'il fuq, punt 71; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punti 205 sa 210).
- 236 Madankollu, id-dikjarazzjoni ta' impriza akkużata li pparteċipat f'akkordju, li l-eżattezza tagħha hija kkontestata minn diversi imprizi oħra kkonċernati, ma tistax titqies li tikkostitwixxi prova suffiċjenti tal-eżistenza ta' ksur imwettaq minn dawn tal-aħħar mingħajr ma tiġi sostnuta minn provi oħra billi l-grad ta' korroborazzjoni meħtieġ jista' jkun inqas, minħabba l-affidabbiltà tad-dikjarazzjonijiet inkwistjoni (sentenzi JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punti 219 u 220 u Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, punt 220 iktar 'il fuq, punt 68).
- 237 Barra minn hekk, għalkemm huwa ġeneralment aċċettabbli li xhieda mogħtija b'mod volontarju mill-parteċipanti prinċipali f'akkordju illegali tiġi ttrattata b'ċertu sospett, peress li huwa possibbli li dawn il-parteċipanti jkollhom it-tendenza li jnaqqsu l-importanza tal-kontribut tagħhom fil-ksur u li jżidu dik tal-parteċipanti l-oħra, madankollu xorta jibqa' l-fatt li l-fatt li persuna titlob biex tibbenefika mill-applikazzjoni tal-Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002 bil-għan li tikseb immunità jew tnaqqis tal-ammont tal-multa mhux neċessarjament johloq incēntiv biex jiġu prodotti provi distorti fir-rigward tal-parteċipazzjoni tal-membri l-oħra tal-akkordju. Fil-fatt, kull tentattiv magħmul biex il-Kummissjoni taqa' fi zball jista' jqiēghed f'dubju kemm is-sinċerità kif ukoll il-kompletezza tal-kooperazzjoni tal-applikant u, għaldaqstant, jipperikola l-possibbiltà tiegħu li jibbenefika kompletament mill-Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002 (sentenza Hitachi *et vs* Il-Kummissjoni, punt 220 iktar 'il fuq, punt 72; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza Peróxidos Orgánicos vs Il-Kummissjoni, punt 194 iktar 'il fuq, punt 70).
- 238 B'mod partikolari, għandu jiġi kkunsidrat li l-fatt li persuna tistqarr li wettqet ksur u li tammetti għalhekk l-eżistenza ta' fatti li jmorru lil hinn minn dawk li l-eżistenza tagħhom setgħet tiġi dedotta b'mod dirett mid-dokumenti inkwistjoni jimplika *a priori*, fl-assenza ta' ċirkustanzi partikolari li jindikaw il-kuntrarju, li din il-persuna ddecidiet li tgħid il-verità. Għalhekk, id-dikjarazzjonijiet li jmorru kontra l-interessi tad-dikjarant għandhom, bħala prinċipju, jitqiesu li huma provi partikolarment affidabbli (sentenzi tal-Qorti Ġenerali JFE Engineering *et vs* Il-Kummissjoni, punt 224 iktar 'il fuq, punti 211 u 212; tas-26 ta' April 2007, Bolloré *et vs* Il-Kummissjoni, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 u T-136/02, Ġabra p. II-947, punt 166, u tat-8 ta' Lulju 2008, Lafarge vs Il-Kummissjoni, T-54/03, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 59).
- 239 Il-ġurisprudenza ċċitata iktar 'il fuq hija applikabbli, b'analogija, għall-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE.

Fuq id-deċiżjoni kkontestata u fuq id-dikjarazzjonijiet tal-parteċipanti fl-akkordju

- 240 Preliminarjament, għandu jtifakkur li, skont il-premessa 111 tad-deċiżjoni kkontestata:

“Matul il-parti l-kbira tal-laqqgħat tekniċi, id-diskussjonijiet dwar il-prezzijiet kienu ġeneralment jikkonċernaw ix-xema' tal-paraffin u rarament biss id-differenti tipi ta' xema' tal-paraffin (bħax-xema' tal-paraffin totalment raffinata, ix-xema' tal-paraffin nofsha raffinata, it-taħlit ta' xema'/speċjalizzata,

ix-xema' tal-paraffin solida jew x-xema' finalizzata bl-ilma). Barra minn hekk, kien ċar għall-imprizi kollha li l-prezzijiet għal kull tip ta' xema' tal-paraffin kellhom jiżdedu bl-istess ammont jew bl-istess percentwali.” [traduzzjoni mhux ufficjali]

- 241 Id-dikjarazzjoni ta' Shell tas-26 ta' April 2005, li għaliha tagħmel riferiment il-Kummissjoni fil-premessa 111 tad-deċiżjoni kkontestata, tindika li t-tipi kollha ta' xema' tal-paraffin kienu kkonċernati mill-prattiki intiżi għall-iffissar tal-prezzijiet. Fil-fatt, Shell iddikjarat li, matul il-laqgħat tekniċi, kien ġeneralment sottointiż bejn il-partecipanti li l-prezzijiet tat-tipi kollha ta' xema' tal-paraffin kellhom jiżdedu bl-istess ammont jew percentwali.
- 242 Barra minn hekk, fid-dikjarazzjoni orali tagħha tal-21 ta' Marzu 2007, Shell iddikjarat ukoll li kien biss f'każijiet rari li kienu ssemew id-diversi tipi ta' xema' tal-paraffin (pereżempju x-xema' tal-paraffin totalment raffinata, nofsha raffinata, solida u t-tahlit ta' xema'/speċjalizzata). Il-partecipanti kienu miftiehma sabiex il-prezzijiet tat-tipi kollha ta' xema' tal-paraffin jiżdedu bl-istess ammont jew bl-istess percentwali.
- 243 Sussegwentement, Total iddikjarat li ż-żidiet fil-prezzijiet kienu jirrigwardaw pprinċipalment il-paraffin ta' kwalità normali prinċipalment użat fis-settur tax-xemgħat, l-uniku paraffin li kien verament jinteressa lil Sasol u lill-produtturi Ġermaniżi l-oħra (DEA u Hansen & Rosenthal). Peress li x-xemgħa kienet waħda mis-swieq prinċipali tal-paraffin fl-Ewropa, varjazzjoni fil-prezz f'dan is-suq kienet iggħib magħha varjazzjoni fil-prezzijiet fl-applikazzjonijiet l-oħra.
- 244 Sasol ikkonfermat ukoll din il-prattika billi d-dikjarat li l-ftehimiet konkluzi matul laqgħat tekniċi kienu jistabbilixxu ftit jew wisq it-tendenza għal segmenti oħra tal-prodott, peress li l-partecipanti kienu ta' spiss u b'mod approssimattiv ipprovwaw jittrasponu fir-rigward ta' kategoriji oħra ta' prodotti ż-żidiet fil-prezz li kienu deċiżi.
- 245 Għalhekk, id-dikjarazzjonijiet konkordanti tal-partecipanti fl-akkordju jsostnu u jikkonfermaw il-kontenut tal-premessa 111 tad-deċiżjoni kkontestata.

Fuq l-allegata assenza ta' ftehim fuq il-prezzijiet tal-mikroxema'

- 246 Ir-rikorrenti ma jikkontestawx li l-mikroxema' ssemmiet b'mod okkażjonali matul il-laqgħat tekniċi. Madankollu, mid-dikjarazzjonijiet tal-imprizi li ppartecipaw fl-akkordju, miġbura matul il-proċedura amministrattiva, jirriżulta li x-xema' tal-paraffin totalment jew nofsha raffinata kienet is-sugġett prinċipali tal-laqgħat “Blauer Salon”. Iktar minn hekk, ma kien hemm l-ebda laqgħa matul il-perijodu tal-ksur li fiha l-partecipanti ftiehm fuq il-prezzijiet tal-mikroxema' jew qassmu l-klijenti bejniethom f'dak li jirrigwarda dawn il-prodotti. Dan il-punt huwa kkonfermat mid-dikjarazzjonijiet ta' Shell.
- 247 Fl-ewwel lok, għandu jiġi osservat li d-dikjarazzjoni ta' Shell tal-14 ta' Ġunju 2006, li għaliha jagħmlu riferiment ir-rikorrenti, tillimita ruħha li tiddekrivi l-karatteristiċi tal-mikroxema' u li tipprovdi preċiżazzjonijiet dwar il-materji primi li minnhom din hija magħmula. L-imsemmija dikjarazzjoni ma tirrigwardax l-assenza jew il-preżenza ta' Prattiki li jikkostitwixxu ksur fir-rigward ta' dawn il-prodotti.
- 248 It-tieni nett, għandu jiġi osservat li l-ksur relatat max-xema' tal-paraffin li ġie imputat lir-rikorrenti kien jikkonsisti fi ftehimiet jew fi Prattiki miftiehma dwar l-iffissar tal-prezzijiet u dwar l-iskambju u l-iżvelar ta' informazzjoni sensittiva mil-lat kummerċjali, li kienu jikkonċernaw ix-xema' tal-paraffin (il-parti prinċipali tal-ksur) u t-tqassim tal-klijenti jew tas-swieq (it-tieni parti tal-ksur).
- 249 Ir-rikorrenti ma jikkontestawx li l-parti prinċipali tal-akkordju hija kumplessa, jiġifieri li tikkonsisti f'tahlita ta' ftehimiet fuq il-prezzijiet, ta' Prattiki miftiehma u ta' skambju ta' informazzjoni sensittiva.

- 250 Issa, skont kliem l-Artikolu 81 KE, “[huma] inkompatibbli mas-suq komuni u għandhom ikunu projbiti: l-akkordji kollha bejn imprizi, id-deċiżjonijiet kollha ta’ assoċjazzjonijiet bejn imprizi u l-prattiċi kollha miftiehma li jistgħu jolqtu l-kummerċ bejn l-Istati Membri u li jkollhom bħala għan jew riżultat tagħhom il-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni fi hdan is-suq komuni [...]”.
- 251 Sabiex ikun hemm ftehim fis-sens tal-Artikolu 81(1) KE, huwa biżżejjed li l-imprizi inkwistjoni jkunu esprimew l-intenzjoni komuni tagħhom li jaġixxu fis-suq b’mod iddeterminat (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tas-17 ta’ Diċembru 1991, *Hercules Chemicals vs Il-Kummissjoni*, T-7/89, Ġabra p. II-1711, punt 256, u *HFB et vs Il-Kummissjoni*, punt 33 iktar ’il fuq, punt 199). Ftehim fis-sens tal-Artikolu 81(1) KE jista’ jitqies li huwa konkluz meta jkun hemm qbil tal-intenzjonijiet fuq il-prinċipju nnifsu ta’ restrizzjoni tal-kompetizzjoni, anki jekk l-elementi speċifiċi tar-restrizzjoni ppjanata jkunu għadhom is-suġġett ta’ negozjati (sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-16 ta’ Ġunju 2011, *Heineken Nederland u Heineken vs Il-Kummissjoni*, T-240/07, Ġabra p. II-3355, punt 45; ara wkoll, f’dan is-sens, is-sentenza *HFB et vs Il-Kummissjoni*, punt 33 iktar ’il fuq, punti 151 sa 157 u 206).
- 252 Il-kunċett ta’ Prattika miftiehma jirreferi għal forma ta’ koordinazzjoni bejn l-imprizi li, mingħajr ma twasslet sal-istadju li fih ftehim veru u proprju gie konkluz, intenzjonalment tissostitwixxi kooperazzjoni Prattika bejniethom b’riskju għall-kompetizzjoni (sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta’ Lulju 1999, *Il-Kummissjoni vs Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, Ġabra p. I-4125, punt 115, u tat-8 ta’ Lulju 1999, *Hüls vs Il-Kummissjoni*, C-199/92 P, Ġabra p. I-4287, punt 158).
- 253 F’dan ir-rigward, l-Artikolu 81(1) KE jipprekludi kwalunkwe kuntatt dirett jew indirett bejn operaturi ekonomiċi ta’ natura jew li jinfluwenza l-aġir fis-suq ta’ kompetitur attwali jew potenzjali, jew inkella li jiżvela lil tali kompetitur l-aġir li l-operatur ekonomiku kkonċernat ikun iddeċieda li jadotta huwa stess fis-suq jew li huwa jipprevedi li jadotta fih, meta dawn il-kuntatti jkollhom l-għan jew l-effett li jirrestringu l-kompetizzjoni (sentenza *Heineken Nederland u Heineken vs Il-Kummissjoni*, punt 251 iktar ’il fuq, punt 47; ara wkoll, f’dan is-sens, is-sentenza *Il-Kummissjoni vs Anic Partecipazioni*, punt 252 iktar ’il fuq, punti 116 u 117).
- 254 Għalhekk, sabiex id-dhul mill-bejgħ magħmul mill-bejgħ tal-mikroxema’ jiġi inkluz fil-valur tal-bejgħ tal-partecipanti, il-Kummissjoni ma kinitx obligata li turi li matul il-laqgħat tekniċi kienu jiġu konkluzi ftehimiet dwar il-preżizzjoni tagħhom. Minn dan isegwi li l-argumenti tar-rikorrenti bbażati fuq l-allegata assenza ta’ ftehimiet f’dak li jirrigwarda l-iffissar tal-prezz tal-mikroxema’ u t-tqassim tal-klijenti fir-rigward ta’ dawn il-prodotti għandhom jiġu miċħuda bħala ineffettivi.

Fuq il-provi dokumentali dwar il-mikroxema’

- 255 Għandhom jiġu eżaminati l-provi dokumentali dwar il-mikroxema’, prodotti fid-deċiżjoni kkontestata, u fid-dokumentazzjoni li għaliha tagħmel riferiment l-imsemmija deċiżjoni u li giet ikkomunikata lir-rikorrenti matul il-proċedura amministrattiva.
- 256 L-ewwel nett, in-nota ta’ MOL dwar il-laqgħa teknika tal-24 ta’ Ġunju 1994 f’Budapest (l-Ungerija), li għaliha tagħmel riferiment il-Kummissjoni fin-noti ta’ qiegħ il-paġna relatati mal-premessa 132 tad-deċiżjoni kkontestata, issemmi, taht it-titolu “Repsol”:

“bejgħ: 60 000 t [20 000 t importazzjonijiet]

Cepsa/Elf 15-2000 t inkl. 3 000 t mikro

ERT xema’ ratba biss 15 000 tu”

257 Dawn l-indikazzjonijiet, li ma ġewx riprodotti fid-deċiżjoni kkontestata, iżda kkomunikati lir-rikorrenti matul il-proċedura amministrattiva, huma xhieda tal-fatt li l-parteciċipanti indikaw it-tunnellaġġi ta' xema' tal-paraffin, inkluża l-mikroxema', mibjugħa jew li kellha tinbiegħ lid-diversi klijenti, bil-għan tat-tqassim tas-swieg u tal-klijenti.

258 It-tieni nett, in-nota ta' MOL dwar il-laqgħa teknika tat-30 u tal-31 ta' Ottubru 1997 f'Hamburg, iċċitata fil-premessa 145 tad-deċiżjoni kkontestata, tindika:

“Nuqqas ta' kwantità 50/52 mikro -> Repsol Mobil Agip

[...]

mikroxema' – prezz Franciż 1500-1600 zieda 10 %”

259 It-tielet nett, in-nota ta' MOL dwar il-laqgħa tal-5 u tas-6 ta' Mejju 1998 f'Budapest, li għaliha tagħmel riferiment il-Kummissjoni f'nota ta' qiegħ il-paġna relatata mal-premessa 147 tad-deċiżjoni kkontestata, tindika:

“Total – [mhux legġibbli] 5 500 – 6 500 mikro [viskożita] 14-15 [;] lil Cepsa 4900 emu [mhux legġibbli] + 4 % Total/E”

260 Anki fid-dawl tal-provi l-oħra msemmija mill-Kummissjoni fil-premessa 147 tad-deċiżjoni kkontestata, dawn id-diversi noti huma xhieda tal-fatt li l-parteciċipanti indikaw it-tunnellaġġi ta' xema' tal-paraffin, inkluża l-mikroxema', mibjugħa jew li kellha tinbiegħ lid-diversi klijenti, bil-għan tat-tqassim tas-swieg u tal-klijenti.

261 Ir-raba' nett, in-nota ta' MOL dwar il-laqgħa tat-13 u tal-14 ta' April 1999 f'München (il-Ġermanja), iċċitata fil-premessa 153 tad-deċiżjoni kkontestata, tinkludi tabella li kolonna sħiħa tagħha hija intitolata “Mikro”. L-indikazzjonijiet dwar il-kolonna l-oħra, li jikklassifikaw it-tipi l-oħra tax-xema' tal-paraffin skont il-punt ta' tidwib tagħhom, ma jhallu ebda dubju dwar il-fatt li s-sugġett kien il-mikroxema'.

262 Il-ħames nett, rapport tal-laqgħa “Blauer Salon” ta' Sasol dwar il-laqgħa tas-26 u tas-27 ta' Ġunju 2001 f'Pariġi (Franza), iċċitat fil-premessa 163 tad-deċiżjoni kkontestata, jinkludi l-indikazzjonijiet li ġejjin:

“F'Lulju: annullament tal-prezzijiet tal-klijenti speċjali (= dawk li ma jixtrux jew li xtraw ftit ħafna s-sena li għaddiet/baġit) mill-iktar fiss possibbli, per eżempju 30 ġurnata. Obbjettiv: iffissar ta' punt ta' riferiment!

Fl-aħħar ta' Awwissu[:] annullament tal-prezzijiet kollha fit-30/9.01

Fl-1/10.01 + EUR 7,-

Injam/emulsion + kawċú/tyres = iktar tard

Jekk il-klijenti jistaqsu dwar it-tendenza tal-prezzijiet għat-tieni nofs tas-sena:

It-tendenza hija lejn zieda fil-prezzijiet għaliex iċ-ċifri baġitarji kollha, per eż. iż-żejt mhux maħdum b'\$ 25,- / Rata tal-kambju mad-Dollaru ta' DM 2, inqabżu b'mod sinjifikattiv. Barra minn hekk, il-mikroxema' + madwar 30 %/ paraffin ta' kwalità superjuri rari ħafna u li jswa ħafna flus.”

263 Dawn l-indikazzjonijiet juru, minn naħa, li l-parteciċipanti fl-akkordju kkunsidraw li ż-żidiet fil-prezzijiet tat-tipi kollha ta' xema' tal-paraffin kienu marbuta ma' xulxin u, min-naħa l-oħra, li huma kienu wkoll fasslu ġustifikazzjonijiet fir-rigward ta' dawn iż-żidiet fil-konfront tal-klijenti.

- 264 Is-sitt nett, nota miktuba bl-idejn li nstabet għand Total dwar il-laqgħa tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004, iċċitata fil-premessa 174 tad-deċiżjoni kkontestata, issemmi "1 ta' Lulju – [...] + Mikroxema': 25 -> 50 \$ /T". Għalhekk, din hija traċċa diretta li tagħmel riferiment għal deċiżjoni, jekk mhux saħansitra għal ftehim, dwar il-prezzijiet tal-mikroxema'.
- 265 Kif imfakkar fil-punt 222 iktar 'il fuq, kull prova prodotta mill-Kummissjoni ma għandhiex neċessarjament tissodisfa kriterji ta' preċiżjoni u ta' qbil għal kull element tal-ksur. Huwa biżżejjed li s-sensjela ta' indizji invokata mill-istituzzjoni tal-Unjoni, evalwata globalment, tissodisfa dan ir-rekwiżit.
- 266 Barra minn hekk, fid-dawl tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 230 iktar 'il fuq, ma jistax jiġi rikjest mill-Kummissjoni li tipproduċi provi li juru b'mod esplicitu kuntatt bejn l-operaturi kkonċernati. L-elementi frammentarji u mifruxa li hija jista' jkollha għad-dispożizzjoni tagħha għandhom, f'kull każ, ikunu jistgħu jiġu kkompletati b'deduzzjonijiet li jippermettu r-rikostruzzjoni taċ-ċirkustanzi rilevanti.
- 267 Barra minn hekk, in-noti ta' MOL thejjew matul il-laqgħat mill-persuna li kienet assistiet għalihom u l-kontenut tagħhom huwa strutturat u relattivament iddettaljat. Għalhekk, il-valur probatorju ta' dawn in-noti huwa għoli ħafna. F'dak li jirrigwarda r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon" ta' Sasol, dawn huma dokumenti taż-żmien ta' meta seħħew il-fatti u ġew redatti *in tempore non suspecto*, jiġifieri ftit wara kull laqgħa teknika. Anki jekk il-persuna li kitbithom ma kinitx preżenti għal-laqgħat tekniċi, hija bbażat ruħha fuq l-informazzjoni miksuba minn partecipant. Għalhekk, il-valur probatorju ta' dawn ir-rapporti huwa wkoll għoli.
- 268 Fid-dawl tal-provi kollha miġbura mill-Kummissjoni, għandu bilfors jiġi kkonstatat li l-prezzijiet, il-volumi prodotti u informazzjoni oħra kummerċjalment sensitiva dwar il-mikroxema', kif ukoll il-volumi ta' mikroxema' mibjugħa jew li kellhom jinbiegħu lill-klijenti, kienu diskussi matul il-laqgħat tekniċi.

Fuq l-argumenti l-oħra tar-rikorrenti

- 269 Ir-rikorrenti jqisu li l-prezzijiet tax-xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata (prodotti li kienu s-sugġett tal-ftehimiet inkwistjoni) ma servewx "bħala bażi għall-prezz" [traduzzjoni mhux ufficjali] tal-mikroxema' bħala "prodotti ta' kwalità superjuri jew inferjuri" [traduzzjoni mhux ufficjali] fis-sens tal-punt 13 tal-linji gwida tal-2006, b'tali mod li l-prezzijiet tagħhom ma setgħux ikunu influwenzati mill-ftehimiet dwar il-prezzijiet tax-xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata. Fil-fatt, il-mikroxema' (b'kuntrastrast mat-taħlit ta' xema' jew max-xema' speċjalizzata) ma hijiex immanifatturata minn xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata. Il-mikroxema' lanqas biss ma fiha l-istess materji primi bħax-xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata. Filwaqt li dawn tal-aħħar jinħadmu minn żejt mhux maħdum ħafif, il-mikroxema' hija mmanifatturata minn bażi lubrifikanti b'viskożità għolja. Il-materja prima tal-mikroxema' u l-mikroxema' nnifisha huma nettament differenti mix-xema' ratba u mix-xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata. Dawn l-elementi kollha ngabu għall-attenzjoni tal-Kummissjoni b'mod dettaljat fil-paġni 2 sa 4 tat-talba għal klemenza ta' Sasol.
- 270 Fl-aħħar nett, ir-rikorrenti jagħmlu riferiment għat-tabella li tinsab fir-risposta tagħhom għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet. Minnha jirrizulta li l-andament tal-prezz tax-xema' tal-paraffin nofsha raffinata u dak tal-prezz tax-xema' totalment raffinata żviluppaw b'mod li jixxiebah ħafna, filwaqt li l-prezzijiet tal-mikroxema' kienu "iktar irregolari". Għalhekk, il-prezz tal-mikroxema' ma jiddependix mis-suq tax-xema' tal-paraffin totalment raffinata u nofsha raffinata, b'tali mod li l-Kummissjoni ma kellhiex id-dritt li tiegħu inkunsiderazzjoni l-bejgħ tal-mikroxema' ta' Sasol sabiex tikkalkola l-ammont bażiku tal-multa.

- 271 Fir-rigward tal-karatteristiċi differenti tal-mikroxema' meta mqabbla max-xema' tal-paraffin l-oħra, għandu jiġi osservat li, skont il-ġurisprudenza, il-fatt li l-prodotti sugġetti għall-kartell eventwalment ikun jappartjenu għal diversi swieq ta' prodotti ma jaffettwax il-legalità tad-deċiżjoni kkontestata meta l-Kummissjoni jkollha provi materjali li juru li l-attivitajiet antikompetittivi kienu jikkonċernaw direttament jew indirettament il-prodotti kollha kkonċernati mid-deċiżjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Ġunju 2005, Tokai Carbon *et vs* Il-Kummissjoni, T-71/03, T-74/03, T-87/03 u T-91/03, mhux ippubblikata fil-Ġabra, iktar 'il quddiem is-"sentenza Tokai II", punt 90).
- 272 Fid-dawl tad-dimostrazzjoni diretta dwar l-eżistenza ta' diskussjonijiet dwar il-prezzijiet u d-data kummerċjali sensitiva relatata mal-mikroxema', kif ukoll dwar it-tqassim tas-swieq fir-rigward tal-mikroxema' (ara l-punti 255 *et seq*), għandu jiġi kkunsidrat li dawn l-argumenti tar-rikorrenti ma jistgħux jinvalidaw l-approċċ tal-Kummissjoni, li jiehu inkunsiderazzjoni d-dhul mill-bejgħ li jirriżulta mill-bejgħ tal-mikroxema' fil-kuntest tal-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa.
- 273 Fl-aħħar nett, ir-rikorrenti jsostnu li huma għandhom il-kapaċitajiet biex jipproduċu xema' tal-paraffin minn xema' ratba, iżda li ma għandhomx kapaċitajiet biex jipproduċu l-mikroxema' minn bażijiet lubrifikanti b'viskożità għolja. Għalhekk, Sasol innifisha hija xerrej tal-mikroxema' u, konsewwentement, ma kellha l-ebda interess li l-prezz tagħha jogħla.
- 274 Dan l-argument ma jistax jiġi aċċettat.
- 275 L-ewwel nett, għandu jiġi osservat li mill-proċess jirriżulta li l-prezzijiet artifiċjalment għolja tax-xema' ratba ma kinux japplikaw għall-provvisti reċiproċi ta' dan il-prodott bejn il-parteciċipanti fl-akkordju. Barra minn hekk, bi twegiba għal mistoqsija bil-miktub tal-Qorti Ġenerali, ir-rikorrenti pprovdew data ddettaljata dwar il-volumi tal-mikroxema' li huma xtraw jew bieghu bejn l-2002 u l-2005 u espressi kemm f'EUR kif ukoll f'tunnellati. Minn din id-data jirriżulta li l-prezz tal-bejgħ mill-ġdid tagħhom kien medjament 63.7 % oghla mill-prezz li bih huma xtraw il-mikroxema'. Għalhekk, huwa raġonevoli li jiġi preżunt li l-prezzijiet artifiċjali li jirriżultaw mill-akkordju lanqas ma kienu japplikaw għall-provvisti reċiproċi tal-mikroxema' bejn il-parteciċipanti fl-akkordju, l-istess bħal fil-każ tax-xema' ratba. Għalhekk, għalkemm Sasol nnifisha ma kinitx tipproduċi l-mikroxema', hija setgħet tapproffitta ruhha b'mod sħiħ mill-effetti tal-akkordju fuq il-prezz tal-mikroxema', peress li hija setgħet tiksibha mingħand produtture li kienu jipparteċipaw fl-akkordju jew minn sorsi oħra bi prezz korrispondenti għal prezz kompetittiv u tbighha bil-prezzijiet artifiċjalment għolja li jirriżultaw mill-akkordju.
- 276 Għalhekk, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar 'il fuq, għandu jiġi deċiż li l-Kummissjoni ma wettqitx żbalji meta inkludiet il-bejgħ tal-mikroxema' fil-valur tal-bejgħ.
- 277 Konsewwentement, it-tieni parti tar-raba' motiv għandha tiġi miċhuda.

Fuq it-tielet parti, ibbażata fuq żbalji li jivvizzjaw il-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa f'dak li jirrigwarda x-xema' ratba

- 278 Ir-rikorrenti jsostnu li fid-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni identifikat biss laqgħa teknika waħda li matulha kien issemma l-bejgħ tax-xema' ratba lil klijenti finali u li hija lanqas biss ma ddikjarat fermament li Sasol kienet ipparteċipat għall-imsemmija laqgħa. Għalhekk, il-gravità tal-ksur relatat max-xema' ratba mibjugħa lil klijenti finali fis-suq Ġermaniż ma tistax tiġġustifika rata ta' 15 % tal-valur tal-bejgħ. Bl-istess mod, il-Kummissjoni wettqet żball inkwantu hija pprezumiet li l-ksur kien dam għaddej sitt snin u sitt xhur.

Dwar il-parteciċipazzjoni tar-rikorrenti fil-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba bejn it-30 ta' Ottubru 1997 u t-12 ta' Mejju 2004

279 Fil-premessa 288 tad-deċiżjoni kkontestata l-kummissjoni ddikjarat dan li ġej:

“Kemm Sasol kif ukoll Shell espressament jammettu li l-prezzijiet tax-xema' ratba kienu s-sugġett ta' diskussjonijiet bejn il-kompetituri, b'mod speċjali lejn l-aħħar tas-snin disgħin, u pprovdew dettalji dwar ċerti kuntatti inkwistjoni (ara wkoll il-premessa 112). Matul il-laqgħa li nżammet fit-30 u fil-31 ta' Ottubru 1997 (ara l-premessa 145), diskussjonijiet dwar ix-xema' ratba tal-inqas laqqgħu lil ENI, H&R/Tudapetrol, MOL, Repsol, Sasol, Dea (wara l-2002, Shell) u Total, li [...] qablu li jżidu l-prezzijiet. Il-preżenza ta' Shell u ta' Total ġiet stabbilita f'minn tal-inqas laqgħa waħda speċifikament iddedikata għax-xema' ratba, dik tat-8 u tad-9 ta' Marzu 1999 (ara l-premessa 152). Sasol u ExxonMobil ma jiċhdux il-preżenza tagħhom f'din il-laqgħa fit-tweġiba tagħhom għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, u l-preżenza tagħhom tidher effettivament probabbli fid-dawl ta' nota miktuba bl-idejn fuq messagg elettroniku intern ta' Shell mibgħut l-għada u li jirreferi għall-'produtturi kollha'. Sasol, Shell u Total kienu wkoll rappreżentati f'laqgħa teknika tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004 (ara l-premessa 174) li matulha ġie konkluz ftehim dwar il-prezz tax-xema' ratba. Il-Kummissjoni ssemmi barra minn hekk li x-xema' ratba kienet is-sugġett ta' diskussjonijiet matul ċerti laqgħat tekniċi, li sehħew fil-preżenza ta' ExxonMobil, Sasol, Shell u Total. ExxonMobil ammettiet li pparteciċipat f'dawn id-diskussjonijiet bejn l-1993 u l-1996. ExxonMobil ammettiet ukoll li [T. H.], rappreżentant ta' ExxonMobil, ipparteciċipa f'diskussjonijiet fuq ix-xema' ratba fisem produtturi ta' particle boards fil-parti Ġermanofonika tal-Ewropea bejn l-1999 u l-2001 u tikkonferma b'mod ġenerali li ġew organizzati dikussjonijiet fil-kuntest ta' ftehimiet tal-akkordju dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali. Bl-istess mod Total tinnota li sehħew diskussjonijiet dwar iż-żieda fil-prezzijiet tax-xema' ratba. Shell u ExxonMobil jikkonfermaw ukoll li laqgħat dwar ix-xema' ratba kienu sehħew lil hinn mil-laqgħat tekniċi. Ghalkemm ENI, H&R-Tudapetrol, MOL u Repsol kienu wkoll rappreżentati f'ċerti minn dawn il-laqgħat, il-Kummissjoni tqis li l-provi disponibbli ma humiex biżżejjed biex dawn l-imprizi jinżammu responsabbli għall-ksur dwar ix-xema' ratba. Barra minn hekk, għalkemm ċerti provi jidhru li jaqblu ma' perijodi u ma' swieq oħra, il-Kummissjoni tqis li l-provi disponibbli jippermettu biss li jiġi konkluz ksur dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali fis-suq Ġermaniż fis-snin 1997 sal-2004.” [traduzzjoni mhux ufficjali]

280 Barra minn hekk, fil-premessa 112 tad-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ddikjarat dan li ġej:

“Il-kwistjoni tax-xema' ratba ġiet diskussa f'ċerti laqgħat tekniċi [nota ta' qiegħ il-pagna: premessi 144, 145, 152, 157, 174 u 175 tad-deċiżjoni kkontestata]. Barra minn hekk, ftehimiet dwar ix-xema' ratba mibjugħa lil klijenti finali fis-suq Ġermaniż ġew konkluzi minn tal-inqas darba lil hinn mil-laqgħat tekniċi meta r-rappreżentanti ta' Shell, Sasol, ExxonMobil u Total, u forsi oħrajn, iltaqgħu u approfondew id-diskussjoni dwar ix-xema' ratba, jiġifieri fi kliem ieħor, iffissaw il-prezzijiet u skambjaw informazzjoni sensittiva fuq il-pjan kummerċjali. Perezempju, huwa ppruvat li tali laqgħa sehħet f'Düsseldorf fit-8 u fid-9 ta' Marzu 1999. Il-persuni li jirrappreżentaw l-imprizi matul il-laqgħa speċifika ddedikata għax-xema' ratba kienu, fil-parti l-kbira tal-imprizi, l-istess bħal dawk li kienu jattendu għall-laqgħat tekniċi, bl-eċċezzjoni ta' Total.” [traduzzjoni mhux ufficjali]

281 Għandu jiġi osservat li l-premessi 144, 145, 152, 157, 174 u 175 tad-deċiżjoni kkontestata jirrigwardaw rispettivament il-laqgħat tad-19 u tal-20 ta' Ġunju 1997, tat-30 u tal-31 ta' Ottubru 1997, tat-8 u tad-9 ta' Marzu 1999, tat-3 u tal-4 ta' Frar 2000, tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004 u tat-3 u tal-4 ta' Awwissu 2004.

282 Fid-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ġġustifikat id-deċiżjoni tagħha li tistabbilixxix l-eżistenza ta' Prattiki antikompetittivi għax-xema' ratba biss f'dak li jirrigwarda l-bejgħ lil klijenti finali fil-Ġermanja b'dan il-mod:

“[...]”

- (289) Il-Kummissjoni tqis barra minn hekk li dawn id-diskussjonijiet ittrattaw biss ix-xema' ratba mibjugħa minn imprizi marbuta lill-klijenti finali bħall-produtturi ta' particle boards u mhux, pereżempju, ix-xema' tal-paraffin. Ghalkemm id-dikjarazzjonijiet tal-imprizi spiss ma jistabbilixxu l-ebda distinzjoni bejn l-użu differenti tax-xema' ratba, il-messaġġ elettroniku msemmi fil-premessa 152 [dwar il-laqgħa f'Düsseldorf tat-8 u tad-9 ta' Marzu 1999] isemmi esklużivament ix-xema' ratba mibjugħa lill-produtturi ta' particle boards. Konsegwentement, il-Kummissjoni tqis li hemm dubju dwar il-kwistjoni ta' jekk il-bejgħ tax-xema' ratba lil klijenti oħra li ma humiex il-klijenti finali kienx is-sugġett tal-ksur u ser tillimita l-konklużjonijiet tagħha għax-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali. Dawn il-kunsiderazzjonijiet huma kkonfermati minn Shell u ExxonMobil.
- (290) Il-provi disponibbli jagħtu x'jifhem li d-diskussjonijiet okkażjonali dwar ix-xema' ratba kienu essenzjalment jirrigwardaw is-suq Ġermaniż. ExxonMobil, Sasol, Shell u Total kollha jbiegħu xema' ratba fis-suq Ġermaniż u l-laqgħat li fihom giet diskussa x-xema' ratba seħħew fil-Ġermanja. Il-Kummissjoni tqis li ma hemmx biżżejjed indikazzjonijiet li jippermettu li jiġi konkluż li l-ftehimiet applikabbli għax-xema' ratba kienu jirrigwardaw ukoll ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali ta' pajjizi oħra.
- (291) Il-Kummissjoni tqis li l-ksur, sa fejn jirrigwarda x-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali fis-suq Ġermaniż, beda matul il-laqgħa tat-30 u tal-31 ta' Ottubru 1997 u ntemm matul il-laqgħa tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004.
- (292) Il-Kummissjoni tqis konsegwentement li d-diskussjonijiet dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali fis-suq Ġermaniż jagħtu lok għal ftehim u/jew Prattiki miftiehma fis-sens tal-Artikolu 81 [KE] u tal-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE. Din il-konklużjoni hija bbażata fuq id-dikjarazzjonijiet indipendenti u konkordanti ta' Shell u ta' Sasol, sostnuti mid-dikjarazzjonijiet ta' ExxonMobil u ta' Total. Din il-konklużjoni hija kkonfermata mill-provi bil-miktub." [traduzzjoni mhux uffiċjali]
- 283 L-ewwel nett, f'dak li jirrigwarda l-laqgħa tat-30 u tal-31 ta' Ottubru 1997, li għaliha kienet preżenti Sasol, il-Kummissjoni tibbaża ruħha, fil-premessa 145 tad-deċiżjoni kkontestata, fuq nota ta' MOL li tinkludi l-kliem "slack wax: DM 550 -> 600". Barra minn hekk din in-nota tinkludi indikazzjonijiet iddettaljati dwar iż-żidiet fil-prezzijiet tax-xema' tal-paraffin, fejn tispeċifika ċ-ċifri u d-dati previsti għall-implementazzjoni taż-żidiet minn kull produttur membru tal-akkordju.
- 284 Minn dan il-Kummissjoni ddeduciet li "peress li l-linja 'Żieda fil-prezzijiet f'Jannar' [kienet] tirreferi għall-futur, din in-nota [kienet] tikkonferma li l-imprizi parteċipanti [kienu] ftiehm u dwar strategija biex jarmonizzaw u jzidu l-prezzijiet" [traduzzjoni mhux uffiċjali] u li "[n]-nota [kienet] tikkonċerna kemm ix-xema' tal-paraffin kif ukoll ix-xema' ratba" [traduzzjoni mhux uffiċjali].
- 285 Ir-rikorrenti jsostnu li n-nota tikkonċerna x-xema' ratba pprovduta lill-membri tal-akkordju sabiex tiġi prodotta x-xema' tal-paraffin.
- 286 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li, skont id-dikjarazzjonijiet tal-partiċipanti fl-akkordju, il-prezzijiet tax-xema' ratba, sa fejn din kienet is-sugġett ta' provvisti reċiproci bejn il-partiċipanti, ma kinux is-sugġett tal-laqgħat tekniċi iżda kienu jiġu stabbiliti permezz tan-negożjati bilaterali bejn l-imprizi. Għalhekk, dan l-argument għandu jiġi miċhud.
- 287 Wara dan, ir-rikorrenti josservaw li MOL ma kinitx tipprovdi xema' ratba lill-klijenti Ġermaniżi, b'tali mod li n-nota ma tikkonċernax il-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba. Iktar minn hekk, minn dawn l-indikazzjonijiet ma jistax jiġi dedott li kien gie konkluż ftehim dwar il-prezzijiet.

288 Għandu jiġi osservat li dawn l-argumenti huma irrilevanti, peress li l-iffissar tal-prezz ġeneralment japplika għall-klijenti kollha, inkluż, bħal f'dan il-każ, għall-klijenti finali Ġermaniżi. Barra minn hekk, il-Kummissjoni spjegat ir-raġunijiet għaliex hija kienet iddeċidiet li tillimita l-portata tal-prattiki antikompetittivi dwar ix-xema' ratba għall-bejgħ lill-klijenti finali Ġermaniżi fil-premessi 289 sa 292 tad-deċiżjoni kkontestata, riprodotti fil-punt 282 iktar 'il fuq. Ir-rikorrenti ma pprezentawx argumenti dwar dawn is-siltiet tad-deċiżjoni kkontestata.

289 Barra minn hekk, il-Kummissjoni akkużat lir-rikorrenti bi ksur kumpless, li jikkonsisti fi "ftehimiet u/jew Prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] b'tali mod li ma huwiex meħtieġ li jintwera li kien ġie konkluż ftehim fuq il-prezzijiet partikolari.

290 Fl-aħħar nett, ir-rikorrenti jsostnu li r-rapport tal-laqqgħa "Blauer Salon" dwar din il-laqqgħa teknika ma jsemmix diskussjonijiet dwar ix-xema' ratba.

291 F'dan ir-rigward, huwa biżżejjed li jifakkar li, skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 230 iktar 'il fuq, l-elementi frammentarji u mifruxa li l-Kummissjoni jista' jkollha għad-dispożizzjoni tagħha għandhom, f'kull każ, ikunu jistgħu jiġu kkompletati b'deduzzjonijiet li jippermettu r-rikostruzzjoni taċ-ċirkustanzi rilevanti, u l-evalwazzjoni tikkonċerna l-provi kollha aċċessibbli. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tistax tiġi raġonevolment meħtieġa li tipprova kull dettall tal-ksur permezz ta' diversi provi dokumentali konkordanti.

292 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni kienet iġġustifikata meta ddeċidiet li n-nota ta' MOL dwar din il-laqqgħa teknika, b'mod partikolari fid-dawl tad-dikjarazzjonijiet tal-partecipanti, kienet tiffirma parti mill-kumpless ta' provi li juru li kien hemm "ftehimiet u/jew Prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali Ġermaniżi.

293 It-tieni nett, f'dak li jirrigwarda l-laqqgħa tat-8 u tad-9 ta' Marzu 1999, imsemmija fil-premessa 152 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ddikjarat dan li ġej:

"Shell tipprezenta nota li skontha nkitbet bl-idejn minn [S. R.] sabiex jipprepara din il-laqqgħa. Din tispjega l-aħħar linja tan-nota li tindika '8/9.3.99 PM - particle board'. Shell tiddikjara li 'PM' tfisser 'paraffin Mafia' [(mafja tal-paraffin)], l-isem li Shell kienet tagħti lill-imprizi li kienu normalment jippartecipaw għal-laqqgħat tekniċi. In-nota għandha d-data ta' meta nżammet il-laqqgħa, u dan il-fatt jagħmel l-ispejgazzjoni ta' Shell fuq in-nota prodotta bi thejjiya għal-laqqgħa plawzibbli u koerenti mal-provi l-oħra. In-nota ta' [S. R.] turi li huwa kien qed jistenna li r-rappreżentanti tad-diversi impiżi jiskambjaw informazzjoni dwar il-provista ta' xema' ratba lil ċerti klijenti kbar. L-għada ta' din il-laqqgħa, [S. R.] baġhat messaggġ elettroniku lis-superjur tiegħu, [S. T.], fejn iddikjara li [waħda mill-partecipanti] kellha l-intenzjoni li żżid il-prezzijiet tagħha tax-xema' ratba użata fis-settur tal-particle boards bi 8 sa 10 % mill-1 ta' Ġunju 1999. Nota miktuba bl-idejn dwar dan il-messaggġ tindika li 'l-produtturi kollha jhossu l-htieġa li jżiedu (il-prezzijiet)'. Dan juri li r-rappreżentanti tal-kumpanniji matul il-laqqgħa kienu qablu biex iżiedu l-prezzijiet tax-xema' ratba fl-industrija tal-particle boards u li [waħda mill-partecipanti] kienet ser timplimenta dan il-ftehim minn Ġunju 1999. Ir-riferiment għall-'produtturi kollha' juri wkoll li l-impiżi l-oħra, minbarra Total et Shell, kienu x'aktarx ippartecipaw għal-laqqgħa."

294 Skont il-premessa 151 tad-deċiżjoni kkontestata, Sasol ma teskludix il-preżenza tagħha f'din il-laqqgħa.

295 Bl-istess mod, skont il-premessa 152 tad-deċiżjoni kkontestata, ExxonMobil ma tiċhadx li ppartecipat u tammetti li r-rappreżentant tagħha pparticipa għal xi diskussjonijiet multilaterali ma' Sasol, Shell/Dea u Total iddikati speċifikament għax-xema' ratba intiza għall-produtturi tal-particle boards fil-parti Ġermanofonika tal-Ewropea, "jista' jkun bejn l-1999 u l-2001" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

296 Il-Qorti Ġenerali tikkonstata li d-dikjarazzjonijiet ta' ExxonMobil u ta' Shell, kif ukoll in-nota ta' Shell, iċċitati fil-premessi 151 u 152 tad-deċiżjoni kkontestata, jiffurmaw parti mill-kumpless ta' provi li minnu l-Qorti Ġenerali tista' tiddeđu li Sasol kienet ipparteċipat, matul il-perijodu 1999 sa 2001, għal minn tal-inqas laqgħa waħda li kienet tirrigwarda "ftehimiet u/jew prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] dwar l-iffissar tal-prezz tax-xema' ratba intiża għal klijenti finali Ġermaniżi.

297 It-tielet nett, fir-rigward tal-laqgħa teknika tas-17 u tat-18 ta' Diċembru 2002 li għaliha kienet preżenti Sasol, fil-premessa 168 tad-deċiżjoni kkontestata u waqt li kienet qed teżamina nota ta' Total, il-Kummissjoni għamlet il-konstatazzjonijiet li ġejjin:

"Hemm ukoll grafika bid-data intitolata 'Suq Ewropew' li giet iddistribwita matul il-laqgħa. Il-kopja li nstabet għand Total fiha noti miktuba bl-idejn li juru li matul il-laqgħa kienu ġew diskussi ċ-ċifri. Din in-nota tinkludi wkoll kummenti oħra miktuba bl-idejn li jindikaw, fost l-oħrajn: 'Manutenzjoni f'Marzu għand Petrogal. Ix-xema' ratba taht l-EUR 500. Sitwazzjoni ta' manutenzjoni ta' tliet gimgħat f'Lulju għand MOL.' Dan juri li matul din il-laqgħa kien hemm diskussjonijiet dwar il-prezz tax-xema' ratba." [traduzzjoni mhux uffiċjali]

298 Għandu jiġi osservat li r-rikorrenti ma jressqu l-ebda argument f'dak li jirrigwarda s-siltiet inkwistjoni tad-deċiżjoni kkontestata.

299 Għalhekk, l-imsemmija grafika misjuba għand Total tiffurma parti mill-kumpless ta' provi li juru li kien hemm "ftehimiet u/jew prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] dwar l-iffissar tal-prezz tax-xema' ratba intiża għall-klijenti finali Ġermaniżi.

300 Ir-raba' nett, fir-rigward tal-laqgħa tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004 li għaliha kienet preżenti Sasol, il-Kummissjoni ssemmi, fil-premessa 174 tad-deċiżjoni kkontestata, nota miktuba bl-idejn misjuba għand Total u li fiha l-indikazzjonijiet li ġejjin:

"-> Sasol 40 €/50 \$. – Fl-aħħar ta' Lulju.

-> Mer: 38 - 28.

-> l-1 ta' Lulju

+ FRP: 70 -> 6000 €/T

+ Tealights: 50 -> 500 €/T

+ Mikroxema': 25 -> 50 \$/T

[...]

-> 40 €/T xema' ratba."

301 Skont il-premessa 174 tad-deċiżjoni kkontestata, "l-aħħar linja tindika li kienet giet ukoll miftiehma żieda fil-prezz għax-xema' ratba" [traduzzjoni mhux uffiċjali] u, "mill-kuntest ġenerali tan-nota jirriżulta li vlegġa qabel il-prezz tindika l-eżistenza ta' strategija miftiehma għall-futur, jiġifieri li hemm pjan biex jizdied il-prezz" [traduzzjoni mhux uffiċjali]».

302 Skont ir-rikorrenti, ma hemm xejn li jindika li din is-silta kienet effettivament tirrigwarda ftehim dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali fil-Ġermanja. Ebda waħda mill-imprizi l-oħra li pparteċipaw għal-laqgħa tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004 ma semmiet il-konklużjoni ta' tali ftehim. Barra minn hekk,

- peress li ExxonMobil, li hija waħda mill-ikbar bejjiegħa tax-xema' ratba lill-klijenti finali, ma tidhirx fost l-impriża li pparteċipaw elenkati fil-punt 174 tad-deċiżjoni, ma huwiex probabbli wisq li l-kwistjoni tax-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali kienet giet diskussa matul din il-laqgħa.
- 303 Dawn l-argumenti għandhom jiġu miċħuda abbażi tal-kunsiderazzjonijiet diġà esposti fil-punti 289 sa 291 iktar 'il fuq u għandu jiġi kkunsidrat li n-nota inkwistjoni tiffirma parti mill-kumpless ta' provi li juru li kien hemm "ftehimiet u/jew Prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali Germaniżi.
- 304 Fil-qosor, għandu jiġi deċiż li l-Kummissjoni gābret flimkien kumpless ta' provi dokumentali li juri li kien hemm "ftehimiet u/jew Prattiki miftiehma" [traduzzjoni mhux uffiċjali] dwar ix-xema' ratba mibjugħa lill-klijenti finali Germaniżi.
- 305 Madankollu, ir-rikorrenti jsostnu li dawn il-provi ma jurux l-eżistenza ta' ftehimiet konklużi ma' Sasol.
- 306 Fir-rigward ta' ftehimiet ta' natura antikompetittiva li, bħal f'din il-kawża, jimmanifestaw ruħhom matul il-laqgħat tal-impriża kompetituri, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li jkun hemm ksur tal-Artikolu 81 KE meta dawn il-laqgħat ikollhom bħala għan ir-restrizzjoni, il-prevenzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u jkunu għalhekk intiżi li jorganizzaw b'mod artifiċjali l-funzjonament tas-suq. F'każ bħal dan, huwa biżżejjed li l-Kummissjoni turi li l-impriża kkonċernata pparteċipat f'laqgħat li fihom ġew konklużi ftehimiet ta' natura antikompetittiva, sabiex il-parteeċipazzjoni tal-imsemmija impriża fl-akkordju tiġi ppruvata. Ladarba l-parteeċipazzjoni ftali laqgħat tkun giet stabbilita, hija din l-impriża li għandha tipproduċi indizji li jistgħu jstabilixxu li l-parteeċipazzjoni tagħha fl-imsemmija laqgħat kienet nieqsa minn kull intenzjoni antikompetittiva, billi turi li hija kienet indikat lill-kompetituri tagħha li hija kienet qed tipparteċipa f'dawn il-laqgħat b'perspettiva differenti minn tagħhom (sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, punt 230 iktar 'il fuq, punt 81, u tal-25 ta' Jannar 2007, Sumitomo Metal Industries u Nippon Steel vs Il-Kummissjoni, C-403/04 P u C-405/04 P, Ġabra p. I-729, punt 47).
- 307 Ir-raġuni wara dan il-prinċipju tad-dritt hija li, peress li pparteċipat fl-imsemmija laqgħa mingħajr ma tbiegħdet pubblikament mill-kontenut tagħha, l-impriża tat x'tifhem lill-parteeċipanti l-oħra li hija kienet qed taqbel ma' dak li gie deċiż fiha u li kienet ser timxi miegħu (sentenzi Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, punt 230 iktar 'il fuq, punt 82, u Sumitomo Metal Industries u Nippon Steel vs Il-Kummissjoni, punt 306 iktar 'il fuq, punt 48).
- 308 Għalhekk, il-preżenza tar-rikorrenti għal-laqgħat antikompetittivi u n-nuqqas tagħhom li jiddissoċjaw ruħhom fir-rigward tal-kontenut li jikkostitwixxi ksur jiġġustifika li l-Kummissjoni timputalhom dan il-ksur, mingħajr ma jkun meħtieġ li turi speċifikament li matul dawn il-laqgħat huma kkonkludew ftehimiet. Għalhekk, l-argument tar-rikorrenti f'dan ir-rigward huwa irrilevanti.
- 309 Fl-aħħar nett, ir-rikorrenti jsostnu li l-laqgħat tekniċi tat-30 u tal-31 ta' Ottubru 1997 u tal-11 u tat-12 ta' Mejju 2004 ma kinux iċċitati fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet bħala li kienu "laqgħat dwar ix-xema' ratba".
- 310 Dan l-argument ma jistax jiġi aċċettat. Fil-fatt, il-provi relatati mal-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba, iċċitati fid-deċiżjoni kkontestata, diġà kienu jinsabu fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet. Bl-istess mod, l-imsemmija dikjarazzjoni kienet tindika b'mod ċar li l-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba kienet imputata lir-rikorrenti.
- 311 Mill-kumpliment, għandu jiġi osservat li r-rikorrenti ma jikkontestawx il-konstatazzjoni tal-Kummissjoni li tgħid li l-prattiki relatati max-xema' tal-paraffin u dawk relatati max-xema' ratba jikkostitwixxu ksur wiehed, uniku u kontinwat. Għalhekk, il-provi relatati mal-prattiki li jkkonċernaw

ix-xema' ratba għandhom jiġu evalwati fil-kuntest tal-kumpless tal-provi miġbura mill-Kummissjoni u li jirrigwardaw il-ksur uniku. Dawn il-provi juru l-eżistenza ta' kuntatti kontinwati bejn l-impriżi li pparteċipaw fil-prattiki relatati max-xema' ratba.

312 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, għandha tiġi kkonfermata l-konstatazzjoni tad-deċiżjoni kkontestata li tgħid li r-rikorrenti pparteċipaw fil-parti dwar ix-xema' ratba tal-ksur kumpless, uniku u kontinwat, kif deskritt fid-deċiżjoni kkontestata, matul il-perijodu ta' bejn it-30 ta' Ottubru 1997 u t-12 ta' Mejju 2004.

313 Minn dan jirriżulta li l-Kummissjoni ma wettqitx żball meta hadet inkunsiderazzjoni, fil-kuntest tal-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa imposta fuq ir-rikorrenti, il-valur tal-bejgħ magħmul mill-provvista ta' xema' ratba u meta applikat koeffiċjent multiplikatur li jikkorrispondi għat-tul inkwistjoni.

Fuq in-natura sproporzjonata tal-koeffiċjent ta' 15 % applikat fuq id-dhul mill-bejgħ magħmul mill-bejgħ tax-xema' ratba

314 Ir-rikorrenti jakkużaw lill-Kummissjoni bi ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità, sa fejn din tal-aħħar ikkalkolat l-ammont tal-multa billi użat rata ta' 15 % fir-rigward tal-bejgħ tax-xema' ratba magħmul minn Sasol lill-klijenti finali fil-Ġermanja.

315 Skont il-ġurisprudenza, il-prinċipju ta' proporzjonalità jirrikjedi li l-atti tal-istituzzjonijiet ma jeċċedux il-limiti ta' dak li huwa xieraq u meħtieġ għat-twettiq tal-għanijiet legittimi li jridu jintlaħqu mil-legiżlazzjoni inkwistjoni, u dan bil-kundizzjoni li, meta jkun hemm possibbiltà ta' għażla bejn diversi mizuri xierqa, għandha tintgħazel l-inqas waħda restrittiva, u bil-kundizzjoni li l-inkonvenjenzi li jinholqu ma għandhomx ikunu sproporzjonati meta mqabbla mal-għanijiet intizi (sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-13 ta' Novembru 1990, Fedesa *et*, C-331/88, Ġabra p. I-4023, punt 13, u tal-5 ta' Mejju 1998, Ir-Renju Unit vs Il-Kummissjoni, C-180/96, Ġabra p. I-2265, punt 96; sentenza tal-Qorti Generali tat-12 ta' Settembru 2007, Prym u Prym Consumer vs Il-Kummissjoni, T-30/05, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 223)

316 Fil-kuntest tal-proċeduri mibdija mill-Kummissjoni sabiex tissanzjona l-ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni, l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' proporzjonalità timplika li l-multi ma għandhomx ikunu sproporzjonati fir-rigward tal-għanijiet li jridu jintlaħqu, jiġifieri fir-rigward tal-osservanza ta' dawn ir-regoli, u li l-ammont tal-multa imposta fuq l-impriża minhabba ksur fil-qasam tal-kompetizzjoni għandu jkun proporzjonat mal-ksur, evalwat fit-totalità tiegħu, billi jittieħdu inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, il-gravità u t-tul tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Prym u Prym Consumer vs Il-Kummissjoni, punt 315 iktar 'il fuq, punti 223 u 224, u l-ġurisprudenza ċċitata). B'mod partikolari, il-prinċipju ta' proporzjonalità jimplika li l-Kummissjoni għandha tiffissa l-ammont tal-multa proporzjonalment mal-elementi meħuda inkunsiderazzjoni sabiex tiġi evalwata l-gravità tal-ksur u li f'dan ir-rigward hija għandha tapplika dawn l-elementi b'mod koerenti u oġġettivament iġġustifikat (sentenzi tal-Qorti Generali tas-27 ta' Settembru 2006, Jungbunzlauer vs Il-Kummissjoni, T-43/02, Ġabra p. II-3435, punti 226 sa 228, u tat-28 ta' April 2010, Amann & Söhne u Cousin Filterie vs Il-Kummissjoni, T-446/05, Ġabra p. II-1255, punt 171).

317 Fl-ewwel lok, għandu jiġi osservat li l-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba kienet tikkonsisti b'mod partikolari f'attivitajiet kollużorji dwar l-iffissar tal-prezzijiet bejn kompetituri u għalhekk kienet taqa' taht il-kategorija tal-iktar ksur dannuż għall-kompetizzjoni libera.

318 Għalhekk, il-Qorti Ġenerali tikkunsidra li l-applikazzjoni tal-koeffiċjent ta' 15 % għall-valur tal-bejgħ tax-xema' ratba għall-finijiet tal-kalkolu tal-ammont tal-multa hija proporzjonata għall-gravità ta' din il-parti tal-ksur.

- 319 Fit-tieni lok, għandu jiġi enfasizzat li l-Kummissjoni ħadet inkunsiderazzjoni l-elementi rilevanti b'mod koerenti u oġġettivament iġġustifikat. Fil-fatt, il-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba taqa' taħt il-punt 23 tal-linji gwida tal-2006, li jikkonċerna l-iktar forom serji ta' ksur, li fil-konfront tagħhom l-applikazzjoni ta' koeffiċjent "fuq il-parti l-għolja tal-iskala", jiġifieri bejn 15 u 30 % tal-valur tal-bejgħ, hija generalment iġġustifikata. Billi ffissat il-koeffiċjent għal 15 % tal-valur tal-bejgħ tax-xema' ratba, il-Kummissjoni osservat bis-sħiħ l-imsemmija linji gwida, peress li hija għażlet l-iktar koeffiċjent baxx li seta jiġi applikat, skont ir-regoli ġenerali stabbiliti mil-linji gwida tal-2006, għall-ftehimiet jew prattiki miftiehma orizzontali intizi għall-iffissar tal-prezzijiet.
- 320 It-tielet nett, ir-rikorrenti madankollu jikkunsidraw li l-imsemmi koeffiċjent huwa sproporzjonat, fid-dawl tan-numru limitat ta' laqgħat u ta' parteċipanti, tal-portata limitata tal-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba, kif ukoll tas-sehem tas-suq relattivament żgħir miżmum mill-partiċipanti.
- 321 Fir-rigward tan-numru allegatament limitat ta' laqgħat li matulhom ġiet diskussa l-kwistjoni tax-xema' ratba, għandu jiġi kkonstatat li, kif jirriżulta mill-analiżi esposta fil-punti 283 sa 310 iktar 'il fuq, in-numru ta' laqgħat kien ħafna oġġla miż-żewġ laqgħat rikonoxxuti mir-rikorrenti. Iktar minn hekk, il-Kummissjoni stabbilixxiet suffiċjentement skont il-liġi l-partiċipazzjoni tar-rikorrenti fil-parti dwar ix-xema' ratba tal-ksur kumpless, uniku u kontinwat, kif deskritt fid-deċiżjoni kkontestata, matul il-perijodu ta' bejn it-30 ta' Ottubru 1997 u t-12 ta' Mejju 2004 (ara l-punt 312 iktar 'il fuq). Għalhekk, l-argument ibbażat fuq in-numru limitat ta' laqgħat dwar ix-xema' ratba għandu jiġi miċhud.
- 322 F'dak li jirrigwarda, minn naħa, il-portata limitata tal-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba sa fejn din tikkonċerna biss il-bejgħ lill-klijenti finali Ġermaniżi u, min-naħa l-oħra, is-sehem tas-suq allegatament limitat ta' Sasol, għandu jiġi osservat li dawn l-elementi diġà ttiehdu inkunsiderazzjoni fil-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa. Fil-fatt, kien biss id-dhul mill-bejgħ tal-impriza Sasol (li jirrifletti s-sehem tas-suq eżatt tagħha) magħmul mill-bejgħ lill-grupp ta' klijenti inkwistjoni (li jirrifletti l-portata limitata tal-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba) li ttiehed inkunsiderazzjoni fil-kontest tal-kalkolu tal-valur tal-bejgħ li għalih ġie sussegwentement applikat il-koeffiċjent ta' 15 % abbażi tal-gravità tal-ksur.
- 323 Għalhekk, dawn l-argumenti tar-rikorrenti għandhom jiġu miċhuda.
- 324 Ir-raba' nett, ir-rikorrenti jinvokaw il-fatt li huma ma jipproduċux xema' ratba.
- 325 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li l-prezzijiet artifiċjalment għolja tax-xema' ratba ma kinux japplikaw għall-provisti reċiproċi bejn il-partiċipanti. Għalhekk, minkejja l-fatt li Sasol nnifisha ma pproduċietx xema' ratba, hija setgħet tapprofitta mill-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba, peress li hija setgħet tixtriha bi prezz kompetittiv u terġa tbigħha lill-klijenti finali Ġermaniżi bil-prezzijiet artifiċjalment għolja li kienu jirriżultaw mill-akkordju.
- 326 Għalhekk, anki dan l-argument għandu jiġi miċhud.
- 327 Konsegwentement, il-Kummissjoni ma kisritx il-prinċipju ta' proporzjonalità meta għażlet bħala koeffiċjent multiplikatur ir-rata ta' 15 % tal-valur tal-bejgħ abbażi tal-gravità tal-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba.
- 328 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, dan l-ilment għandu jiġi miċhud u, konsegwentement, anki t-tielet parti tar-raba' motiv għandha tiġi miċhuda.

Fuq ir-raba' parti, ibbażata fuq l-assenza ta' determinazzjoni ddifferenzjata tal-ammont bażiku tal-multa skont id-diversi perijodi ta' parteċipazzjoni fl-akkordju mid-diversi kumpanniji

- 329 Ir-rikorrenti josservaw li, skont il-prassi deċiżjonali tal-Kummissjoni, meta diversi destinatariji jigu kkundannati jhallsu multi għal diversi perijodi ta' ksur, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-ammont bażiku tal-multa li għandha tiġi imposta billi tiddividi l-porzjon tal-imsemmi ammont bażiku kkalkolat skont il-bejgħ bin-numru tal-perijodi differenti.
- 330 Issa, f'dan il-każ, il-Kummissjoni applikat, abbażi tat-tul tal-ksur, koeffiċjent ta' 13 fir-rigward ta' Sasol Wax għall-perijodu kollu tal-ksur, minn naħa, u koeffiċjent ta' 10 għall-perijodi li għalihom ir-rikorrenti kollha tqiesu li huma responsabbli *in solidum*, min-naħa l-oħra, filwaqt li hadet inkunsiderazzjoni l-istess valur tal-bejgħ għal dawn id-diversi perijodi.
- 331 Il-Kummissjoni adottat dan l-approċċ mingħajr ma spjegat għaliex l-applikazzjoni tajba tar-regoli tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni kienet teħtieġ sanzjoni partikolarment harxa kontra grupp mill-Afrika t'Isfel ta' kumpanniji, għall-perijodi ta' ksur li matulhom l-imsemmi grupp kien kompletament assenti fl-Ewropa, f'dan il-każ matul il-perijodu Schumann, jew kien preżenti biss permezz ta' impriża kongunta, f'dan il-każ matul il-perijodu ta' impriża kongunta, filwaqt li l-Kummissjoni ma rat l-ebda raġuni għaliex Vara, il-kumpannija parent preċedenti ta' HOS, li kellha terz tal-kapital ta' Schumann Sasol, kellha tiġi ssanzjonata.
- 332 Billi għamlet dan, il-Kummissjoni kisret il-prinċipju ta' projbizzjoni ta' multi eċċessivi u ta' individwalità tal-pieni.
- 333 Preliminarjament, għandu jifakkar li, skont il-punt 6 tal-linji gwida tal-2006, il-fatt li l-valur tal-bejgħ relatat mal-ksur jiġi kkombinat mat-tul ta' dan tal-aħħar huwa meqjus bħala li jipprovdi valur ta' sostituzzjoni adatt sabiex tiġi riflessa l-importanza ekonomika tal-ksur kif ukoll sabiex jiġi rifless il-piż relattiv ta' kull impriża li tipparteċipa fil-ksur. Barra minn hekk, skont il-punt 13 tal-linji gwida tal-2006, sabiex jiġi ddeterminat l-ammont bażiku tal-multa li għandha tiġi imposta, il-Kummissjoni għandha tuża l-valur tal-bejgħ ta' beni jew servizzi, magħmul mill-impriża, relatat direttament jew indirettament mal-ksur, fis-settur ġeografiku kkonċernat fit-territorju taż-ŻEE.
- 334 Skont il-ġurisprudenza, sa fejn wiehded għandu jibbaża ruħu fuq id-dhul mill-bejgħ tal-impriži involuti fl-istess ksur sabiex jiġu stabbiliti l-proporzjonijiet bejn il-multi li għandhom jiġu imposti, il-perijodu li għandu jittiehed inkunsiderazzjoni għandu jkun limitat b'mod li ċ-ċifri miksuba jkunu l-iktar paragunabbli possibbli. Minn dan jirriżulta li impriża speċifika ma tistax teħtieġ li l-Kummissjoni tibbaża ruħha, fir-rigward tagħha, fuq perijodu differenti minn dak ġeneralment ikkunsidrat hliet fil-każ fejn hija turi li d-dhul mill-bejgħ li hija għamlet matul dan l-aħħar perijodu ma jikkostitwixxix, għal raġunijiet speċifiċi għaliha, indikazzjoni tad-daqs u tas-saħha ekonomika reali tagħha, u lanqas indikazzjoni tal-portata tal-ksur li hija wettqet (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-14 ta' Mejju 1998, Fiskeby Board vs Il-Kummissjoni, T-319/94, Ġabra p. II-1331, punt 42, u tat-30 ta' Settembru 2009, Akzo Nobel et vs Il-Kummissjoni, T-175/05, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 142).
- 335 Fil-premessa 634 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ddikjarat li hija kienet tammetti li s-sena 2004 kienet tirrappreżenta, minhabba t-tkabbir tal-Unjoni f'Mejju, sena eċċezzjonali u li kienet tikkunsidra li kien xieraq li l-valur tal-bejgħ magħmul matul is-sena 2004 ma jintużax bħala bażi għall-kalkolu uniku tal-ammont tal-multa, iżda li għandu jintuża l-valur tal-bejgħ tal-aħħar tliet snin li matulhom l-entità pparteċipat fil-ksur.
- 336 Għalhekk, fir-rigward tal-parti prinċipali u tat-tieni parti tal-ksur, dwar ix-xema' tal-paraffin, il-Kummissjoni użat il-medja tal-valur tal-bejgħ tax-xema' tal-paraffin magħmul minn Sasol matul is-snin 2002 sa 2004. Għalhekk, hija waslet għal ċifra ekwivalenti għal EUR 167 326 016. F'dak li

jirrigwarda t-tielet parti, dwar ix-xema' ratba, hija użat il-medja tal-valur tal-bejgħ magħmul minn Sasol matul is-snin 2001 sa 2003. Hija għalhekk waslet għal ammont ekwivalenti għal EUR 5 404 922 għax-xema' ratba.

- 337 Fl-ewwel lok, l-argumenti tar-rikorrenti għandhom jiġu eżaminati mill-perspettiva tas-sitwazzjoni ta' Sasol Wax.
- 338 Ir-rikorrenti jsostnu li l-parti tal-multa li għaliha Sasol Wax inżammet responsabbli waħedha tammonta għal EUR 67.5 miljun, li jirrappreżenta madwar 22 % tad-dħul mill-bejgħ tagħha għall-2007. Multa ta' dan l-ammont hija ta' natura tali li teqred is-sustanza ekonomika ta' Sasol Wax, sakemm il-grupp Sasol ma jhux volontarjament ir-responsabbiltà għall-ħlas ta' din il-multa, fin-nuqqas ta' kull htija u ta' kull responsabbiltà f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.
- 339 Sa fejn dan l-argument jikkoncerna l-limitu massimu tal-multa, qed isir riferiment għall-analizi magħmula fil-kuntest tas-sitt motiv.
- 340 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li r-rikorrenti ma jressqu l-ebda argument intiż li juri li l-valur tal-bejgħ li serva bħala bażi għall-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa imposta fuq Sasol Wax ma kien jirrifletti b'mod xieraq la l-importanza ekonomika tal-ksur imwettaq minnha u lanqas il-piż relattiv tagħha fl-akkordju, fis-sens tal-linji gwida tal-2006 u tal-ġurisprudenza ċittata fil-punt 334 iktar 'il fuq.
- 341 Bl-istess mod, ir-rikorrenti ma jikkontestawx il-fatt li Sasol Wax hija responsabbli, inkwantu s-suċċessura legali tal-kumpanniji preċedenti li pparteċipaw direttament fl-akkordju, għall-aġiri li jikkostitwixxu ksur ta' HOS u ta' Schumann Sasol.
- 342 Għandu jingħad ukoll li, skont il-ġurisprudenza, fil-kuntest tal-kalkolu tal-ammont tal-multi imposti skont l-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003, trattament differenti bejn l-impriżi kkonċernati jiffirma parti inerenti mid-diskrezzjoni tal-Kummissjoni skont din id-dispożizzjoni. Fil-fatt, fil-kuntest tal-marġni ta' diskrezzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha tindividwalizza s-sanzjoni skont l-aġiri u l-karatteristiċi partikolari tal-impriżi kkonċernati sabiex tiggarrantixxi, f'kull każ, l-effikaċja sħiħa tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni (ara s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-7 ta' Ġunju 2007, *Britannia Alloys & Chemicals vs Il-Kummissjoni*, C-76/06 P, Ġabra p. I-4405, punt 44, u l-ġurisprudenza ċittata). Min-naħa l-oħra r-rikorrenti ma jinvokaw l-ebda dispożizzjoni legali li tobbliga lill-Kummissjoni tindividwalizza l-valur tal-bejgħ fi ħdan grupp.
- 343 Għalhekk, għandu jiġi kkunsidrat li r-rikorrenti ma wrewx li l-Kummissjoni kienet wettqet xi żball meta użat il-medja tal-valur tal-bejgħ magħmul mill-impriża Sasol matul il-perijodu ta' bejn l-2002 u l-2004 sabiex tikkalkola l-ammont bażiku tal-multa imposta fuq kull waħda mill-kumpanniji li jifformawha, għall-perijodu kollu tal-partiċipazzjoni tagħha fil-partijiet tal-ksur dwar ix-xema' tal-paraffin, jiġifieri l-perijodu ta' bejn it-3 ta' Settembru 1992 u t-28 ta' April 2005.
- 344 Għall-istess raġunijiet, ir-rikorrenti lanqas ma wrew li l-Kummissjoni kienet wettqet xi żball meta użat il-medja tal-valur tal-bejgħ magħmul mill-impriża Sasol matul il-perijodu ta' bejn l-2001 u l-2003 sabiex tikkalkola l-ammont bażiku tal-multa imposta fuq kull waħda mill-kumpanniji li jifformawha, għall-perijodu kollu tal-partiċipazzjoni tagħha fil-partijiet tal-ksur dwar ix-xema' ratba, jiġifieri l-perijodu ta' bejn it-30 ta' Ottubru 1997 u t-12 ta' Mejju 2004.
- 345 F'dak li jirrigwarda n-neċessità li l-grupp Sasol jhux ir-responsabbiltà, minn perspettiva ekonomika, għall-parti tal-multa imposta fuq Sasol Wax li taqbeż l-10 % tad-dħul mill-bejgħ tagħha, il-Qorti Ġenerali tqis li din il-kwistjoni ma taqax taht il-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa, iżda pjuttost taht l-eżami mwettaq fil-kuntest tas-sitt motiv.

- 346 Għalhekk, l-argumenti tar-rikorrenti għandhom jiġu miċhuda, bla ħsara għar-riżultat tal-eżami tas-sitt motiv.
- 347 Fit-tieni lok, għandu jiġi osservat li l-imputazzjoni tal-aġiri ta' Schumann Sasol lil Schumann Sasol International, matul il-perijodu ta' impriża kongunta, għandha tiġi kkonfermata minhabba l-applikazzjoni tal-preżunzjoni li l-kumpannija parent effettivament eżerċitat influwenza determinanti fuq l-aġir tas-sussidjarja miżmuma 100 % minnha, preżunzjoni li ma gietx ikkonfutata mir-rikorrenti.
- 348 Barra minn hekk, ir-rikorrenti ma jikkontestawx l-imputazzjoni tar-responsabbiltà ta' Schumann Sasol International lil Sasol Wax International minhabba s-successjoni legali bejn dawn iż-żewġ persuni ġuridici.
- 349 Għalhekk, għandu jiġi kkunsidrat li r-rikorrenti ma wrewx li l-Kummissjoni b'mod żbaljat użat l-istess valur tal-bejgħ għal Sasol Wax u għall-unika kumpannija parent tagħha, Sasol Wax International.
- 350 It-tielet nett, għandu jifakkar li l-ewwel motiv ġie milqugħ u li d-deċiżjoni kkontestata giet annullata f'dak li jirrigwarda l-imputazzjoni lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd tar-responsabbiltà għall-aġiri ta' Schumann Sasol matul il-perijodu ta' impriża kongunta (ara l-punt 127 iktar 'il fuq). Għalhekk, il-kwistjoni tal-allegata illegalità minhabba l-valur tal-bejgħ użat għall-kalkolu tal-ammont tal-multa, kif giet imposta fuq dawn tal-aħħar għall-perijodu ta' impriża kongunta, diġà giet solvuta.
- 351 Barra minn hekk, f'dak li jirrigwarda l-perijodu Sasol, li matulu l-kapital kollu ta' Sasol Wax kien miżmum indirettament minn Sasol Holding in Germany u minn Sasol Ltd, ebda dispożizzjoni legali ma kienet tipprekludi lill-Kummissjoni milli tuża l-istess valur tal-bejgħ sabiex tikkalkola l-ammont tal-multa imposta fuq is-sussidjarja direttament involuta fil-ksur u fuq il-kumpannija parent tagħha.
- 352 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tikkunsidra li l-Kummissjoni ma kisritx, fil-kuntest tal-istabbiliment tal-valur tal-bejgħ, il-prinċipji ta' projbizzjoni ta' multi eċċessivi u ta' individwalità tal-pieni. Għalhekk, ir-raba' parti tar-raba' motiv u, konsegwentement, ir-raba' motiv kollu kemm huwa, għandhom jiġu miċhuda, bla ħsara għall-konsegwenzi li jirriżultaw mill-ilqugħ tal-ewwel u tas-sitt motivi.

5. Fuq il-ħames motiv, ibbażat fuq l-istabbiliment żbaljat tar-rwol ta' mexxej ta' Sasol

- 353 Ir-rikorrenti jsostnu li l-Kummissjoni wettqet żball ta' liġi u żball ta' evalwazzjoni tal-provi sa fejn iddeċidiet li l-parti tal-multa dwar ix-xema' tal-paraffin li kellha tiġi imposta fuq Sasol kellha tiżdied b'50 % (jiġifieri b'EUR 210 miljuni), minhabba li Sasol kellha r-rwol ta' mexxej tal-akkordju fil-qasam tax-xema' tal-paraffin.

Fuq id-deċiżjoni kkontestata

- 354 Il-Kummissjoni esponiet il-konstatazzjonijiet tagħha dwar ir-rwol ta' mexxej ta' Sasol fil-premessi 681 sa 686 tad-deċiżjoni kkontestata:

“[...]

(681) Il-[punt] 28 tal-linji gwida tal-2006 għall-kalkolu tal-multi jipprovdi li 'L-ammont bażiku tal-multa jista' jiżdied meta l-Kummissjoni tikkonstata l-eżistenza ta' ċirkustanzi aggravanti bħalma huwa: r-rwol ta' mexxej jew ta' instigatur tal-ksur (...).' Fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, il-Kummissjoni [ddikjarat] li hija 'tiġbed b'mod partikolari l-attenzjoni dwar ir-rwol ta' mexxej li Sasol kellha, kif jirriżulta mill-fatti deskritti iktar 'il fuq'. Fir-risposta tagħha għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, Sasol tikkontesta li hija kellha tali rwol ta' mexxej tal-ksur. Sasol tallega li hija kellha rwol ta' mexxej biss f'dak li jirrigwarda l-parti teknika tal-laqgħat

teknici, minhabba l-għarfien superjuri tagħha tal-attivitajiet; barra minn hekk, Sasol, li tiddependi fuq il-provvisti tal-kompetituri tagħha, ma kinitx f'pożizzjoni li tmexxi akkordju, għalkemm hija tammetti li kienet bdiet diskussjonijiet fuq il-prezzijiet; anki jekk HOS — ta' daqs żgħir f'termini ta' dhul mill-bejgħ meta mqabbla mal-kompetituri tagħha — setgħa kellha rwol ta' mexxej, l-influwenza tagħha naqset maż-żmien. Fl-aħħar nett, Sasol tallega li r-rwol ta' mexxej tagħha ma huwiex rifless fil-provi disponibbli. Sasol donnha tissuggerixxi li Total u ExxonMobil kellhom rwol ta' mexxej fir-rigward ta' ċerti perijodi u/jew ċerti aspetti tal-ksur.

(682) L-argumenti ta' Sasol ma jistgħux jiġu aċċettati. Il-provi msemmija fil-Kapitolu 4 juru li:

- 1) Sasol se jhet kważi l-laqqgħat teknici kollha, billi bagħtet stedinet u billi pproponiet aġendi, u organizzat numru minnhom, billi rriżervat kmamar f'lukandi, billi kriet swali tal-konferenzi u billi organizzat ikliet;
- 2) Sasol ippresidiet il-laqqgħat teknici u bdiet u organizzat id-diskussjonijiet fuq il-prezzijiet;
- 3) Sasol stabbilixxiet, minn tal-inqas okkazzjonalment, kuntatti bilaterali wara l-laqqgħat teknici;
- 4) Sasol irrappreżentat, minn tal-inqas darba, waħda mill-imprizi l-oħra inkwistjoni (ara l-premessa 129).

(683) L-argument li Sasol kienet biss se jhet, organizzat u ppresidiet il-parti teknika tal-laqqgħat teknici ma jistax jiġi aċċettat. Ma hemm xejn li jindika li Sasol abbandunat ir-rwol ta' mexxej tagħha meta d-diskussjonijiet tal-laqqgħat teknici ċedew posthom għall-kwistjonijiet antikompetittivi, li kienu parti integrali minn dawn il-laqqgħat teknici, u Sasol innifisha tammetti li bdiet id-diskussjonijiet fuq il-prezzijiet. Ebda waħda min-noti ta' dak iż-żmien ma tindika bdil fl-istruttura bejn iż-żewġ partijiet tal-laqqgħat. Il-Kummissjoni f'kull każ tikkunsidra li ż-żewġ partijiet tal-laqqgħat kienu strettament marbutin ma' xulxin u li ma huwiex possibbli li tiġi stabbilita distinzjoni netta bejniethom. Fl-aħħar nett, il-partecipanti l-oħra għal-laqqgħat teknici kienu pperċepixxew lil Sasol bhala li kellha r-rwol ta' mexxej tal-akkordju. Dan jirriżulta b'mod partikolari mill-ittra li r-rappreżentant ta' ExxonMobil (ara l-premessa 600) bagħat sabiex itemm il-partecipazzjoni ta' din l-impriża fl-akkordju. Ma hemm xejn li jindika li Sasol kienet qatt ipprovat tbiddel l-impressjoni li l-partecipanti l-oħra kellhom tal-pożizzjoni tagħha ta' mexxej tal-akkordju. Il-fatt li Sasol setgħet kienet dipendenti fuq il-kumpanniji l-oħra biex tikseb il-provvisti ma jeskludix li hija kellha rwol ta' mexxej fl-akkordju. Fid-dawl tal-pożizzjoni ta' mexxej ta' Sasol fis-suq tax-xema' tal-paraffin, il-fatt li kienet tiddependi fuq il-provvisti ta' kumpanniji oħra huwa biss aspett wieħed tas-sitwazzjoni, fejn l-aspetti l-oħra huma li Sasol kienet, sa ċertu punt, kapaċi tinfluwenza s-suq tax-xema' tal-paraffin u li hija kienet xerrej b'saħħitha hafna. Filwaqt li Sasol u l-predeċessuri tagħha setgħu jidhru bhala ta' daqs żgħir meta mqabbla mad-destinatarji l-oħra ta' din id-deċizzjoni f'termini ta' dhul mill-bejgħ dinji, ma għandux jintesa li Sasol hija l-iktar attrici importanti fis-suq tax-xema' tal-paraffin f'termini ta' valur tal-bejgħ. Il-fatt li l-impriża kkonċernata kienet ekonomikament indipendenti mill-kompetituri tagħha u li hija kienet f'pożizzjoni li teżercita pressjoni fuqhom lanqas ma jikkostitwixxi rekwiżit preliminari għall-konstatazzjoni ta' rwol ta' mexxej. Il-ġurisprudenza ma tirrikjedix, sabiex tiġi kkonstatata l-eżistenza ta' mexxej, li dan ikun jista' jiddetta l-aġir tal-oħrajn. Konsegwentement, il-Kummissjoni ma tikkunsidrax li dan ir-rwol ta' mexxej jista' jkun eskluż abbażi tas-siltiet tad-dikjarazzjonijiet imsemmija minn Sasol.

(684) Peress li r-rwol ta' mexxej ta' Sasol ma setax jiġi stabbilit fir-rigward tax-xema' ratba, il-Kummissjoni tikkonkludi li ċ-ċirkustanza aggravanti marbuta mal-fatt li hija kellha rwol ta' mexxej setgħet tiġi applikata biss fir-rigward tal-prodotti l-oħra kkonċernati mill-ksur.

(685) Sa fejn Sasol tissuggerixxi li l-imprizi l-oħra kellhom rwol ta' mexxej, fir-rigward ta' ċerti perijodi u ta' ċerti aspetti tal-ksur, il-Kummissjoni tinnotta li dawn l-allegazzjonijiet ma humiex ibbażati fuq provi u ma jistgħux, għalhekk, jittiehdu inkunsiderazzjoni.

(686) Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, l-ammont bażiku tal-multa għal Sasol għandu jiżdied b'50 % tal-parti tal-ammont bażiku bbażat fuq il-bejgħ magħmul minn Sasol ta' xema' tal-paraffin totalment raffinata, ta' xema' tal-paraffin nofsha raffinata, ta' taħlit ta' xema', ta' xama' speċjalizzata, ta' xema' ffinalizzata bl-ilma u ta' xema' tal-paraffin solida." [traduzzjoni mhux ufficjali]

Fuq il-ġurisprudenza qafas

355 Skont ġurisprudenza stabbilita sew, meta jkun twettaq ksur minn numru ta' imprizi, hemm lok, fil-kuntest tad-determinazzjoni tal-ammont tal-multi, li jiġu stabbiliti r-rwoli rispettivi tagħhom fil-ksur tul il-partecipazzjoni tagħhom fih (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Anic Partecipazioni, punt 252 iktar 'il fuq, punt 150). Minn dan jirrizulta, b'mod partikolari, li r-rwol ta' "mexxej" ta' impriza waħda jew ta' diversi imprizi fil-kuntest ta' akkordju għandu jittiehed inkunsiderazzjoni għall-finijiet tal-kalkolu tal-ammont tal-multa, sa fejn l-imprizi li kellhom rwol bħal dan għandhom, minhabba f'hekk, jerfgħu responsabbiltà partikolari meta mqabbla mal-imprizi l-oħra (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Novembru 2000, Finnboard vs Il-Kummissjoni, C-298/98 P, Ġabra p. I-10157, punt 45).

356 Skont dawn il-prinċipji, il-punt 28 tal-linji gwida tal-2006 jistabbilixxi, taħt it-titolu "ċirkustanzi aggravanti", lista mhux eżawrjenti ta' ċirkustanzi li jistgħu jwasslu għal żieda fl-ammont bażiku tal-multa, li fosthom hemm ir-rwol ta' mexxej tal-ksur (ara, b'analogija, is-sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Marzu 2006, BASF vs Il-Kummissjoni, T-15/02, Ġabra p. II-497, punti 280 sa 282, u tas-27 ta' Settembru 2012, Shell Petroleum *et vs* Il-Kummissjoni, T-343/06, li għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġabra, punt 197).

357 Sabiex tiġi kklassifikata bħala mexxej ta' akkordju, impriza għandha tkun irrapprezentat saħħa ta' influwenza sinjifikattiva għall-akkordju jew għandha tkun ikkontribwixxiet b'responsabbiltà partikolari u konkreta fil-funzjonament tiegħu. Din iċ-ċirkustanza għandha tiġi evalwata minn perspettiva globali fid-dawl tal-kuntest tal-każ. Din tista', b'mod partikolari, tkun inferita mill-fatt li l-impriza, permezz ta' inizjattivi *ad hoc*, tat spontanjament imbottatura fundamentali fl-akkordju, jew minn kumpless ta' indizji li juru d-dedikazzjoni tal-impriza li tiżgura l-istabbiltà u s-suċċess tal-akkordju (sentenzi BASF vs Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punti 299, 300, 351, 370 sa 375 u 427, u Shell Petroleum *et vs* Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punt 198).

358 Dan huwa l-każ meta l-impriza tkun ipparteċipat għal-laqgħat tal-akkordju f'isem impriza oħra li ma kinitx tassisti għalihom u tkun ikkomunikatilha r-rizultati tal-imsemmija laqgħat. L-istess jgħodd meta jirrizulta li l-imsemmija impriza kellha rwol ċentrali fil-funzjonament konkret tal-akkordju, pereżempju billi organizzat bosta laqgħat, billi għabret u qassmet l-informazzjoni fi hdan l-akkordju, u billi ta' spiss ifformulat proposti relatati mal-funzjonament tal-akkordju (sentenzi BASF vs Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punti 404, 439 u 461, u Shell Petroleum *et vs* Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punt 199). Fil-kuntest tal-istabbiliment ta' tali rwol ċentrali, huma wkoll rilevanti l-presidenza tal-laqgħat u t-teħid ta' inizjattivi bil-għan li jinholoq l-akkordju jew sabiex parteċipant ġdid jiġi mhegġeġ jingħaqad fl-akkordju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-8 ta' Settembru 2010, Deltafina vs Il-Kummissjoni, T-29/05, Ġabra p. II-4077, punti 333 u 335).

359 Min-naħa l-oħra, il-fatt li impriza teżercita pressjoni, jew saħansitra tiddetta l-aġir tal-membri l-oħra fl-akkordju, ma huwiex kundizzjoni neċessarja sabiex din l-impriza tkun tista' tiġi kklassifikata bħala mexxej tal-akkordju. Il-pożizzjoni fis-suq ta' impriza jew ir-rizorsi li hija għandha lanqas ma jistgħu jikkostitwixxu hjiel ta' rwol ta' mexxej tal-ksur, anki jekk dawn jagħmlu parti mill-kuntest li

fir-rigward tiegħu għandhom jiġu evalwati tali hjiel (sentenzi tal-Qorti Ġenerali tas-27 ta' Settembru 2012, Koninklijke Wegenbouw Stevin vs Il-Kummissjoni, T-357/06, li għadha ma gietx ippubblikata fil-Ġabra, punt 286, u Shell Petroleum *et vs* Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punt 201; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza BASF vs Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punti 299 u 374).

360 Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza, fid-dawl tal-konsegwenzi importanti f'dak li jirrigwarda l-ammont tal-multa li għandha tiġi imposta fuq il-mexxej tal-akkordju, hija l-Kummissjoni li għandha tesponi, fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, l-elementi li hija tqis rilevanti sabiex l-impriza akkużata li tista' tiġi kklassifikata bħala mexxej tal-akkordju tkun tista' tirrispondi għal tali akkuża. Madankollu, fid-dawl tal-fatt li tali dikjarazzjoni tibqa' biss stadju fl-adozzjoni tad-deċiżjoni finali u li din ma tikkostitwixx għalhekk il-pożizzjoni definittiva tal-Kummissjoni, ma jistax jintalab li din tal-aħhar, digà f'dan l-istadju, twettaq klassifikazzjoni ġuridika tal-elementi li fuqhom hija ser tibbaża ruhha fid-deċiżjoni finali tagħha sabiex impriza tiġi kklassifikata bħala mexxej tal-akkordju (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-9 ta' Lulju 2009, Archer Daniels Midland vs Il-Kummissjoni, C-511/06 P, Ġabra p. I-5843, punti 70 u 71).

361 Fl-aħhar nett, għandu jiġi enfasizzat li s-siltiet mid-dokumenti u mid-dikjarazzjonijiet li, jekk ikun il-każ, ma ġewx iċċitati esplicitament mill-Kummissjoni la fid-deċiżjoni kkontestata u lanqas fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, jistgħu madankollu jittiehdu inkunsiderazzjoni mill-Qorti Ġenerali fil-kuntest tal-eżerċizzju tas-setgħa ta' ġurisdizzjoni shiħa tagħha, dejjem sakemm l-imsemmija dokumenti u dikjarazzjonijiet kienu saru aċċessibbli għar-rikorrenti matul il-proċedura amministrattiva wara d-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Novembru 2000, SCA Holding vs Il-Kummissjoni, C-297/98 P, Ġabra p. I-10101, punt 55; ara, f'dan is-sens, is-sentenzi BASF vs Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punt 354, u Shell Petroleum *et vs* Il-Kummissjoni, punt 356 iktar 'il fuq, punt 176).

Fuq l-osservanza tal-obbligu ta' motivazzjoni fir-rigward tal-konstatazzjoni dwar ir-rwol ta' mexxej ta' Sasol

362 Ir-rikorrenti jqisu li l-Kummissjoni ma mmotivatx sufficjement il-konstatazzjoni tagħha li tgħid li Sasol kellha rwol ta' mexxej tal-akkordju.

363 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li skont ġurisprudenza stabbilita, il-motivazzjoni ta' deċiżjoni individwali għandha turi, b'mod ċar u inekwivoku, ir-raġunament tal-istituzzjoni, awtriċi tal-att, b'mod li tippermetti li l-persuni kkonċernati jkunu jafu l-ġustifikazzjonijiet tal-miżura meħuda u li l-qorti kompetenti teżerċita l-istħarriġ tagħha. Ir-rekwizit tal-motivazzjoni għandu jiġi evalwat skont iċ-ċirkustanzi tal-każ. Ma huwiex meħtieġ li l-motivazzjoni tispeċifika l-punti kollha ta' fatt u ta' dritt rilevanti, sa fejn il-kwistjoni ta' jekk din tissodisfax ir-rekwiziti tal-Artikolu 253 KE għandha tkun evalwata mhux biss fid-dawl tal-kliem tal-att inkwistjoni, iżda wkoll tal-kuntest li fih dan l-att ġie adottat kif ukoll fid-dawl tar-regoli ġuridiċi kollha li jirregolaw il-qasam ikkonċernat (ara s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-2 ta' April 1998, Il-Kummissjoni vs Sytraval u Brink's France, C-367/95 P, Ġabra p. I-1719, punt 63, u l-ġurisprudenza ċċitata).

364 F'din il-kawża, għandu jiġi kkonstatat li, fil-premessi 681 sa 686 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni indikat b'mod sufficjement preċiż l-elementi li fuqhom hija bbażat ruhha sabiex tikklassifika lil Sasol bħala mexxejja tal-parti tal-ksur dwar ix-xema' tal-paraffin. Fil-fatt, il-Kummissjoni esponiet il-fatti li hija qieset rilevanti f'dan ir-rigward u ppreċiżat id-dokumenti insostenn ta' dawn il-konstatazzjonijiet fattwali.

365 Għaldaqstant, l-ilment ibbażat fuq nuqqas ta' motivazzjoni għandu jiġi miċhud bħala infondat.

Fuq l-evalwazzjoni fuq il-mertu tal-elementi miġbura mill-Kummissjoni sabiex issostni d-deċiżjoni dwar ir-rwol ta' mexxej ta' Sasol

- 366 Preliminarjament, ir-rikorrenti jqisu li l-elementi miġbura fid-deċiżjoni kkontestata ma jistgħux iservu bħala bażi għad-deċiżjoni li Sasol kienet il-mexxej tal-akkordju, b'tali mod li l-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni u żball ta' liġi f'dan ir-rigward.
- 367 Fl-ewwel lok, għandhom jiġu ezaminati l-elementi li jidhru fil-premessa 682 tad-deċiżjoni kkontestata li jgħidu li Sasol sejhet kważi l-laqgħat tekniċi kollha, bagħtet stedinet u pproponiet aġendi fir-rigward tal-imsemmija laqgħat, organizzat numru minnhom, billi rriżervat kmamar flukandi, billi kriet swali tal-konferenzi u billi organizzat l-ikliet u li jgħidu li hija ppresidiet dawn il-laqgħat u bdiet u organizzat id-diskussjonijiet fuq il-prezzijiet.
- 368 Ir-rikorrenti ma jikkontestawx l-eżattezza tal-fatti msemmija iktar 'il fuq.
- 369 Madankollu huma jsostnu li Sasol ma stabbilixxietx l-aġenda dwar id-diskussjonijiet tal-akkordju, iżda biss dwar il-parti teknika u legali tal-laqgħat. Barra minn hekk, id-dati u l-postijiet tal-laqgħat tal-“Blauer Salon” ma ġewx stabbiliti unilaterament minn Sasol, iżda ġew deċiżi mill-partecipanti kollha.
- 370 Barra minn hekk, Sasol la organizzat u lanqas ma strutturat b'xi mod id-diskussjoni fuq il-prezzijiet tal-partecipanti fl-akkordju. Wara li kienet tippresjedi l-parti teknika tal-laqgħa, Sasol kienet b'mod ġenerali tibda d-diskussjonijiet fuq il-prezzijiet, iżda l-iffissar tal-prezzijiet kien sussegwentement jiġi diskuss bil-miftuh u d-deċiżjonijiet f'dan ir-rigward kienu jittiehdu mill-partecipanti kollha fil-forma ta' “għbir tal-opinjoni tal-persuni madwar il-mejda” bil-miftuh. Ma hemm xejn li jindika li Sasol kienet eżercitat l-icken pressjoni fuq xi waħda mill-partecipanti l-oħra sabiex id-diskussjonijiet iwasslu għal riżultat speċifiku.
- 371 Il-Qorti Ġenerali tikkunsidra li l-argumenti mressqa mir-rikorrenti ma jistgħux itaffu l-importanza tal-fatt li kienet Sasol li sejhet kważi l-laqgħat tekniċi kollha, li bagħtet l-istedinet lill-partecipanti, li rriżervat kmamar flukandi, li kriet swali tal-konferenzi u li organizzat l-ikliet. Dawn l-elementi juru li Sasol kienet organizzatriċi tal-laqgħat antikompetittivi mil-lat Prattiku.
- 372 Barra minn hekk, il-fatt li Sasol bagħtet l-istedinet huwa ta' importanza partikolari, li jmur lil hinn minn dik tal-organizzazzjoni Prattika, peress li, meta wħud mill-partecipanti fl-akkordju ma kinux prezenti għal waħda jew għal diversi mil-laqgħat tekniċi suċċessivi, u għalhekk ma kinux saru jafu dwar il-post u d-data tal-laqgħa teknika li jmiss, huma setgħu jerggħu jibdew jattendu għal-laqgħat sussegwenti fuq stedina ta' Sasol.
- 373 Bl-istess mod, il-fatt li Sasol stabbilixxiet l-aġenda mill-inqas f'dak li jirrigwarda l-parti teknika u legali tad-diskussjonijiet jindika ċerta preminenza fost il-partecipanti għal-laqgħat tekniċi, li setgħet issaħħah l-awtorità li Sasol diġà kellha minhabba l-kwalità tagħha tal-ikbar produttur tax-xema' tal-paraffin fiż-ŻEE, li kellha sehem tas-suq ta' 22.4 % fl-2004.
- 374 Barra minn hekk, anki l-fatt li kienet Sasol li kienet b'mod ġenerali tibda' d-diskussjoni fuq il-prezzijiet huwa importanti, peress li, b'dan il-mod kienet ġeneralment Sasol li kienet tgħaddi mid-diskussjonijiet legali ta' natura teknika lejn id-diskussjonijiet antikompetittivi. Għalhekk, anki fl-assenza ta' indikazzjonijiet dwar diskussjonijiet antikompetittivi fl-aġenda stabbilita minn Sasol, li hija konsegwenza naturali tan-natura klandestina tal-akkordji, kienet ġeneralment Sasol li kienet tiddetermina l-post tad-diskussjonijiet antikompetittivi fost is-sugġetti diskussi. Barra minn hekk, mill-proċess jirriżulta li ġeneralment Sasol kienet l-ewwel waħda li kienet tħabbar kemm il-prezz mixtieq tax-xema' tal-paraffin jew id-daqs taż-zieda, kif ukoll id-data ta' meta l-prezzijiet il-ġodda kellhom jibdew japplikaw fil-konfront tal-klijenti.

- 375 Barra minn hekk, għandu jifakkar li, skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 359 iktar 'il fuq, il-fatt li impriża teżerċita pressjoni, jew saħansitra tiddetta l-aġir tal-membri l-oħra fl-akkordju, ma huwiex kundizzjoni neċessarja sabiex din l-impriża tkun tista' tiġi kklassifikata bħala mexxej tal-akkordju. Għalhekk, ir-rikorrenti ma jistgħux jinvokaw b'mod utli l-fatt li Sasol ma kinitx teżerċita pressjoni fuq il-partecipanti l-oħra matul il-laqgħat tekniċi.
- 376 Fit-tieni lok, ir-rikorrenti ma jikkontestawx li minn tal-inqas darba Sasol kienet irrapprezentat lil waħda mill-impriži l-oħra inkwistjoni, jiġifieri lil Wintershall. Barra minn hekk, Sasol kienet tinforma lill-partecipanti l-oħra fl-akkordju, li r-rappreżentanti tagħhom ma setgħux jattendu għal laqgħa, dwar ir-riżultati tagħha, kif jintwera fil-premessa 103 tad-deċiżjoni kkontestata u fil-punt 185 tal-anness tad-deċiżjoni kkontestata f'dak li jirrigwarda lil MOL, Eni u Repsol.
- 377 It-tielet nett, fil-premessa 683 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni tosserva wkoll li l-partecipanti l-oħra għal-laqgħat tekniċi kienu pperċepixxew lil Sasol bħala li kellha r-rwol ta' mexxej tal-akkordju. Dan jirriżulta b'mod partikolari mill-ittra li r-rappreżentant ta' ExxonMobil baġhat sabiex itemm il-partecipazzjoni ta' din l-impriża fl-akkordju.
- 378 Ir-rikorrenti jqisu li l-provi miġbura mill-Kummissjoni ma jsostnux id-deċiżjoni ta' din tal-aħħar li tgħid li l-partecipanti l-oħra kienu pperċepixxew lil Sasol bħala l-mexxej tal-akkordju. L-ittra ta' ExxonMobil kienet għet indirizzata lil Sasol għas-sempliċi raġuni li kienet din tal-aħħar li kienet baġhtet l-ittra preċedenti li kienet tinkludi l-aġenda tal-laqgħa proposta.
- 379 L-ittra ta' ExxonMobil għet eżaminata fil-premessa 600 tad-deċiżjoni kkontestata. Il-Kummissjoni stabbilixxiet dan li ġej:
- “ExxonMobil tiddikjara li l-aħħar laqgħa li għaliha assista wiehed mir-rappreżentanti tagħha kienet il-laqgħa teknika tas-27 u tat-28 ta' Frar f'München. B'reazzjoni għall-istedina għal-laqgħa [...] tal-15 ta' Jannar 2004 mibgħuta minn [M. A.], ta' Sasol, [H.U.] ta' Exxon Mobil iwieġeb, fost affarijiet oħra: 'Il-punti indikati fuq l-aġenda jidher li huma ta' interess għall-impriża tagħna. Madankollu, ahna nqisu li dan il-grupp ta' kompetituri qed jiltaqa' mingħajr l-appoġġ ta' assoċjazzjoni professjonali u għaldaqstant la għandu struttura u lanqas statut ta' assoċjazzjoni. Ma nħossniex komdi b'din is-sitwazzjoni u nixtiequ nissuġġerixxu li dawn il-laqgħat jinżammu taħt it-tmexxija tal-[European Wax Federation] jew fi hdan il-kumitat tekniku, jew bħala sottokumitat separat. Fl-assenza tal-appoġġ ta' assoċjazzjoni professjonali rregolata Exxon Mobil ma hijiex ser tattendi għal din il-laqgħa.'” [traduzzjoni mhux ufficjali]
- 380 Fid-dawl tal-kuntest ta' din l-ittra, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li l-fatt li din issemmi laqgħat “bejn kompetituri [...] fl-assenza tal-appoġġ ta' assoċjazzjoni professjonali” jindika li ExxonMobil xtaqet ittemm il-partecipazzjoni tagħha fl-akkordju, kif barra minn hekk għustament iddeċidiet il-Kummissjoni. L-użu ta' lingwaġġ iktar esplicitu ma kienx ikun raġonevoli, fid-dawl tan-natura klandestina tal-akkordji u tar-riskji ta' multa li setgħu jirriżultaw li kieku f'ittra jissemmew esplicitament l-aġiri antikompetittivi.
- 381 Il-fatt li din l-ittra kienet għet indirizzata biss lil Sasol u mhux lill-partecipanti kollha jindika, mingħajr ebda dubju raġonevoli, li ExxonMobil kienet tqis lil Sasol bħala l-mexxej tal-akkordju.
- 382 Id-dikjarazzjonijiet ta' Shell u ta' Sasol li għalihom tagħmel riferiment il-premessa 107 tad-deċiżjoni kkontestata jinkludu indikazzjonijiet konkordanti, sa fejn iż-żewġ impriži ddikjaraw li l-laqgħat kienu generalment organizzati u ppreċeduti mir-rappreżentant ta' Sasol.
- 383 Għalhekk, l-argumenti tar-rikorrenti f'dan ir-rigward għandhom jiġu miċhuda u l-konstatazzjoni tal-Kummissjoni li tgħid li l-partecipanti l-oħra kienu jipperċepixxu lil Sasol bħala l-mexxej tal-akkordju għandha tiġi kkonfermata.

- 384 Fid-dawl ta' dak li ġie espost iktar 'il fuq, għandu jiġi kkonstatat li l-Kummissjoni ġabret kumpless ta' provi konkordanti li, fid-dawl tal-ġurisprudenza qafas, jiġġustifika d-deċiżjoni li tgħid li Sasol kienet irrappreżentat saħħa ta' influwenza sinjifikattiva għall-akkordju u kkontribwixxiet b'responsabbiltà partikolari u konkreta fil-funzjonament tiegħu, b'tali mod li l-Kummissjoni kienet iġġustifikata meta ddeċidiet li hija kienet il-mexxej tal-partijiet tal-akkordju dwar ix-xema' tal-paraffin.
- 385 L-argumenti l-oħra tar-rikorrenti ma jistgħux jikkonfutaw il-validità ta' din il-konstatazzjoni.
- 386 Fl-ewwel lok, skont ir-rikorrenti, l-unika differenza li kienet teżisti bejn Sasol u l-partecipanti l-oħra hija l-fatt li Sasol kienet torganizza u tippresjedi l-laqqgħat, li hija kienet ta' spiss tibda d-diskussjonijiet fuq il-prezzijiet u fuq l-implementazzjoni taż-żidiet fil-prezzijiet miftiehma u li ġeneralment hija kienet l-ewwel waħda li kienet timplimenta l-prezzijiet miftiehma mal-partecipanti kollha.
- 387 L-ewwel nett, għandu jiġi kkonstatat li d-deċiżjoni kkontestata ma hijiex ibbażata biss fuq dawn id-dikjarazzjonijiet, kif jirriżulta, barra minn hekk, mill-eżami magħmul iktar 'il fuq.
- 388 Sussegwentement, kif ġustament tosserva l-Kummissjoni, ma kien hemm ebda impriza oħra għajr Sasol li fir-rigward tagħha kien hemm daqstant elementi li jwasslu sabiex jiġi stabbilit ir-rwol ta' mexxej tagħha. Fil-fatt, mill-anness tad-deċiżjoni kkontestata jirriżulta li jeżistu provi espliciti ta' laqqgħat organizzati mill-partecipanti l-oħra biss fir-rigward ta' hames laqqgħat, jiġifieri waħda organizzata minn MOL, tlieta organizzati minn Total u waħda organizzata minn Shell, minn total ta 51, filwaqt li stedinet u aġendi mibgħuta bil-posta elettronika jippermettu li Sasol tiġi imputata bl-inizjattiva u bl-organizzazzjoni ta' hdax-il laqqgħa.
- 389 Għalhekk, dan l-argument għandu jiġi miċhud.
- 390 Fit-tieni lok, ir-rikorrenti jsostnu li Sasol ma kinitx f'pożizzjoni li tmexxi l-akkordju, peress li hija kienet tiddependi fuq il-partecipanti l-oħra fl-akkordju integrati vertikament li mingħandhom hija kienet tikseb ix-xema' ratba, il-materja prima tax-xema' tal-paraffin.
- 391 Dan l-argument ma jistax jiġi aċċettat. Fl-2004, is-sehem tas-suq tax-xema' tal-paraffin miżmum minn Sasol fiż-ŻEE kien ta' 22.4 %, b'tali mod li Sasol kienet, kif jammettu r-rikorrenti, l-iktar fornitur importanti ta' xema' tal-paraffin u l-"mexxej tas-suq" [traduzzjoni mhux ufficjali]. Barra minn hekk, hija kienet xerrej importanti tax-xema' ratba, per eżempju, skont kif indikat hija stess, hija kienet l-iktar xerrej importanti tax-xema' ratba prodotta minn Shell u minn ExxonMobil. Għalhekk, hija kellha setgħa ta' negozjar qawwija fil-konfront tal-produtturi tax-xema' ratba minhabba s-setgħa tagħha ta' xerrej. Mill-kumpliment, il-fatt li Sasol ma giet sugġetta għal ebda pressjoni fir-rigward tal-prezz tax-xema' ratba mill-produtturi integrati vertikament huwa sufficjentement muri mill-fatt li anki l-bejgħ mill-ġdid tax-xema' ratba li hija għamlet lil klijenti finali Ġermaniżi kienet attività kummerċjali li tiġġenera profitt. Minn dan jirriżulta li l-piż kummerċjali ta' Sasol fost il-partecipanti fl-akkordju ma kienx effettwat mill-fatt li hija ma kinitx integrata vertikament.
- 392 Fit-tielet lok, ir-rikorrenti jqisu li l-Kummissjoni ma setgħetx b'mod validu tiddeċiedi, fl-istess hin, li l-ftehimiet u l-prattiki antikompetittivi relatati max-xema' ratba u max-xema' tal-paraffin kienu jikkostitwixxu ksur uniku u kontinwat u li r-rwol ta' mexxej ta' Sasol ma setax jiġi stabbilit fir-rigward tax-xema' ratba. Fid-dawl tal-fatt li ma huwix possibbli li akkordju jitmexxa biss parzjalment, il-Kummissjoni wettqet żball ta' evalwazzjoni f'dan ir-rigward.
- 393 Kif ġustament osservat il-Kummissjoni, il-kunċetti ta' "ksur uniku u kontinwat" [traduzzjoni mhux ufficjali] u ta' "mexxej tal-ksur" [traduzzjoni mhux ufficjali], ma humiex sugġetti għall-istess kriterji. Il-kunċett ta' "ksur uniku u kontinwat" huwa bbażat fuq l-idea ta' għan antikompetittiv uniku, filwaqt li l-kunċett ta' "mexxej tal-ksur" huwa bbażat fuq il-fatt li impriza tirrappreżenta saħħa ta' influwenza importanti fi hdan l-akkordju.

- 394 Għalhekk, ebda dispozizzjoni legali ma timponi fuq il-Kummissjoni l-obbligu li tistabbilixxi li r-rwol ta' mexxej ta' Sasol kien jestendi għall-partijiet kollha tal-ksur. Bil-kontra ta' dan, il-fatt li l-Kummissjoni ma ddecidietx li Sasol kellha rwol ta' mexxej fir-rigward tal-parti dwar ix-xema' ratba, minkejja r-rwol ta' organizzatriċi tagħha f'dak li jirrigwarda l-laqgħat tekniċi, li matulhom kien hemm diskussjonijiet anki dwar ix-xema' ratba, jirrifletti approċċ ekwu min-naħa tal-Kummissjoni.
- 395 Fid-dawl ta' dak li gie espost iktar 'il fuq, għandu jiġi deciz li l-Kummissjoni pproduċiet diversi provi konkordanti li, ikkunsidrati flimkien, jippermettu li jiġi deciz li Sasol irrappreżentat saħħa ta' influwenza sinjifikattiva għall-akkordju.
- 396 Għalhekk, il-Kummissjoni ma wettqet l-ebda żball ta' evalwazzjoni u lanqas żball ta' liġi meta ddecidiet, abbażi ta' sensiela ta' indizji koerenti u konkordanti, li r-rikorrenti kienet assumiet ir-rwol ta' mexxej tal-akkordju fil-qasam tax-xema' tal-paraffin.
- 397 Konsegwentement, dan l-ilment għandu jiġi miċhud.

Fuq in-natura allegatament eċċessiva, sproporzjonata u diskriminatorja taż-żieda b'50 % tal-ammont bażiku tal-multa minhabba r-rwol ta' mexxej

- 398 Ir-rikorrenti jqisu li ż-żieda tal-ammont bażiku tal-multa sal-ammont ta' EUR 210 miljun hija indebitament eċċessiva u sproporzjonata. Konsegwentement, huma jitolbu li l-Qorti Ġenerali tannulla ż-żieda b'50 % tal-multa jew, minn tal-inqas, tnaqqas sostanzjalment ir-rata ta' żieda sabiex din tkun tirrifletti b'mod xieraq u proporzjonat il-gravità tal-ksur imwettaq minn Sasol meta mqabbel mal-ksur imwettaq mill-parteciċipanti l-oħra fl-akkordju.
- 399 Fl-ewwel lok, skont ir-rikorrenti, il-Kummissjoni ddeduċiet l-allegat rwol ta' mexxej ta' Sasol esklużivament minn ċirkustanzi li, fuq livell iktar baxx, jikkonċernaw ukoll il-parteciċipanti l-oħra fl-akkordju, b'tali mod li ma teżistix differenza kwalitattiva bejn il-kontribuzzjoni ta' Sasol fl-akkordju u dik tal-parteciċipanti l-oħra. Għalhekk, il-Kummissjoni allegatament kisret il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament sa fejn hija timputa dawn il-fatti biss lil Sasol u mhux lill-parteciċipanti l-oħra fl-akkordju.
- 400 Għandu jiġi enfasizzat li, kif jirrizulta mill-analizi esposta fil-punti 367 sa 396 iktar 'il fuq, il-Kummissjoni wriet li Sasol kienet, fid-dawl tar-rwol tagħha ta' mexxej fi hdan l-akkordju, f'sitwazzjoni differenti minn dik tal-parteciċipanti l-oħra. L-ilhiq ta' din id-deċiżjoni kien possibbli kemm abbażi ta' elementi kwantitattivi kif ukoll abbażi ta' elementi kwalitattivi, peress li ċerti aġiri li jindikaw rwol ta' mexxej ma jistgħux jiġu validament imputati lil Sasol. F'kull każ, il-Kummissjoni tista' validament tiddifferenzja l-ammont bażiku tal-multa imposta fuq id-diversi parteciċipanti billi tieħu inkunsiderazzjoni l-intensità partikolari tal-attivitajiet organizzattivi ta' parteciċipant wiehed fi hdan l-akkordju.
- 401 Konsegwentement, fid-dawl tas-sitwazzjoni partikolari ta' Sasol meta mqabbla ma' dik tal-parteciċipanti l-oħra, u fid-dawl tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 181 iktar 'il fuq, il-Kummissjoni ma kisritx il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament.
- 402 It-tieni nett, ir-rikorrenti jesponu li l-ksur imwettaq minn Sasol ma huwiex iktar serju minn dak imwettaq mill-parteciċipanti l-oħra tant li jiġġustifika żieda b'50 % tal-multa. Barra minn hekk, il-kapaċità finanzjarja ta' Sasol hija kunsiderevolment iktar dgħajfa minn dik tal-membri l-oħra tal-akkordju, b'tali mod li l-ammont bażiku tal-multa diġà jaffettwaha b'mod iktar qawwi milli jaffettwa lill-parteciċipanti l-oħra kollha fl-akkordju.

- 403 Ir-rata ta' zieda ta' 50 % miżjuda mal-ammont bażiku tal-multa tirrappreżenta 125 % tal-bejgħ annwali tax-xema' tal-paraffin magħmul minn Sasol Wax fiż-ŻEE. Dan jammonta wkoll għal 75 % tal-ammont bażiku kkumulat tal-multi imposti fuq il-partecipanti l-oħra kollha fl-akkordju, filwaqt li s-sehem tas-suq ta' Sasol Wax huwa ta' madwar 25 sa 30 %.
- 404 Skont il-ġurisprudenza, l-ammont tal-multa għandu jiġi aġġustat sabiex jittiehed inkunsiderazzjoni l-impatt imfittex fuq l-impriza li fuqha din hija imposta, u dan sabiex il-multa ma ssirx bla effett, jew għall-kuntrarju eċċessiva, b'mod partikolari fid-dawl tal-kapaċità finanzjarja tal-impriza inkwistjoni, skont ir-rekwiziti bbażati, minn naħa, fuq il-htieġa li tiġi żgurata l-effettività tal-multa u, min-naħa l-oħra, fuq l-osservanza tal-prinċipju ta' proporzjonalità (sentenzi tal-Qorti Ġenerali Degussa vs Il-Kummissjoni, punt 203 iktar 'il fuq, punt 283, u tat-18 ta' Ġunju 2008, Hoechst vs Il-Kummissjoni, T-410/03, Gabra p. II-881, punt 379).
- 405 Skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 316 iktar 'il fuq, l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' proporzjonalità timplika li l-multi ma għandhomx ikunu sproporzjonati fir-rigward tal-għanijiet li jridu jintlaħqu, jiġifieri fir-rigward tal-osservanza tar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, u li l-ammont tal-multa imposta fuq impriza minhabba ksur fil-qasam tal-kompetizzjoni għandu jkun proporzjonat mal-ksur, evalwat fit-totalità tiegħu, billi jittiehdu inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, il-gravità u t-tul tiegħu. B'mod partikolari, il-prinċipju ta' proporzjonalità jimplika li l-Kummissjoni għandha tiffissa l-ammont tal-multa proporzjonalment mal-elementi meħuda inkunsiderazzjoni sabiex tiġi evalwata l-gravità tal-ksur u li f'dan ir-rigward hija għandha tapplika dawn l-elementi b'mod koerenti u oġġettivament iġġustifikat.
- 406 F'dan il-każ, għandu jiġi osservat li l-fatt li l-ammont bażiku tal-multa jirrappreżenta 125 % tal-bejgħ annwali tax-xema' tal-paraffin magħmul minn Sasol Wax fiż-ŻEE essenzjalment jirriżulta mis-sempliċi fatt li hija ppartecipat fl-akkordju matul tlettax-il sena u li t-tul tal-partecipazzjoni huwa multiplikatur applikat għall-valur tal-bejgħ.
- 407 Bl-istess mod, il-fatt li ż-żieda minhabba r-rwol ta' mexxej tikkorrispondi għal 75 % tal-ammont bażiku kkumulat tal-multi imposti fuq il-membri l-oħra kollha tal-akkordju huwa spjegat mill-fatt li Sasol, leader tas-suq tax-xema' tal-paraffin li kellha sehem ta' 22.4 % ta' dan is-suq, wettqet bejgħ li kien ta' valur hafna iktar għoli minn dak tal-partecipanti l-oħra.
- 408 Għalhekk, ebda wiehed mill-paraguni magħmula mir-rikorrenti ma jidhol fil-linja ta' analizi tal-proporzjonalità fir-rigward taż-żieda b'50 % tal-ammont bażiku minhabba r-rwol ta' mexxej tal-akkordju.
- 409 Min-naħa l-oħra, il-Qorti Ġenerali diġà kkonfermat, f'ċirkustanzi analogi għal dawk tal-kawża preżenti u fl-eżerċizzju tal-ġurisdizzjoni shiħa tagħha, li żieda ta' 50 % tal-ammont bażiku tal-multa kienet tirrifletti b'mod xieraq in-natura dannuża addizzjonali tal-ksur li tirriżulta mir-rwol ta' mexxej tal-akkordju (sentenza Koninklijke Wegenbouw Stevin vs Il-Kummissjoni, punt 359 iktar 'il fuq, punt 302).
- 410 Mill-kumplament, għandu jiġi osservat li ż-żieda tal-ammont bażiku tal-multa ma tikkonċernax il-kwistjoni tal-kapaċità finanzjarja tal-impriza miżmuma responsabbli għall-ksur. L-element ta' kalkolu użat għal dan il-għan huwa l-limitu massimu tal-ammont totali tal-multa għal 10 % tad-dhul mill-bejgħ annwali tal-impriza. Għalhekk, l-argumenti mressqa mir-rikorrenti f'dan ir-rigward huma ineffettivi.
- 411 Konsegwentement, fid-dawl taċ-ċirkustanzi ta' dan il-każ u tal-elementi miġbura mill-Kummissjoni li juru li Sasol kellha r-rwol ta' mexxej tal-akkordju, għandu jiġi konkluz li l-Kummissjoni ma kisritx il-prinċipju ta' proporzjonalità u ma żiditx b'mod eċċessiv l-ammont bażiku tal-multa billi applikat żieda b'50 % ta' dan l-ammont bażiku minhabba dan ir-rwol ta' mexxej.

412 Konsegwentement, l-ilmenti bbażati fuq il-ksur tal-prinċipji ta' ugwaljanza fit-trattament u ta' proporzjonalità għandhom jiġu miċhuda.

413 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, il-hames motiv għandu jiġi miċhud kollu kemm hu.

6. Fuq is-seba' motiv, ibbażat fuq l-ommissjoni li Sasol tingħata immunità totali f'dak li jirrigwarda ċerti partijiet tal-multa

414 Ir-rikorrenti jsostnu li l-Kummissjoni wettqet żball ta' liġi u kisret il-punt 23 tal-Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002 sa fejn hija bbażat il-multa li għandha tiġi imposta fuq Sasol fuq diversi elementi li ġew ipprovduti b'mod volontarju minn din tal-aħhar u li ma kinux magħrufa mill-Kummissjoni qabel id-dikjarazzjonijiet ta' Sasol u li kellhom effett sinjifikattiv u dirett fuq il-gravità u fuq it-tul tal-ksur.

415 Fil-premessa 741 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ddecidiet li l-provi prodotti minn Sasol wara l-ispezzjonijiet, permezz ta' żewġ komunikazzjonijiet ipprezentati f'April u f'Mejju 2005 u fl-annessi mibgħuta magħhom, jagħtu valur miżjud sinjifikattiv fis-sens tal-Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002, peress li dawn isahhu l-kapaċità tal-Kummissjoni li tipprova l-fatti relatati mal-akkordju.

416 Barra minn hekk, fil-premessa 743 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni tiddikjara li l-ewwel provi li kellhom impatt dirett fuq id-determinazzjoni tat-tul tal-akkordju ma ġewx prodotti minn Sasol, iżda nstabu matul l-ispezzjonijiet, jiġifieri n-noti ta' MOL u r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon" ta' Sasol, u kienu jinsabu fit-talba għal immunità ta' Shell.

417 Fuq din il-bażi, skont il-premessa 749 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni applikat tnaqqis ta' 50 % tal-ammont tal-multa imposta fuq Sasol, jiġifieri r-rata massima ta' tnaqqis li tista' tingħata abbażi tal-Komunikazzjoni dwar il-kooperazzjoni tal-2002 lil impriza li ma tkunx l-ewwel waħda li tiżvela l-eżistenza ta' akkordju, sa fejn din kienet Shell f'dan il-każ.

Fuq l-ewwel parti, dwar il-laqgħat tekniċi preċedenti għall-2000

418 Ir-rikorrenti jsostnu li l-laqgħa li l-iktar tmur lura fiż-żmien imsemmija minn Shell fit-talba tagħha għal klemenza hija dik li nżammet f'Budapest fit-3 u fl-4 ta' Frar 2000. Id-dikjarazzjoni ta' Shell ma kienet tinkludi l-ebda prova konkreta dwar il-laqgħat li nżammew qabel din id-data. Għalhekk, il-Kummissjoni kellha tibbaża ruħha fuq id-dikjarazzjonijiet ta' Sasol biex turi ż-żamma ta' ċerti laqgħat, b'mod partikolari għall-perijodu ta' bejn l-1995 u l-2000.

419 F'dak li jirrigwarda n-noti ta' MOL u r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon", misjuba waqt l-ispezzjonijiet, u li għalhekk jikkostitwixxu provi preċedenti għall-komunikazzjonijiet volontarji ta' Sasol, ir-rikorrenti jqisu li dawn is-sorsi ma jkoprux il-laqgħat kollha msemmija fid-deċiżjoni tal-Kummissjoni u li l-informazzjoni mogħtija minn dawn in-noti ma kinitx, fil-parti l-kbira tagħha, suffiċjentement esplicita sabiex tipprova t-tul tal-ksur. Barra minn hekk, ir-rikorrenti jagħmlu riferiment għal seba' laqgħat tekniċi miżmuma bejn l-1996 u l-2001 li l-elementi essenzjali tagħhom, bħad-dati, il-postijiet, l-identità tal-partecipanti u l-kontenuti antikompetittivi, setgħu jiġu stabbiliti mill-Kummissjoni bil-grad ta' ċertezza meħtieġ biss bis-sahha tat-talbiet għal klemenza ta' Sasol.

420 Għalhekk, ir-rikorrenti jikkunsidraw li huwa abbażi tal-elementi prodotti minn Sasol li l-Kummissjoni setgħet turi, suffiċjentement skont il-liġi, l-eżistenza ta' ksur bejn l-1992 u l-1999. Konsegwentement huma jitolbu li l-Qorti Generali tbiddel id-deċiżjoni kkontestata billi tagħtihom immunità sħiha għall-parti tal-ksur relatata mal-perijodu ta' bejn l-1992 u l-1999.

- 421 Għandu jiġi kkonstatat li l-argumenti tar-rikorrenti la huma kkonfermati mill-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata u lanqas mid-dokumenti ċċitati fiha.
- 422 Fl-ewwel lok, f'dak li jirrigwarda l-perijodu ta' bejn l-ewwel laqgħa, fl-1992, u t-tmien laqgħa, li nżammet fis-27 ta' Jannar 1995, il-Kummissjoni kellha informazzjoni dwar l-akkordju li kienet toriġina minn sorsi oħra għajr mit-talba għal klemenza ta' Sasol, jiġifieri n-noti ta' MOL u r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon" ta' Sasol, misjuba waqt l-ispezzjonijiet. Dawn kienu l-laqgħat tekniċi tat-3 u tal-4 ta' Settembru 1992 (premessa 126 tad-deċiżjoni kkontestata), tas-26 ta' Marzu 1993 (premessa 129 tad-deċiżjoni kkontestata), tat-2 ta' Ġunju 1993 (premessa 130 tad-deċiżjoni kkontestata), tal-25 ta' Ottubru 1993 (premessa 131 tad-deċiżjoni kkontestata), tal-24 ta' Ġunju 1994 (premessa 132 tad-deċiżjoni kkontestata), tat-30 ta' Settembru 1994 (premessa 133 tad-deċiżjoni kkontestata) u tas-27 ta' Jannar 1995 (premessa 134 tad-deċiżjoni kkontestata). In-noti ta' MOL u r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon" relatati ma' dawn il-laqgħat, imsemmija fid-deċiżjoni kkontestata, ippermettew li l-Kummissjoni tistabbilixxi l-identità tal-partecipanti, id-data u l-post tal-laqgħat, jew saħansitra, fil-parti l-kbira, il-kontenut tad-diskussjonijiet u n-natura antikompetittiva tagħhom.
- 423 F'dak li jirrigwarda l-perijodu ta' bejn id-disa' laqgħa, li nżammet fis-16 u fis-17 ta' Marzu 1995, u t-tnejn u għoxrin laqgħa, li nżammet fis-27 u fit-28 ta' Ottubru 1999, id-dikjarazzjonijiet ta' Sasol ippermettew biss li l-Kummissjoni ssir taf dwar tliet laqgħat, jiġifieri dawk tat-12 u tat-13 ta' Jannar 1999 (premessa 150 tad-deċiżjoni kkontestata), tat-2 u tat-3 ta' Marzu 1999 (premessa 151 tad-deċiżjoni kkontestata) u tat-23 u l-24 ta' Settembru 1999 (premessa 155 tad-deċiżjoni kkontestata). Min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni setgħet tistabbilixxi ż-żamma ta' erba' laqgħat, dawk tat-22 u tat-23 ta' Ġunju 1995 (premessa 136 tad-deċiżjoni kkontestata), tal-14 u tal-15 ta' Mejju 1996 (premessa 140 tad-deċiżjoni kkontestata), tat-12 u tat-13 ta' Frar 1998 (premessa 146 tad-deċiżjoni kkontestata) u tat-8 u tad-9 ta' Lulju 1999 (premessa 154 tad-deċiżjoni kkontestata) abbażi tan-noti ta' MOL misjuba waqt l-ispezzjonijiet. Barra minn hekk, il-Kummissjoni setgħet ukoll tibni l-kontenut ta' tnejn minn dawn il-laqgħat abbażi tal-provi miġbura waqt l-ispezzjonijiet.
- 424 Minn dan isegwi li l-provi li l-Kummissjoni kellha qabel il-prezentazzjoni tad-dikjarazzjonijiet ta' Sasol ippermettewha tistabbilixxi l-eżistenza tal-ksur għall-perijodu ta' qabel it-3 ta' Frar 2000. Għalhekk, l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti ma humiex sostnuti mill-fatti.
- 425 Fit-tieni lok, ir-rikorrenti lanqas ma jistgħu jinvokaw in-natura frammentarja tal-informazzjoni li tinsab fin-noti ta' MOL u fir-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon".
- 426 Għandu jiġi osservat li n-noti ta' MOL huma noti miktuba bl-idejn li tnejn matul il-laqgħat mill-persuna li kienet assistit għalihom u l-kontenut tagħhom huwa strutturat u relattivament iddettaljat. Għalhekk, il-valur probatorju ta' dawn in-noti huwa għoli hafna. F'dak li jirrigwarda r-rapporti tal-laqgħat "Blauer Salon" ta' Sasol, dawn huma dokumenti taż-żmien ta' meta sehh il-ksur u ġew redatti *in tempore non suspecto*, jiġifieri ftit wara l-laqgħa teknika li għalihom dawn jirreferu. Għalhekk, il-valur probatorju ta' dawn ir-rapporti huwa għoli.
- 427 Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 230 iktar 'il fuq, fid-dawl tan-natura klandestina tal-akkordji, ma jistax jiġi rikjest mill-Kummissjoni li tipproduċi provi li juru b'mod esplicitu kuntatt bejn l-operaturi kkonċernati. L-elementi frammentarji u mifruxa li hija jista' jkollha għad-dispożizzjoni tagħha għandhom, f'kull każ, ikunu jistgħu jiġu kkompletati b'deduzzjonijiet li jippermettu r-rikostruzzjoni taċ-ċirkustanzi rilevanti. L-eżistenza ta' Prattika jew ta' ftehim antikompetittiv tista' għaldaqstant tiġi dedotta minn ċertu numru ta' koinċidenzi u ta' indizji li, meħuda flimkien, jistgħu jikkostitwixxu, fin-nuqqas ta' spjegazzjoni oħra plawżibbli, evidenza ta' ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni.

- 428 Issa, in-noti u r-rapporti msemmija iktar 'il fuq jikkostitwixxu kumpless ta' provi li fuqhom il-Kummissjoni setgħet validament tibbaża l-konstatazzjoni li tghid li l-akkordju diġà kien stabbilit bejn l-1992 u l-1999.
- 429 Ċertament, iż-żewġ komunikazzjonijiet ta' Sasol iffaċilitaw ix-xogħol tal-Kummissjoni billi pproduċew provi addizzjonali u kjarifiki fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-provi l-oħra disponibbli. Madankollu, din il-kontribuzzjoni hija riflessa, b'mod xieraq, mir-rata ta' tnaqqis tal-multa ta' 50 % mogħtija lil Sasol abbażi tal-kooperazzjoni tagħha.
- 430 Għalhekk, l-ewwel parti tas-seba' motiv għandha tiġi miċhuda.

Fuq it-tieni parti dwar it-tqassim tas-swieq u tal-klijenti

- 431 Għandu jtifakkur li skont il-premessa 653 tad-deċiżjoni kkontestata, ladarba ġie stabbilit li ExxonMobil, MOL, Repsol, RWE, Sasol, Shell u Total kienu wkoll ipparteċipaw fi tqassim tal-klijenti jew tas-swieq, li jikkostitwixxi t-tieni parti tal-ksur, il-proporzjon tal-valur tal-bejgħ meħud inkunsiderazzjoni għal dawn l-imprizi ġie stabbilit għal 18 % minflok għal 17 %, rata li ġiet applikata fil-konfront tal-imprizi li pparteċipaw biss fl-ewwel parti tal-ksur.
- 432 Ir-rikorrenti josservaw li l-informazzjoni li Shell ipprovdiet dwar din il-kwistjoni qabel id-dikjarazzjonijiet tagħhom kienet frammentarja, skont il-premessa 741 tad-deċiżjoni kkontestata. Bl-istess mod, huma jallegaw li l-provi ddetaljati dwar it-tqassim tal-klijenti jew tas-swieq jirrizultaw mid-dikjarazzjonijiet ta' Sasol tat-30 ta' April u tat-12 ta' Mejju 2005.
- 433 F'dan ir-rigward, huwa biżżejjed li jiġi osservat li l-elementi, li jindikaw b'mod ċar tqassim tal-klijenti waqt il-laqgħat tekniċi, kienu preżenti fin-noti ta' MOL iċċitati fid-deċiżjoni kkontestata fil-premessi 145 u 147, f'rapport ta' Sasol, iċċitat fil-premessa 168 tad-deċiżjoni kkontestata, u f'nota ta' Total, imsemmija fil-premessa 170 tal-istess deċiżjoni. Dawn il-provi kienu nkisbu waqt l-ispezzjonijiet, jiġifieri qabel il-prezentazzjoni tad-dikjarazzjonijiet ta' Sasol.
- 434 Għalhekk, l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti ma humiex sostnuti mill-fatti.
- 435 Fir-rigward tan-natura frammentarja tal-informazzjoni li tinsab fl-imsemmija noti, huwa biżżejjed li jsir riferiment għall-kunsiderazzjonijiet esposti fil-punti 426 u 427 iktar 'il fuq.
- 436 Fid-dawl ta' dak li ġie espost iktar 'il fuq, it-tieni parti għandha tiġi miċhuda u, konsegwentement, is-seba' motiv għandu jiġi miċhud kollu kemm hu.

Fuq l-eżerċizzju tal-ġurisdiżjoni shiha u fuq id-determinazzjoni tal-ammont finali tal-multa

- 437 Għandu jtifakkur li l-istħarriġ ta' legalità ta' deċiżjonijiet adottati mill-Kummissjoni huwa kkompletat mill-ġurisdiżjoni shiha rikonoxxuta lill-qorti tal-Unjoni mill-Artikolu 31 tar-Regolament Nru 1/2003, skont l-Artikolu 229 KE u, issa, skont l-Artikolu 261 TFUE. Din il-ġurisdiżjoni tagħti lill-qorti s-setgħa li, lil hinn mis-sempliċi stħarriġ ta' legalità tas-sanzjoni, tissostitwixxi bl-evalwazzjoni tagħha dik tal-Kummissjoni u, konsegwentement, li tħassar, tnaqqas jew iżżid l-ammont tal-multa jew tal-pagamenti ta' penalità imposti. Għaldaqstant l-istħarriġ previst mit-Trattati jimplika, skont ir-rekwiziti tal-prinċipju ta' protezzjoni ġudizzjarja effettiva li jinsab fl-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, li l-qorti tal-Unjoni teżerċita stħarriġ kemm legali kif ukoll fattwali u li din għandha s-setgħa li tevalwa l-provi, li tannulla d-deċiżjoni kkontestata u li tbiddel l-ammont tal-multi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Frar 2007, *Groupe Danone vs Il-Kummissjoni*, C-3/06 P, *Gabra p. I-1331*, punti 60 sa 62, u s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-21 ta' Ottubru 2003, *General Motors Nederland u Opel Nederland vs Il-Kummissjoni*, T-368/00, *Gabra p. II-4491*, punt 181).

438 Ghaldaqstant hija l-Qorti Ġenerali, fil-kuntest tal-ġurisdizzjoni sħiħa tagħha, li għandha tevalwa, fid-data li fiha hija tadotta d-deċiżjoni tagħha, jekk gietx imposta fuq ir-rikorrenti multa li l-ammont tagħha jirrifletti korrettament il-gravità u t-tul tal-ksur inkwistjoni, b'mod li dawn il-multi jkunu ta' natura proporzjonata fir-rigward tal-kriterji previsti fl-Artikolu 23(3) tar-Regolament Nru 1/2003 (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-Qorti Ġenerali tal-11 ta' Marzu 1999, *Aristrain vs Il-Kummissjoni*, T-156/94, Ġabra p. II-645, punti 584 sa 586, u tad-9 ta' Lulju 2003, *Cheil Jedang vs Il-Kummissjoni*, T-220/00, Ġabra p. II-2473, punt 93).

439 Madankollu għandu jiġi enfasizzat li l-eżerċizzju tal-ġurisdizzjoni sħiħa ma huwiex ekwivalenti għal sħarriġ *ex officio* u għandu jittfakkar li l-proċedura quddiem il-qrati tal-Unjoni hija kontradittorja (sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Diċembru 2011, *Chalkor vs Il-Kummissjoni*, C-386/10 P, Ġabra p. I-13085, punt 64).

1. *Fuq l-ewwel parti tas-sitt motiv, ibbażata fuq l-assenza ta' limitu separat f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann*

440 Ir-rikorrenti jfakkru li Sasol Ltd, Sasol Holding in Germany u Sasol Wax International ma nżammewx responsabbli għall-parti tal-multa relatata mal-perijodu Schumann (jiġifieri EUR 67.5 miljun), li tikkorrispondi għal 22 % tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax, l-unika kumpannija miżmuma responsabbli għall-ksur fir-rigward tal-perijodu Schumann, inkwantu suċċessura legali ta' HOS. Madankollu, il-Kummissjoni żbaljatament naqset milli tistabbilixxi u tapplika l-limitu massimu ta' 10 % previst fl-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003 f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.

441 Il-multa imposta fuq Sasol Wax fir-rigward tal-perijodu Schumann hija eċċessiva u ta' natura li teqred is-sustanza tagħha, ħlief jekk Sasol Ltd volontarjament tagħżel li tiehu r-responsabbiltà għall-multa, li jwassal sabiex din tal-aħħar terfa' indirettament ir-responsabbiltà fir-rigward tal-perijodu Schumann.

442 Għalhekk, il-Kummissjoni kisret l-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003 u l-prinċipju ta' individwalità tal-pieni. Konsegwentement, ir-rikorrenti jitolbu li l-Qorti Ġenerali joghġobha tannulla d-deċiżjoni kkontestata sa fejn hija timponi fuq Sasol Wax multa li taqbez il-limitu massimu ta' 10 % tad-dhul mill-bejgħ magħmul fl-2007 minn Hans-Otto Schumann u mill-grupp ta' kumpanniji kkontrollati minnu. Matul is-seduta, ir-rikorrenti talbu, alternattivament, tnaqqis ta' din il-parti tal-multa billi l-ammont tagħha jiġi limitat għal 10% tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax.

443 Il-Kummissjoni tqis li matul il-kalkolu tal-limitu massimu ta' 10 % previst mill-Artikolu 23(2) tar-Regolament Nru 1/2003, hija għandha tiehu inkunsiderazzjoni l-unità ekonomika kif din teżisti fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, hekk kif jirriżulta mill-ġurisprudenza. Mill-bqija, il-Kummissjoni tosserva li la H-O. Schumann u lanqas Vara ma huma destinatari tad-deċiżjoni kkontestata u li, anki jekk biss għal din ir-raġuni, hija ma tistax tapplika l-limitu massimu ta' 10 % għad-dhul mill-bejgħ tagħhom.

444 Skont il-ġurisprudenza, il-limitu massimu ta' 10 % tad-dhul mill-bejgħ jirreferi għad-dhul mill-bejgħ globali tal-impriza kkonċernata, sa fejn huwa biss dan id-dhul mill-bejgħ li jagħti indikazzjoni tal-importanza u tal-influwenza ta' din l-impriza fis-suq (ara s-sentenza *Cimenteries CBR et vs Il-Kummissjoni*, punt 227 iktar 'il fuq, punt 5022, u l-ġurisprudenza ċċitata). Barra minn hekk, l-imsemmi limitu massimu huwa, b'mod partikolari, intiz li jiproteġi lill-imprizi kontra livell eċċessiv ta' multa li jista' jeqred is-sustanza ekonomika tagħha (sentenzi tal-Qorti Ġenerali Tokai II, punt 271 iktar 'il fuq, punt 389, u tat-13 ta' Lulju 2011, *Schindler Holding et vs Il-Kummissjoni*, T-138/07, Ġabra p. II-4819, punt 193).

445 Minn dan isegwi li, l-għan imfittex bl-introduzzjoni tal-limitu massimu ta' 10 % jista' jintlaħaq biss jekk dan il-limitu massimu jiġi applikat, inizjalment, lil kull destinatariju separat tad-deċiżjoni li timponi l-multa. Huwa biss jekk jirriżulta, sussegwentement, li diversi destinatariji kienu jikkostitwixxu

- l-impriza fis-sens tal-entità ekonomika responsabbli għall-ksur issanzjonat, u dan fid-data tal-adozzjoni ta' din id-deċiżjoni, li l-limitu massimu jista' jiġi kkalkolat abbażi tad-dhul mill-bejgħ globali ta' din l-impriza, jiġifieri abbażi tal-komponenti akkumulati tiegħu kollha. Min-naħa l-oħra, jekk sa dak iż-żmien din l-unità ekonomika ma tkunx għadha teżisti, kull destinatarju tad-deċiżjoni għandu d-dritt li l-limitu massimu inkwistjoni jiġi applikat għalih individwalment (sentenzi tal-Qorti Ġenerali Tokai II, punt 271 iktar 'il fuq, punt 390; tat-13 ta' Settembru 2010, Trioplast Wittenheim vs Il-Kummissjoni, T-26/06, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 113, u tas-16 ta' Novembru 2011, Kendrion vs Il-Kummissjoni, T-54/06, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 92).
- 446 Fl-ewwel lok, f'dan il-każ huwa paċifiku li, matul il-perijodu Schumann tal-ksur, HOS, li saret Sasol Wax, ma kinitx tiffirma entità ekonomika ma' Sasol Ltd, ma' Sasol Holding in Germany u ma' Sasol Wax International. Madankollu, fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, Sasol Wax kienet tiffirma unità ekonomika mar-rikorrenti l-oħra.
- 447 Fit-tieni lok, għandu jiġi nnotat li s-sentenzi invokati mill-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha (sentenzi tal-Qorti Ġenerali HFB *et vs* Il-Kummissjoni, punt 33 iktar 'il fuq, punt 528; tat-8 ta' Lulju 2008, Knauf Gips vs Il-Kummissjoni, T-52/03, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 353, u Tokai II, punt 271 iktar 'il fuq, punt 389) ma jikkoncernawx sitwazzjonijiet fejn, matul perijodu kopert mill-ksur, il-kumpannija direttament responsabbli kienet għadha ma tifformax unità ekonomika mal-kumpannija parent li kellhom il-kapital tagħha fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni. Għalhekk, is-soluzzjonijiet misjuba fl-imsemmija sentenzi ma jistgħux jiġu segwiti letteralment f'sitwazzjoni fattwali li hija differenti fir-rigward ta' dan il-punt kruċjali.
- 448 It-tielet nett, għandu jingħad ukoll li waħda mill-konsegwenzi pożittivi tar-regoli li jgħidu li s-separazzjoni formali bejn żewġ imprizi għandha tiġi injorata u li għandhom jiġu imposti multi *in solidum* fuq is-sussidjarja u fuq il-kumpannija parent tagħha li jiffirmaw l-istess impriza (ara l-punti 31 sa 36 iktar 'il fuq) hija l-eliminazzjoni tar-riskju li kumpannija tkun tista' tevita jew tnaqqas il-multi billi tikkoncentra l-attivitajiet illegali f'sussidjarja li għandha dhul mill-bejgħ negligibbli. Ir-regola li tgħid li l-limitu massimu tal-multa għandu jiġi stabbilit abbażi tad-dhul mill-bejgħ globali tal-impriza tista' titqies li tiżgura tali riżultat. Issa, tali għan ma huwiex mittiefes mil-limitu differenzjat tal-multa fir-rigward ta' perijodu tal-ksur li gie qabel l-istabbiliment ta' unità ekonomika bejn is-sussidjarja li pparteċipat direttament fl-akkordju u l-kumpannija parent li kienet iżzommha fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni, meta l-assi tas-sussidjarja ma jiġux assenjati mill-ġdid lill-entitajiet legali l-oħra wara li s-sussidjarja tinxtara u, sussegwentement, wara li jiġi skopert l-akkordju.
- 449 Ir-raba' nett, il-Kummissjoni ma tikkontestax id-dikjarazzjoni tar-rikorrenti li tgħid li, peress li Sasol Wax ma hijiex f'pożizzjoni li tħallas il-parti tal-multa għall-perijodu Schumann li tikkorrispondi għal 22 % tad-dhul mill-bejgħ annwali tagħha, Sasol Ltd, il-kumpannija holding finali, ser ikollha tħallas parti mill-multa minflok Sasol Wax, jiġifieri l-parti lil hinn mil-limitu massimu ta' 10 %, li mhux suppost għandha tiġi sostnuta minn Sasol Wax.
- 450 Il-ħames nett, għandu wkoll jiġi enfasizzat li, matul il-perijodu Schumann, Sasol Wax International, Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd ma setgħux japprofittaw mill-attivitajiet li jikkostitwixxu ksur, peress li kien għandhom ma humiex proprjetarji ta' Sasol Wax.
- 451 Is-sitt nett, għandu jittiehed inkunsiderazzjoni l-fatt li, fid-drittijiet nazzjonali, ir-responsabbiltà *in solidum* għall-ħlas tal-multa imposta minhabba ksur tal-Artikolu 81 KE tagħti lill-kull wiehed mid-debituri kkundannati għall-ħlas id-dritt li jitolbu lill-iehor jikkontribwixxi għall-ħlas tal-parti tal-multa mħallsa f'ismu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-11 ta' April 2013, Mindo vs Il-Kummissjoni, C-652/11 P, li għadha ma gietx ippubblikata fil-Ġabra, punti 36 u 37). Issa, f'dan il-każ ir-rikorrenti jargumentaw speċifikament dwar id-diffikultajiet biex jibdedw azzjoni ta' rkupru kontra Vara u kontra H-O. Schumann fin-nuqqas li dawn jiġu kkundannati mill-Kummissjoni, mingħajr ma ġew kontradetti dwar dan il-punt minn din tal-aħħar.

- 452 Ghalhekk, l-inugwaljanza fit-trattament attwata mill-Kummissjoni (ara l-punti 187 u 197 iktar 'il fuq), flimkien mal-assenza ta' limitu separat għall-parti tal-multa relatata mal-perijodu Schumann, tista' taggrava r-responsabbiltà finanzjarja ta' Sasol Wax International, ta' Sasol Holding in Germany u ta' Sasol Ltd għall-ksur imwettaq minn HOS. Fil-fatt, il-parti tal-multa li taqbeż l-10 % tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax hija meqjusa bħala sostnuta mill-kumpanniji parent tagħha, filwaqt li l-assenza ta' kundanna *in solidum* ta' Vara u ta' H-O. Schumann tista' taffettwa t-tqassim finali tal-ammont tal-multa quddiem il-qrati nazzjonali, għad-dannu tar-rikorrenti u, b'mod partikolari, tat-tliet kumpanniji parent attwali ta' Sasol Wax.
- 453 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tikkunsidra li, fiċ-ċirkustanzi partikolari ta' dan il-każ, huwa xieraq li l-parti tal-multa imposta fuq Sasol Wax fir-rigward tal-ksur imwettaq matul il-perijodu Schumann tiġi llimitata għal 10 % tad-dhul mill-bejgħ tagħha għall-2007. Peress li dan kien jammonta għal EUR 308 600 000, il-parti tal-multa imposta fuq Sasol Wax għal dan il-perijodu tal-ksur hija ffixsata għal EUR 30 860 000.
- 454 Din il-parti tal-ammont tal-multa, hekk iffissata, hija bla hsara għal evalwazzjoni ulterjuri tal-Kummissjoni fir-rigward tal-effett, f'dan ir-rigward, ta' din is-sentenza.
- 2. Fuq it-tieni parti tas-sitt motiv, ibbażata fuq l-assenza ta' limitu separat fdak li jirrigwarda l-perijodu ta' impriża kongunta, eżaminata flimkien mal-ilqugħ tal-ewwel motiv*
- 455 Ir-rikorrenti jergħu jsostnu li Sasol Holding in Germany u Sasol Ltd ma jistgħux jinżammu responsabbli għall-perijodu ta' impriża kongunta u għall-perijodu Sasol. Minn dan isegwi li l-parti tal-multa dwar dawn il-perijodi għandha tiġi limitata għal 10 % tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax jew, fil-każ li l-Qorti Ġenerali tqis li Schumann Sasol u Schumann Sasol International, kif ukoll Sasol Wax u Sasol Wax International kienu jiformaw entità ekonomika unika matul dawn il-perijodi rispettivi, għal 10 % tad-dhul mill-bejgħ magħmul fl-2007 minn Sasol Wax International.
- 456 Kif jirriżulta mill-eżami tat-tieni motiv, id-deċiżjoni kkontestata għandha tiġi kkonfermata sa fejn il-Kummissjoni ddecidiet li kienet teżisti unità ekonomika kemm bejn Schumann Sasol u Schumann Sasol International, kif ukoll bejn il-friegħi tagħhom, Sasol Wax u Sasol Wax International.
- 457 Madankollu, għandu jittfakkar li, abbażi tad-deċiżjonijiet finali dwar l-ewwel motiv, id-deċiżjoni kkontestata għandha tinbidel sa fejn il-Kummissjoni jattribwixxi lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd ir-responsabbiltà għall-ksur imwettaq mill-entità ekonomika unika magħmula minn Schumann Sasol u minn Schumann Sasol International.
- 458 Fl-ewwel lok, għandu jiġi osservat li l-parti tal-multa imposta fuq Sasol Wax u fuq Sasol Wax International, relatata mal-perijodu ta' impriża kongunta (EUR 179 657 803), taqbeż kunsiderevolment l-10 % tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax International (EUR 480 800 000 fl-2007).
- 459 Fit-tieni lok, il-Kummissjoni ma tikkontestax id-dikjarazzjoni tar-rikorrenti li tgħid li peress li Sasol Wax International ma hijiex f'pożizzjoni li tħallas il-multa kollha fir-rigward tal-perijodu ta' impriża kongunta, Sasol Ltd, il-kumpannija holding finali, ser ikollha tħallas parti mill-multa minflokha, jiġifieri l-parti lil hinn mil-limitu massimu ta' 10 %, li tqieset bħala li ma tistax tiġi sostnuta minn Sasol Wax International.
- 460 It-tielet nett, għandu jiġi kkonstatat li l-iżball ta' evalwazzjoni żvelat fil-kuntest tal-ewwel motiv ipogħi f'dubju d-daqs tal-impriża li wettqet il-ksur matul il-perijodu ta' impriża kongunta. Barra minn hekk, il-kundanna *in solidum* ta' diversi kumpanniji għall-ksur imwettaq minn Schumann Sasol tiddependi fuq il-konstatazzjoni minn qabel li flimkien dawn kienu jiformaw impriża waħda fis-sens tal-Artikolu 81 KE fiż-żmien ta' meta twettaq il-ksur. Peress li f'dan il-każ id-definizzjoni ta' impriża

hija vvizzjata, ma huwiex eskluż li, fl-assenza tal-iżbalji ta' evalwazzjoni inkwistjoni, il-Kummissjoni kienet tistabbilixxi r-responsabbiltà *in solidum* ta' Vara u ta' H-O. Schumann għall-ksur imwettaq direttament minn Schumann Sasol.

- 461 Ir-raba' nett, fid-dawl tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 451 iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li l-iżbalji ta' evalwazzjoni dwar id-definizzjoni tal-impriza li wettqet il-ksur matul il-perijodu ta' impriza kongunta, flimkien mal-assenza ta' limitu separat għall-parti tal-multa relatata mal-imsemmi perijodu, jistgħu jaggravaw il-konsegwenzi finanzjarji tal-ksur imwettaq direttament minn Schumann Sasol fuq ir-rikorrenti. Fil-fatt, il-parti tal-multa li taqbeż l-10 % tad-dhul mill-bejgħ ta' Sasol Wax hija meqjusa bħala sostnuta mill-kumpanniji parent tagħha, filwaqt li l-assenza ta' kundanna *in solidum* ta' Vara u ta' H-O. Schumann tista' taffettwa t-tqasim finali tal-ammont tal-multa quddiem il-qradi nazzjonali, għad-dannu tar-rikorrenti u, b'mod partikolari, ta' Sasol Holding in Germany u ta' Sasol Ltd.
- 462 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali tikkonsidra li, fiċ-ċirkustanzi partikolari ta' dan il-każ, huwa xieraq li l-parti tal-multa imposta fuq Sasol Wax u fuq Schumann Sasol International fir-rigward tal-ksur imwettaq matul il-perijodu ta' impriza kongunta tiġi limitata għal 10 % tad-dhul mill-bejgħ tagħha għall-2007. Peress li dan kien jammonta għal EUR 480 800 000, il-parti tal-multa inkwistjoni, imposta fuq Sasol Wax u fuq Sasol Wax international, għandha titnaqqas għal EUR 48 080 000.
- 463 Din il-parti tal-ammont tal-multa, hekk iffissata, hija bla ħsara għal evalwazzjoni ulterjuri tal-Kummissjoni fir-rigward tal-effett, f'dan ir-rigward, ta' din is-sentenza.

3. Fuq il-parti tal-ammont tal-multa relatata mal-perijodu Sasol

- 464 Fl-aħħar nett, f'dak li jirrigwarda l-perijodu Sasol tal-ksur u l-parti tal-multa relatata miegħu, li tammonta għal EUR 71 042 197, il-Qorti Ġenerali tqis, fl-eżerċizzju tal-ġurisdizzjoni sħiħa tagħha, li l-ammont tal-multa imposta fuq ir-rikorrenti huwa xieraq, fid-dawl tal-gravità u tat-tul tal-ksur imwettaq.

Fuq l-ispejjeż

- 465 Skont l-Artikolu 87(3) tar-Regoli tal-Proċedura, il-Qorti Ġenerali tista' taqsam l-ispejjeż jew tiddeciedi li kull parti għandha tbatl l-ispejjeż rispettivi tagħha jekk il-partijiet jitolfu fuq waħda jew iktar mit-talbiet rispettivi tagħhom.
- 466 F'dan il-każ, tliet motivi mis-seba' motivi mressqa mir-rikorrenti ġew milqugħa u l-ammont tal-multa imposta fuq kull waħda minnhom tnaqqas kunsiderevolment. Għalhekk, issir evalwazzjoni ġusta taċ-ċirkustanzi tal-kawża jekk jiġi deciż li l-Kummissjoni għandha tbatl l-ispejjeż tagħha u żewġ terzi tal-ispejjeż sostnuti mir-rikorrenti, li għalhekk għandhom ibatu terz tal-ispejjeż tagħhom.

Għal dawn il-motivi,

IL-QORTI ĠENERALI (It-Tielet Awla)

taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 1 tad-Deċiżjoni C(2008) 5476, tal-1 ta' Ottubru 2008, dwar proċedura għall-applikazzjoni tal-Artikolu 81[KE] u tal-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE (Każ COMP/39.181 – Xema' tax-xemgħa) huwa annullat sa fejn il-Kummissjoni Ewropea kkonstatat fih li Sasol Holding in Germany GmbH u Sasol kienu pparteċipaw fil-ksur qabel l-1 ta' Lulju 2002.
- 2) L-ammont tal-multa imposta fuq Sasol Wax GmbH huwa mnaqqas għas-somma ta' EUR 149 982 197 li għandha tithallas *in solidum*, minn naha, minn Sasol Wax International AG, sal-ammont ta' EUR 119 122 197 u, min-naha l-oħra, minn Sasol u minn Sasol Holding in Germany, sal-ammont ta' EUR 71 042 197.
- 3) Il-kumpliment tar-rikors huwa miċhud.
- 4) Il-Kummissjoni għandha tbatlha l-ispejjeż tagħha u żewġ terzi tal-ispejjeż sostnuti minn Sasol, minn Sasol Holding in Germany, minn Sasol Wax International u minn Sasol Wax.
- 5) Sasol, Sasol Holding in Germany, Sasol Wax International u Sasol Wax għandhom ibatu terz tal-ispejjeż tagħhom.

Czúcz

Labucka

Gratsias

Mogħtija f'qorti bil-miftuħ fil-Lussemburgu, fil-11 ta' Lulju 2014.

Firem

Werrej

Il-fatti li wasslu għall-kawża	2
1. Il-proċedura amministrattiva u l-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata	2
2. Fuq l-istruttura tal-grupp Sasol u ta' Vara u fuq l-imputazzjoni tar-responsabbiltà lill-kumpanniji parent fid-deċiżjoni kkontestata	5
Il-proċedura u t-talbiet tal-partijiet	6
Id-dritt	6
1. Fuq l-ewwel motiv, ibbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur f'dak li jikkoncerna l-perijodu tal-impriża kongunta	7
Osservazzjonijiet preliminari	7
Id-deċiżjoni kkontestata	9
Fuq id-differenza bejn il-kunċett ta' kontroll u dak tal-eżerċizzju effettiv ta' influwenza determinanti, kif applikata fil-kuntest tal-Artikolu 81 KE	11
Fuq il-fondatezza tal-konstatazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-imputazzjoni lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Ltd tal-ksur imwettaq minn Schumann Sasol International	12
Fuq il-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International	14
Fuq ir-rwol ta' B. I.	15
Fuq id-determinazzjoni tad-deċiżjonijiet tal-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International	17
Fuq ir-rilevanza tal-ġestjoni operattiva	19
Konkluzjoni fuq il-bord tad-diretturi ta' Schumann Sasol International	20
Fuq il-bord ta' sorveljanza u fuq l-assemblea ġenerali ta' Schumann Sasol International	20
Fuq l-eżerċizzju effettiv minn Sasol Holding in Germany ta' influwenza determinanti fuq l-aġir fis-suq ta' Schumann Sasol International	21
Fuq l-offerta ta' produzzjoni ta' prova tar-rikorrenti	22
2. Fuq it-tieni motiv, ibbażat fuq l-imputazzjoni żbaljata lil Sasol Ltd, lil Sasol Holding in Germany u lil Sasol Wax International tar-responsabbiltà għall-ksur f'dak li jirrigwarda l-perijodu Sasol	22
Fuq l-ewwel parti, ibbażata fuq żball ta' liġi f'dak li jirrigwarda l-possibbiltà li ksur imwettaq minn sussidjarja jiġi imputat lill-kumpannija parent tagħha biss abbażi tal-preżunzjoni bbażata fuq iż-żamma ta' 100 % tal-kapital	22
Fuq it-tieni parti, ibbażata fuq il-konstatazzjoni allegatament żbaljata tal-assenza ta' konfutazzjoni tal-preżunzjoni	24
Fuq id-deċiżjoni kkontestata	24

Osservazzjonijiet generali	25
Fuq it-tmexxija operattiva ta' Sasol Wax	26
Fuq id-deċizzjonijiet kummerċjali strateġiċi	27
Fuq in-natura inkonfutabbli tal-preżunzjoni	28
Konkluzjoni	28
Fuq l-offerta ta' produzzjoni ta' prova tar-rikorrenti	29
3. Fuq it-tielet motiv, dwar l-assenza ta' responsabbiltà in solidum ta' Vara matul il-perijodu Schumann u matul il-perijodu ta' impriza kongunta	29
4. Fuq ir-raba' motiv, ibbażat fuq determinazzjoni żbaljata tal-ammont bażiku tal-multa	32
Fuq l-ewwel parti, ibbażata fuq l-assenza ta' bażi legali valida tad-deċizzjoni kkontestata.....	32
Fuq it-tieni parti, ibbażata fuq l-inklużjoni żbaljata tal-bejgħ tal-mikroxema' fil-valur tal-bejgħ ta' Sasol	35
Fuq il-prinċipji ta' evalwazzjoni tal-provi	35
Fuq id-deċizzjoni kkontestata u fuq id-dikjarazzjonijiet tal-partecipanti fl-akkordju	38
Fuq l-allegata assenza ta' ftehim fuq il-prezzijiet tal-mikroxema'.....	39
Fuq il-provi dokumentali dwar il-mikroxema'	40
Fuq l-argumenti l-oħra tar-rikorrenti	42
Fuq it-tielet parti, ibbażata fuq żbalji li jivvizzjaw il-kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa f'dak li jirrigwarda x-xema' ratba.....	43
Dwar il-partecipazzjoni tar-rikorrenti fil-parti tal-ksur dwar ix-xema' ratba bejn it-30 ta' Ottubru 1997 u t-12 ta' Mejju 2004	44
Fuq in-natura sproporzjonata tal-koeffiċjent ta' 15 % applikat fuq id-dħul mill-bejgħ magħmul mill-bejgħ tax-xema' ratba.....	49
Fuq ir-raba' parti, ibbażata fuq l-assenza ta' determinazzjoni ddifferenzjata tal-ammont bażiku tal-multa skont id-diversi perijodi ta' partecipazzjoni fl-akkordju mid-diversi kumpanniji	51
5. Fuq il-hames motiv, ibbażat fuq l-istabbiliment żbaljat tar-rwol ta' mexxej ta' Sasol	53
Fuq id-deċizzjoni kkontestata	53
Fuq il-ġurisprudenza qafas	55
Fuq l-osservanza tal-obbligu ta' motivazzjoni fir-rigward tal-konstatazzjoni dwar ir-rwol ta' mexxej ta' Sasol	56
Fuq l-evalwazzjoni fuq il-mertu tal-elementi miġbura mill-Kummissjoni sabiex issostni d-deċizzjoni dwar ir-rwol ta' mexxej ta' Sasol.....	57
Fuq in-natura allegatament eċċessiva, sproporzjonata u diskriminatorja taż-żieda b'50 % tal-ammont bażiku tal-multa minhabba r-rwol ta' mexxej.....	60

6. Fuq is-seba' motiv, ibbażat fuq l-ommissjoni li Sasol tinghata immunitá totali f'dak li jirrigwarda certi partijiet tal-multa	61
Fuq l-ewwel parti, dwar il-laqgħat tekniċi preċedenti għall-2000	62
Fuq it-tieni parti dwar it-tqassim tas-swieq u tal-klijenti	64
Fuq l-eżercizzju tal-ġurisdizzjoni sħiħa u fuq id-determinazzjoni tal-ammont finali tal-multa	64
1. Fuq l-ewwel parti tas-sitt motiv, ibbażata fuq l-assenza ta' limitu separat f'dak li jirrigwarda l-perijodu Schumann.....	65
2. Fuq it-tieni parti tas-sitt motiv, ibbażata fuq l-assenza ta' limitu separat f'dak li jirrigwarda l-perijodu ta' impriża kongunta, eżaminata flimkien mal-ilqugħ tal-ewwel motiv	67
3. Fuq il-parti tal-ammont tal-multa relatata mal-perijodu Sasol	68
Fuq l-ispejjeż	68